

S TRAHOTE SUDNJEG DANA

Abdul-Melik el-Kulejjib

ORODIČNA
IBLIOTEKA

17

Posjetite www.islamski.net

1. PRAVO STAMPANJA

2. KAZNA I BLAGODATI U BERZAHU (U VREMENU IZMEDU SMRTI I PROZIVLJENJA)

- Stanja umiranja i penjanje duše i ono što će biti od kazne ili uzitka u kaburu:
- Pitanja dvojice meleka:
- Postojanje Munikira i Nekira je istina:
- Tjeskoba i sabijanje u kaburu
- Prikaz sabijanja u Berzahu:
- Šta su prve generacije kazale o patnjama u kaburu
- Opis mjesta u kojem duše borave od časa smrti do Sudnjeg dana i različitost njihovog položaja

3. NASTUPANJE SUDNJEG DANA

- Nastupanje Sudnjeg dana u vaktu najgorih ljudi (za zle ljude)
- Puhanje u sur

4. STRAHOTE SUDNJEG DANA

- Tesko toga dana poricateljima
- Stiskanje (smotavanje) nebesa i Zemlje
- Osobine mjesta skupljanja
- Ljudi će toga Dana biti sakupljeni kao pjesaci, bos, goli i neobrezani
- Nevjernici se biti sakupljeni licima svojim zemlji okrenuti
- Spustanje sunca nad glave stvorenja i njihovo znojenje
- Dolazanje toga dana u džehennem
- Oni koje će Allah staviti u svoj hlad kad ne bude drugog hlada osim njega
- Kazna za one koji su odbijali davanje zekjata
- Poslanik s.a.v.s.ovo vrelo na Sudnjem danu
- Hrana stanovnika dženneta na Sudnjem danu
- Sefaat Resulullaha s.a.v.s. kod uvođenja u džennet onih iz njegovog ummeta koji neće polagati račun
- Molba Resulullaha s.a.v.s. njegovom Gospodaru Allahu dz.s. da se poveća broj onih od njegovog ummeta koji će bez polaganja računa, ući u džennet i odgovor Plemenitog Allaha
- Ummet Muhammedov s.a.v.s. će prvi od svih ummeta polagati račun
- Prikaz polaganja računa
- Kjafiri će one koje su slijedili slijediti
- Meleki se ograđuju od musrika
- Nemogućnost da pomognu nevjernicima
- Isa a.s. odbacuje od sebe odgovornost za one koji su njega i njegovu majku smatrali božanstvima mimo Jedinog Allaha
- Prednost ovog ummeta i njegovo svjedočenje protiv drugih naroda na Sudnjem danu
- Propitivanje pri polaganju računa
- Toga dana ispitivace se o pet stvari
- Onaj s kojim će se razgovarati pri obracunu će biti kaznjen
- Neće biti tumača između roba i njegovog Gospodara dz.s.
- Prvo za što će ljudi toga Dana polagati račun
- Polaganje računa neće biti lahko
- Prvo što će biti presuđeno među ljudima toga Dana je prolivena krv
- Kako će biti poravnati računi među ljudima toga Dana
- Prvo će se na Sudnjem danu suditi licemjerima
- Najzesse će toga Dana biti kaznjeni oni koji su slikali likove
- O, sine Ademov bio sam bolestan a nisi me obilazio
- Oni koji su okusili vatru i oni koji su okusili džennet
- Kratkoca Sudnjeg dana za vjernike
- Prikaz polaganja računa onoga kome Allah dz.s. htjedne oprostiti bez obzira na njegova loša djela
- Naređivanje da svaki narod slijedi ono što je obožavao, padanje kjafira u vatru, nepodnošljivo stanje, mijenjanje položaja i prelazak preko Sirat cuprije, sefaat Resulullaha s.a.v.s., vjerovjesnika, meleka, alehimusselam, vjernika i prastanje Najmilostivijeg

Posjetite www.islamski.net

- Hadis o Sirat cupriji
 - Druga predaja o Sirat cupriji
 - Sefaat Resulullah s.a.v.s. i izvođenje vjernika iz vatre
 - Poslanik s.a.v.s.ov sefaat za velike grijesnike iz njegovog ummeta
 - Covjek koji ce se najviše obradovati sefaatu Resulullah s.a.v.s.
 - Izvođenje muslimana grijesnika iz vatre Allahovom miloscu
 - Stanovnici bedema
 - Obracun (vaga) između Sirat cuprije i dzenneta
 - U vatrau ce uci silnici, a u dzennet nemocni (siromasi)
5. OSOBINE DZEHENNEMA I NJEGOVIH STANOVNIKA
- Medusobno proklinjanje musrika u vatri
 - Odrice se sejtan u dzhennemu svojih sljedbenika
 - Jad i tuga stanovnika dzhennema
 - Trajnost dzhennemske kazne
 - Dzhennemski okovi i katran
 - Drvo Zekum
 - Dzehenemska kapljevina
 - Kaznjavanje onoga ko naređuje dobro, a ne cini ga i zabranjuje sve sto je ružno a sam to ne cini
 - Dubina dzhennema
 - Kad vatra obuhvati stanovnike dzhennema
 - Najblaze kaznjeni stanovnici dzhennema
 - Nejednakost kaznjavanja u vatri
 - Zestina dzhennemske vatre
 - Promjene svojstava kafira u vatri
 - Vecina stanovnika dzhennema su zene
6. OSOBINE DZENNETA I NJEGOVIH STANOVNIKA
- Resulullah s.a.v.s. je prvi od ljudi koji ce uci u dzennet
 - Osobine skupine koja ce prva uci u dzennet
 - Sta pripada dzennetlijama najnižeg, a sta najvišeg ranga
 - Dzennetska vrata
 - Dzennetske deredze
 - Uzvisenost dzennetskih odaja
 - Hrana stanovnika dzenneta
 - Dzennetski satori, vrtovi i zemlje
 - Osobine drveca u dzennetu
 - Osobine dzennetske carsije
 - Osobine dzennetskih dvoraca
 - Osobine dzennetskih rijeka
 - Osobine hurija
 - Trajnost dzennetskih blagodati
 - Najveca pocat u dzennetu
 - Razgovor stanovnika dzenneta o poricateljima
7. ZA OVAKO NESTO NEKA SE TRUDE TRUDBENICI STRAHOTE SUDNJEG DANA

Autor: Abdul Melik Ali El Kelib

Pravo na stampanje ove knjige pisac je podarilo svim muslimanima, molimo Allaha dz.s. da nagradi onoga ko je stampao ovu knjigu ili pomoga pri njenom stampanju, molimo Allaha da mu oprostí grijehe, i da oprostí njegovim roditeljima i svim muslimanima.

U ime Allaha, Milostivog Samilosnog

Bozji robe, zaista je opomena upucena tebi, opomena u vremenu u kojem ljudi ne opominju jedni druge, niti primaju savjet, niti iz necije smrti izvlace pouku za sebe, nego svakodnevno savjete odbacuju, iako je receno: "Brat ti je u vjeri onaj ko te savjetuje i ukazuje ti na tvoje mane i ukazuje ti na puteve spasa, a neprijatelj ti je onaj ko te vara i ko ti ucinjeno prigovara." Zato neka znas, o Boz'ji robe, da je ovaj dunjaluk boraviste bez pravih vrijednosti nakon kojeg ces biti vracen Uzvisenom Allahu, pa ces onda u dzenet ili u vatru, i tu ces vjecno boraviti, a smrti tamo nece biti, i boraviste ce biti tvoje iz kojeg nikud dalje neces putovati.

Rekao je Allah: "O ljudi,...Allahova prijetnja je istinita, pa neka vas nikako zivot na ovom svijetu ne zavara i neka vas u Allaha sejtan^{1[1]} ne pokoleba" (Lukman, 33)

"Sejtan je, uistinu, vas neprijatelj, pa ga takvim i smatrajte! On poziva pristase svoje da budu stanovnici u vatru." (Fatir, 6)

Rekao je Uzviseni Allah; "O vjernici, zasto ste neki, oklijevali kad vam je bilo receno: "Krenite u borbu na Allahvom putu!" kao da ste za zemlju prikovani? Zar vam je drazi zivot na ovom svijetu od onog svijeta? A uzivanje na ovom svijetu, prema onom svijetu, nije nista." (Tevba, 38)

Rekao je Uzviseni: "Oni se raduju zivotu na ovom svijetu, a zivot na ovom svijetu prema onom svijetu je samo prolazno uzivanje." (Er Rad, 26)

Rekao je Resulullah s.a.v.s.: "Propao je rob dinara, rob dirhema i onaj koji robuje odjeci.^{2[2]} Ako mu se nesto da zadovoljan je, a ako mu se ne dadne negoduje. Zato neka propadne i neka bolesti^{3[3]} dopadne, pa i kad ga trn ubode nek nemadne nikoga ko ce mu ga izvaditi.^{4[4]} A blago onom robu koji uzme uzde svoga konja na Bozjem putu, pa mu se zbog toga rascupa kosa i zaprase pete. U njega se pouzdati moze i kad je na strazi i kad je u pratnji.^{5[5]} Ako neko od njega dozvolu za nesto trazi on nece dozvolit, a ako se od njega trazi da u necemu posreduje on nece posredovati."^{6[6]}

A koliko je mojih drugova koje, da sam zelio prozvati imenom, mogao sam, a koji su utonuli u pozudi i zarobljeni u nasladi ne sjecaju se smrti i ne misle na polaganje racuna. A kako me je Allah uputio da Mu budem pokoran, da slusam Njegove naredbe i bojim Ga se, ja se sve vise plasim za svoje drugove. Zato sam ih poceo savjetovati, nastojati da u njima probudim zelju za pokoravanjem Allahu i plasiti ih Njegovom kaznom. A oni nista drugo nisu cinili nego se pravdali svojom mladoscju i nastavljali se zavaravati laznim nadama.

Tako mi Allaha, nedavno je jednog od njih iznenadila smrt i vec je pod zemljom. Otisao je, a iza njega ostale naslade i bogate ljepotice, a sa sobom je ponio samo svoja losa djela. A tamo ce mu o vrat biti objesene posljedice njegovih losih djela i stace pred Silnog sa svojim grijesima razvratnika, utjecem se, zajdeno sa vama, Allahu od listova koji ce njemu toga dana biti dati.

^{1[1]} El garur - sejtan (u originalnom tekstu)

^{2[2]} El hamisa - crna haljina izradena od svile i vune (puplina) ili crno porubljen ogrtac

^{3[3]} Dua alejhi - neka ga snade bolest

^{4[4]} Tj. kada se necim ubode niko mu to nece moci izvaditi

^{5[5]} Essaka - vojna pratnja, a hoce se reci da ce on biti zadovoljan onim sto mu je dodijeljeno i nece se uzdizati

^{6[6]} El feth, 422/6

Posjetite www.islamski.net

Utjecem se Allahu od svrsetka kakav ce on imati. Boj se Allaha, o Bozji robe, da ne bi kao on završio. Shvati da je ovaj svijet prolazan i da cec na Ahiretu vjecno ostati. Sjeti se casa smrti i preseljenja i nemoj da ti tada bude predoceno mnoštvo losih, a malo dobrih djela. Nemoj da ti se desi da zalis sto nisi dobro radio, nego od ovog casa pozuri sa dobrim, a kloni se losih djela. Kad bi covjek, poslije smrti bio ostavljen smrt bi bila rahat za sve sto zivi Ali kad umremo mi cemo biti proziviljeni i bicemo poslije smrti za sve pitani. Potrudio sam se da ti, o Bozji robe, iznesem u ovoj knjizi ono sto ce se desiti u Berzahu i na buducem svijetu od casa kad se dusa rastavi od tijela pa sve do ulaska dzenetlija u dzennet, a stanovnika dzehenema u vatru, a sve prema sahih izvorima Kur'ana i sunneta. Tako mi Allaha, i opet, tako mi Allaha, ne uzdaj se u duzinu zivota, o Bozji robe, smrt stize nenadno. Molim Allaha dz.s. da uputi, preko ove knjige, mnogobrojne ljude koji su ogrezali u neznanju i da ucini da ona bude od pomoci svim Njegovim dobrim robovima zeljnim znanja, i da ova knjiga, Allahovom milosci i dobrotom, oteza tas mojih dobrih djela na Dan kad budem racun polagao. I molim Allaha da od ove knjige bude koristi i nakon cto budem zamotan u cefine. Neka svaki brat koji se njome okoristi uputi za mene dovu Allahu. Neka spomene moje roditelje i sve muslimane u ovoj dovi. Uzdam se u Gospodara svjetova, Njemu predajem svoj slucaj i samo se na Njega oslanjam. Dovoljan mi je Allah, a divan li je on Gospodar, nema moci niti snage osim kod Velicanstvenog i Mudrog Allaha.

Abdul Melik El Kelib. Kuvajt, 4 dzumdel ahire 1399. hidzretske godine

KAZNA I BLAGODATI U BERZAHU (U VREMENU IZMEĐU SMRTI I PROZIVLJENJA)

Bozji robe, znaj da je kabur prva ahiretska kuca, da je umiranje za covjeka mali kijamet. Kad bude ukopan pokaze mu se njegovo mjesto ujutro - od zore do izlaska sunaca - i uvece - između podne i zalaska sunca, pa ako je od stanovnika dzenneta pokaze mu se dzennet, a ako je od stanovnika vatre pokaze mu se dzhennem. I prosiri se kabur vjerniku na sedamdeset arsina i napuni se zelenilom sve do dana prozivljenja. A kjafer ce biti udaran gvozednim cekicama i kabur ce mu se tako stijesniti da ce mu kost kroz kost prolaziti.

Stanja umiranja i penjanje duse i ono sto ce biti od kazne ili uzitka u kaburu:

Allah dz.s. kaze: "Kad nekom od njih smrt dođe, on uzvikne: "Gospodaru moj povrati me da uradim kakvo dobro u onome sto sam ostavio!" - Nikada! To su rijeci koje se on uzalud govoriti - pred njima ce prepreka biti sve do dana kada ce ozivljeni biti" (El Mu'minun, 99-100)

Allah dz.s. kaze: "A faraonove ljude zla kob zadesi. Oni ce se ujutro i navece u vatri prziti, a kada nastupi Cas: "Uvedite faraonove ljude u patnju najtezu!" (El Mu'minun, 45-46)

1 - Prenosi se od El Bera bin Aziba r.a. da je rekao: "Otili smo sa Resulullahom s.a.v.s. na dzenazu jednog ensarije, priblizili smo se kaburu, pa posto je tijelo spusteno u mezar^{7[1]} Allahov Poslanik s.a.v.s. je sjeo pored njega, a mi smo posjedali oko Poslanik s.a.v.s.a. Bili smo mirni kao da su nam na glavama ptice. On je u ruci drzao stap i njime kuckao^{8[2]} po zemlji. Zatim je podigao glavu i rekao: "Utjecite se Allahu od kaburskih kazni". To je ponovio dva ili tri puta, pa je nastavio: "Zaista vjernik, Allahov rob, kad napusta ovaj svijet i ide na buduci, dođu mu meleki sa nebesa svijetlih lica kao da iz njih sija sunce, a sa sobom nose dzennetsku odjecu i dzennetski miris.^{9[3]} Zatim sjednu blize kako bi ih mogao vidjeti. Potom dođe Melek smrti a.s. i sjedne pored njegove glave pa kaze: "O dobra duso, idi oprost svome Gospodara i Njegovom zadovoljstvu." Dusa zatim napusta svoje tijelo poput kapljice koja klizi sa svoga mjesta, potom je prihvataju, pa kad je prihvate ne pustaju je ni jednog trena sve dok je ne postave u cefine i mirise. Od nje se zatim, prosiri miris tako lijep da ga na zemlji nema i penje se sa njom u visine. Kad prođu pored grupe meleka^{10[4]} oni ih upitaju: "Cija je ovo plemenita dusa?" A oni odgovaraju to je taj i taj i spomenu njegovo najljepse ime kojim su ga ljudi zvali na zemlji. Tako biva sve dok ne prođu zemaljsko nebo i zatraze dozvolu za prolazak, pa posto je dobiju, idu dalje prema sljedecem nebu, te tako idu sve dok ne dođu do sedmog neba. Uzviseni Allah tada kaze: "Upisite moga roba u knjigu velikana^{11[5]} i vratite ga na zemlju u njegovo tijelo." Potom dođu dva meleka koji ga posade u sjedeci polozej pa ga pocnu ispitivati: "Ko ti je Gospodar?", a on ce odgovoriti: "Moj Gospodar je Allah." "Koja je tvoja vjera?" pitace ga, a one ce reci: "Moja vjera je Islam." "A ko je onaj covjek koji je vama poslat?" upitace oni, a on ce reci: "On je Allahov Poslanik s.a.v.s.", a meleki ce upitati: "cime to potvrđuje?", a on ce odgovoriti: "Citao sam Allahovu knjigu i vjerovao u ono sto tamo pise.", zatim ce se cuti glas sa visine: "Istinu je rekao Moj rob, pripremite mu mjesto u dzennetu i otvorite mu dzennetska vrata." Do njega ce doprijeti lijep i ugodan dzennetski miris, a kabur ce se prosiriti koliko njegove oci mogu vidjeti. Zatim ce mu doci covjek lijepa izgleda

^{7[1]} El lahd - mezar, to je udubina u koju se stavlja mejt u kaburu

^{8[2]} Jenkutu - upotrebljava se kao oznaka za udaranje krajevima necega po zemlji pri cemu ostaje trag na njoj

^{9[3]} El hanut - To je posebno spremljen miris za mrtvaca kojim se zeli postici da lijepo mirise

^{10[4]} Meleun - tj. skupina ili grupa

^{11[5]} Illijun - od rijeci uluvvun sto znaci visina, uzvisenost, velicina. Recno je da je to sedmo nebo u kojem su duse mu'mina

Posjetite www.islamski.net

(vesele sehre), u lijepoj odjeci, ugodno ce mirisati i kazace: "Raduj se svojoj sreći, ovo je dan koji ti je obećan", a on ce upitati: "A ko si ti sa licem na kojem citam da mi donosis dobro?", a on ce reci: "Ja sam tvoje dobro djelo sto si ga cinio.", pa ce on reci: "Moj Gospodaru, ubrzaj Sudnji dan, moj Gospodaru, ubrzaj Sudnji dan da bi se susreo sa svojom porodicom i imetkom." A nevjernik, kada napusta ovaj svijet i putuje za buduci, dođu mu s neba meleki, crnih lica, sa sobom nose platno od kostrijeti^{12[6]} sjednu kod njega tako da ih moze vidjeti, a potom dolazi Melek smrti^{13[7]} i sjeda kod njegove glave i kaze mu: "O prljava duso, izlazi, Allah je na tebe srdit i gnjevan." Pa ce njegova dusa biti istrgnuta iz tijela kao zarac iz vlatne vune.^{14[8]} A kad mu uzme dusu ne pustaju je vise ni za tren sve dok je ne postave na platno od kostrijeti. Iz duse se tada osjeti smrad kakvog nema na zemlji, pa se pocnu penjati sa njom. Kad prođu pored grupe meleka svaki od njih upita: "Kakav li je ovo ruzan miris?" Njima se odgovara to je taj i taj - i spomenu njegove najruznije ime kojim su ga zvali na zemlji. Doci ce sa njom do dunjaluckog neba i trazice da prođu ali im se vrata nece otvoriti. Zatim je Resulullah proucio: "Njima se nebeska vrat nece otvoriti i prije ce uze^{15[9]} kroz iglene usi proci nego ce oni u dzennet uci." (El A'raf, 40)

Allah ce tada reci: "Upisite ga u knjigu ponizenih^{16[10]}, a zatim ga vratite na zemlju." Potom je Resulullah citirao: "A onaj ko bude smatrao da Allahu ima iko ravan - bice kao onaj koji je s neba pao i koga su ptice razgrabile, ili onaj kojeg je vjetar u daleki predio odnio." (El Hadzdz, 31)

Nakon sto mu se dusa vrati u tijelo doci ce mu dva meleka, postaviti ga ispred sebe i upitati: "Ko ti je Gospodar?", a on ce reci: "Ah, ah, ah, ne znam" A meleki ce ga upitati: "Koje si vjere?" A on ce reci: "Ah, ah, ah, ne znam." Upitat ce ga ponovo: "Sta mislis o covjeku koji vam je poslan?", a on ce reci: "Ah, ah, ah, ne znam ko je on." Glas sa visine ce povikati: "On laze, pripremite mu mjesto u dzehenemu, otvorite mu vrata vatre." Tada ce osjetiti vrucinu dzehenema i njegov smrad. Kabur ce se stisnuti tako da ce kosti mimo kosti prolaziti. Pojavice se covjek ruzna lica i ruzne odjece, a od njega ce se siriti smrad i reci ce mu: "Tecko tebi zbog tvojih losih dijela, ovo je ruzan dan koji ti je obećan.", a on ce kazati: "A ko si ti, tvoje je lice ruzno i na njemu vidim da mi donosis zlo.", a on ce reci: "Ja sam tvoje ruzno dijelo." On ce tada povikati: "Moj Gospodaru, odgodi Sudnji dan!" (Hadis prenosi Ahmed^{17[11]}, Ebu Davud^{18[12]} i Hakim^{19[13]} i tvrde da je sahih po kriterijumima dvojice sejhova Buharije i Muslima s tim se slazu Ez Zehebi i El Bani^{20[14]})

Pitanja dvojice meleka:

2 - Prenosi se od Enesa bin Malika da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Kada covjeka spuste u kabur i udalje se njegovi drugovi on ce dobro cuti topot njihovih koraka. Doci ce mu dva meleka i posaditi ga ispred sebe, a zatim ce ga upitati: "Sta kazes za ovog covjeka?" Vjernik ce na to kazati: "Svjedocima da je Allahovo rob i Njegov Poslanik s.a.v.s.." I bice mu receno: "Pogledaj mjesto u vatri koje ti je Allah zamjenio mjestom u dzennetu." Allahov Poslanik s.a.v.s. s.a.v.s. tada rece: "Pa ce ih oba vidjeti." Katade je rekao: "Napomenuto nam je da ce se njegov kabur prosiriti na sedamdeset arsina i ispunice se zelenilom i tako ce biti do dana prozivanja." Zatim se vratio Enesovom govoru i rekao: "A munafiku i kjafiru ce biti receno: "Sta si govorio za ovog covjeka?" A on ce odgovoriti: "Ne znam, govorio sam o njemu ono sto je svijet govorio." Onda ce mu biti receno: "Niti si znao, niti si govorio i bice udaren zeljeznim cekicem tako jako da ce njegov krik cuti sva stvorenja u njegovoj blizini osim ljudi i dzina."^{21[15]} (Mutefekun alejhi)^{22[16]}

^{12[6]} El Mesuh - to je mnozina od rijeci mish sto znaci pokrivic od dlaka

^{13[7]} U sahih hadisu nije receno ime meleka smrti (Azrail), vec je to mozda israilijjat (laz na Resulullaha s.a.v.s. tj. izmislijotina)

^{14[8]} Essefud je zeljezo ciji su krajevi savijeni kao kuke

^{15[9]} Prema Kiraetu koji se kod nas praktikuje - sto je opste misljenje uleme - dzemel znaci: deva, a prema drugom Kiraetu - jednom misljenju - dzummel znaci: debelo uze

^{16[10]} Sidzdzin je tijesan prostor, tamnica

^{17[11]} El Musned, 287/4

^{18[12]} Es Sunen, 540/2

^{19[13]} El Mustedrek, 37/1

^{20[14]} Ahkamu el dzenaiz, 159

^{21[15]} Es Sekalan: dzinni i ljudi

^{22[16]} El Feth, 40/3 i Muslim, 2200

3 - Prenosi se od Ebu Hurejre da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Kad bude ukopan mejt ili kad nekom od vas doju dva meleka crno plava²³[17], kaze se za jednog od njih da je Munkir, a za drugog da je Nekir, reci ce: "Sta si govorio za ovog covjeka?" A on ce odgovoriti: "On je Allahov rob i Njegov Poslanik s.a.v.s., svjedocim da nema drugog Boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov rob i Njegovo Poslanik s.a.v.s.." A meleki ce kazati; "Znali smo da ces tako odgovoriti.", da ce mu se kabur prosiriti sedamdeset sa sedamdeset arsina. Zatim ce mu mezar biti osvjetljen, pa ce mu se reci: "Mirno spavaj.", a on ce reci: "Vraticu se svojoj porodici da je obavijestim.", a oni ce mu reci: "Spavaj snom mladica kojeg ne budi niko do najvoljenija osoba." I spavace sve dok ga Allah ne podigne iz mezara. A munafik ce reci: "Cuo sam ljude kako nesto izgovaraju pa sam i ja izgovarao, ne znam, a meleki ce mu reci: "Znali smo da ces tako odgovoriti." I bice receno zemlji: "Stisni se nad njim.", i ona ce se stisnuti da ce kosti kroz kosti prolaziti²⁴[18] i tako ce u zemlji biti kaznjavan sve dok ga Allah ne prozivi iz kabura." (hadis prenosi Tirmizi i kaze da je hasen garib²⁵[19], a El Bani kaze da mu je sened hasen i da je po sartu Muslimovom²⁶[20])

Tjeskoba i sabijanje u kaburu

4 - Prenosi se od Aise r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista kabur ima stisak, da je iko bio spasen od njega bio bi to Sa'd bin Muaz." (hadis prenosi Ahmed²⁷[21], a El Bani je za njega rekao da je sahih²⁸[22])

Prikaz sabijanja u Berzahu:

5 - Prenosi Semure bin Dzunab da je Resulullah s.a.v.s. cesto govorio ashabima: "Ko je od vas nocas nesto sanjao?", pa je neko, ako je sanjao, pricao svoj san, a on bi dodao: "Masallah, sto Allah hoce to biva." To popodne nam je ispricao: "Sanjao sam sinoc kako su mi dosla dva covjeka, koji su bas meni poslani, pa su mi rekli: "Poji sa nama." i ja sam posao. I dosli smo do dvojice ljudi od kojih je jedan lezao a drugi stajao iznad njega sa stijenom. Ovaj drugi je bacao stijenu na onog koji lezi te bi mu glavu²⁹[23] smrskao. Kamen bi se otkotrljao³⁰[24], a on bi otisao po njega i opet ga uzeo. I vratio bi se tek kad mu glava postane kao sto je bila pa bi mu opet ucinio isto kao i prvi put. Upitao sam, rekao je Poslanik s.a.v.s., Subhanallah, sta je ovoj dvojici? A oni su mu odgovorili: "Produzi dalje!" Isli smo tak dok nismo dosli do covjeka koji lezina potiljku, a drugi je stajao iznad njega sa zeljeznom kukom³¹[25] pa bi kukom zakacio jednu stranu njegovog lica, poderao je na komadice³²[26] i stjerao do potiljka njegov nos i oci." A Ebu Redza veli da je mozda dodao - i rascjepi je. Nastavio je Resulullah s.a.v.s.: "Zatim bi to isto uradio sa drugom stranom lica. Tek sto to uradi prva strana doje u prvobitni polozaj i onda ponavlja istu radnju." Rekao je Resulullah s.a.v.s.: "A ja sam rekao: "Subhanallah, sta je sa ovom dvojicom?" A oni su kazali: "Produzi dalje." Nastavili smo sve dok nismo dosli do mjesta koje je kao da je svjetlucalo. Cini mi se da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Na tom mjestu vika³³[27] i jadikovke." Pa je rekao Allahov Poslanik s.a.v.s.: "Popeli smo se unutra i vidjeli muskarce i zene bez odjece, a ispod njih lize plamen. Pa kad ih plamen zahvati oni vriste³⁴[28]. Pa je Poslanik s.a.v.s. rekao saputnicima: "Ko su ovi?" Pa mu je opet receno: "Produzi, produzi!" Nastavili smo sve dok nismo dosli do rijeke,cini mi se da je rekao: "Crvene kao krv", a u

²³[17] Esvedani ezrekani - crno plavi, ukopani ce ih zbog straha vidjeti kao takve

²⁴[18] Tj. ulazice kosti jedna u drugu

²⁵[19] Es Sunen, 291/4

²⁶[20] El Miskat, 47/1

²⁷[21] El Musned, 98/6

²⁸[22] Sahihul Dzami, 236/2

²⁹[23] Selega - [ledha tj. razmrskati, zgnjeciti, razbiti (glavu)

³⁰[24] Tedehdehe - tedahredze tj. valjati se, kotrljati se

³¹[25] El kellub znaci zeljezo povijenog vrha

³²[26] [ersere - sekka tj. izrezati, iskomadati, rescijepiti, rasjeci

³³[27] Legat - Sahb tj. vika, buka, vreva, jadikovanje i galama

³⁴[28] Davda tj. vikali su od straha

Posjetite www.islamski.net

rijeci pliva covjek. Na obali drugi covjek stoji pored hrpe kamenja, pa kad mu se plivac približi, otvori svoja usta^{35[29]}, a on mu daje kamenje, zalogaj po zalogaj, zatim plivac produzi sa plivanjem i ponovo se vrati sa otvorenim ustima po svoj obrok kamenja i to se stalno ponavlja. Upitao je Poslanik s.a.v.s.: "Ko su ova dvojica?" Pa mu je receno: "Produzi, produzi." Nastavili smo ici sve dok nismo dosli do covjeka odvrata izgleda, ruznoce kakvu jos niko nije vidio, ispred njega nalozena vatra koju on rasplamsava^{36[30]} i trci oko nje. Pitao ih je Poslanik s.a.v.s.: "Ko je ovaj?" Odgovoreno mu je: "Produzi, produzi!" Nastavili smo sve dok nismo dosli do procvjetalog vrta^{37[31]} punog svih vrsta proljecnog cvijeca^{38[32]}, a meju rastinjem stoji visok covjek, glava mu toliko visoko da se jedva vidi kao da do neba doseže. Oko njega je mnoštvo mladica u broju da ih toliko nikad nisam vidio. Poslanik s.a.v.s. je upitao: "Ko je ovaj covjek? Ko su ovi oko njega?" Odgovoreno mu je: "Produzi, produzi!" Nastavili smo sve dok nismo dosli do divnog vrta, ljepseg i velicanstvenijeg nisam vidio, pa su mi rekli da se popnem i ja sam se popeo do njega. Isli smo dok nismo dosli do grada sa zidovima od zlata i srebra. Prisli smo gradskim vratima i zatražili da se otvore, pa su nam otvorena. Usli smo u grad i susreli ljude cija je jedna strana bila lijepa toliko da nikad nisam vidio, a druga strana je bila ruzna u toj mjeri da tako nesto nikad nije viđeno. Kazao je Poslanik s.a.v.s.: "Moji su im saputnici kazali da zarone u rijeku, a rijeka je tekla ispred njih. Voda joj je bila potpuno bijela kao najbjelje mlijeko^{39[33]}. Zaronili su u nju pa se vratili, i vidjeli smo da je nestalo njihove ruznoce, i izgledali su kao najljepsa bica. Poslanik s.a.v.s. je rekao: "Kazali su mi: "Ovo je dzennetu adn i ovakva je tvoja kuca." Poslanik s.a.v.s. je pogledao uvis i vidio dvorac kao bijeli oblaci^{40[34]} i rekao: "Kazali su mi: "Ovo je tvoja kuca." Poslanik s.a.v.s. im je kazao: "Allah vas blagoslovio, pustite me da ulem u nju." Odgovorili su mu: "Ne sada, ali ces uci u nju." Pa im je rekao: "Vidio sam sinoc mnoge strahote, pa recite mi sta je to sto sam vidio?" Pa su mu rekli: "Obavijesticemo te o tome. Prvi kojeg si vidio je covjek kojem glavu razbijaju kamenjem je covjek koji je ucio Kur'an, a onda prekinuo, spavao u namaskom vaktu. Drugi covjek, kojem se sijeku obrazi, a nos i oci tjeraju prema potiljku, je covjek koji je ranom zorom odlazio iz kuće i lazima punio svijet. A muskarci i zene bez odjece zatvoreni na mjestu koje sija vatrom su bludnici. Covjek kojeg si vidio da pliva u rijeci krvi i cija usta pune kamenjem je od onih koji jedu kamatu. Covjek ruznog izgleda koji je rasplamsavao vatru i trcao oko nje je Malik, cuvar dzehenema. Visoki covjek u rascvjetalom vrtu je Ibrahim a.s. Mladici oko njega su djeca koja su umrla u utrobi svoje majke. Pa su neki upitali Allahovog Poslanik s.a.v.s.a: "Bozji poslanice, a djeca musrika?" A Resulullah s.a.v.s. je odgovorio: "I djeca musrika." A sto se tice ljudi cija je jedna strana ruzna, a druga lijepa to je narod koji je mijesao dobra djela sa ruznim pa im je Allah dz.s. oprostio." (hadis prenosi Buharija^{41[35]})

Objasnenje o kazni u berzahu srecemo i drugom Buharijinom rivajetu kad kaze: "A sto se tice covjeka kojem se rascjepljuju celjusti on je lazljivac koji je lagao i prenosio lazi dok njima nije napunio svijet. I ono sto mu se desava trajace do Sudnjeg dana. A covjek kome razmrskavaju glavu je od onih koje je Allah dz.s. poducio Kur'anu pa ga on nocu nije ucio, a danom nije po njemu radio. Kazna koju si vidio trajace mu sve do Sudnjeg dana."^{42[36]}

6 - Prenosi se od Enesa bin Malika da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Posto me moj Gospodar, Allah dz.s. uzdigao sebi prosao sam pored naroda koji je imao nokte od bakra kojim je grebao svoja lica i svoja prsa. Pitao sam: "Ko su ovi, o Dzibrile?" Odgovorio mi je: "To su oni koji su jeli meso ljudi (ogovarali) i kaljali njihov ugled." Hadis prenosi Ahmed^{43[37]}, a El Bani smatra da je sahiih^{44[38]}

Sta su prve generacije kazale o patnjama u kaburu

^{35[29]} Jefgaru lehu fahu tj. otvarao mu je svoja usta

^{36[30]} Jehussuha - jukaduha tj. zapaliti, potaknuti, rasplamsati

^{37[31]} Mu'tema tj. visoko, rascvjetalo bilje

^{38[32]} Nevr - zeher tj. cvijece

^{39[33]} El mahd - el halis tj. cist, nepomijesan

^{40[34]} El rebaba tj. bijeli oblaci

^{41[35]} El Feth, 99/16

^{42[36]} El Feth, 495/3

^{43[37]} El Musned, 224/3

^{44[38]} Sahiih ul Dzami'es sagir, 51/5

Rekao je Sejh ul islam, Ibn Tejmija, neka mu se Allah smiluje: "Mezheb selef - ul - umeta (prva generacija) i njihovi prvaci smatraju da covjek kad umre biva u uzitku ili patnji i da se to odrazava na njegovu dusu i tijelo, te da je dusa poslije rastanka sa tijelom i dalje u uzitku ili patnji i da se ona ponekad spaja sa tijelom koje zajedno sa njom uziva ili pati. A kada nastupi Sudnji dan duse ce se povratiti svojim tijelima i ljudi ce ustati iz kaburova i krenuti prema Gospodaru svjetova.^{45[39]}" Nevevi, neka mu se Allah smiluje, kaze: "Znaj da mezheb ehli sunneta kabursku kaznu smatra istinitom jer za to ima mnogo dokaza u Kur'anu i sunnetu - kao sto kaze Uzviseni Allah: "Oni (faraonovi ljudi) ce se ujutro i navece u vatri prziti." (Mu'min, 46)

Mnogobrojni su hadisi Allahovog Poslanik s.a.v.s.a koje prenose grupe ashaba iz razlicitih podrucja u prilog ovome. Isto tako ne protivrjeci razumu da ce Allah ozivjeti jedan dio tijela i kaznjavati ga. Pa ako se to ne kosi sa razumom, a uz to imamo i serijatski dokaz onda se to mora prihvatiti i vjerovati." Nevevi potom kaze: "Namjera nam je da pokazemo kako mezheb ehli sunneta smatra istinitim kaburske patnje za razliku od haridzija, vecine mu'tezilla i nekih el-murdzia koji to negiraju." I jos kaze: "Kaburski azab ne sprjecava to sto se mejt raspadne u Kaburu, ili sto mu tijelo pojedu lesinari ili morske ribe, ili se desi nesto slicno. Kao sto je Allah mocan da iz temelja prozivi insana isto tako je mocan da zivot vrati u manji ili veci ostatak tijela ili u potpunosti pa makar da su ga lesinaru pojeli ili riba progutala. Mozda ce neko kazati: "Ako smo se osvjedocili kako izgleda mejt u kaburu kako onda mozemo shvatiti da ce biti pitan, postavljen da sjedi i udaran zeljeznim cekicama a da se na njemu ne vidi nikakav trag?" Na to mozemo odgovoriti: "U ovome nema nikakve protivrjecnosti, jer slican primjer imamo kod spavaca koji u snu osjesa zadovoljstvo ili bol a mi dok ga posmatramo nista od toga ne osjecamo. Slican primjer imamo i kod budnog koji nesto slusa ili o necemu razmislja. Dzibril a.s. dolazio je kod Poslanik s.a.v.s.a s.a.v.s. i donosio mu objavu a niko od pristutnih nije to registrovao. A taj ocigledni dogaalj - Allah najbolje zna - uistinu se desio.^{46[40]}"

Opis mjesta u kojem duse borave od casa smrti do Sudnjeg dana i razlicitost njihovog polozaia:

Rekao je Ibnul Kajjim, neka mu se Allah smiluje: "Duse su nejednake u svom boravistu u Berzahu i meju njima postoje ogromne razlike:

- Jedna skupina dusa zauzima najuzvisenije mjesto koje pripada velikanima, a to su duse vjerovjesnika, neka je salavat i selam na njih, a postoji razlika meju njihovim boravistima, onako kako ih je vidio Resulullah s.a.v.s. u noci Isra'

- U drugu skupinu spadaju duse koje ce kao zelene ptice letiti kuda one hoce, a to su duse sehida, ne svih, duse nekih sehida bice zadržane na ulasku u dzennet zato sto su umrli pod dugom ili slicno tome, kao sto je u Musnedu Muhammeda bin Abdullaha bin Dzahsa receno kako je dosao neki covjek Resulullahu s.a.v.s. i pitao ga: "O Bozji poslanice, sta ce biti sa mnom ako poginem na Bozijem putu?" Resulullah s.a.v.s. je odgovorio: "Uci ces u dzennet." Potom se okrenuo i dodao je: "Osim ako ostanes pod dugom, upravo mi je to Dzibril prenio."

- Neke duse ce biti zadržane na vratima dzenneta kao sto stoji u sljedecem hadisu: "Vidio sam vaceg druga zadržanog na vratima dzenneta."

- Neke ce skupine biti zadržane u kaburu, kao na primjer: onaj koji je iz oholosti pustao da mu se ogrtac vuče po zemlji, a zatim je poginuo na Bozijem putu, pa su neki ljudi kazali: "Prijetan mu dzennet, a Resulullah s.a.v.s. je na to rekao: "Tako mi onog u cijoj je ruci moja dusa, zaista njegov ogrtac kojeg je oblacio pod njim ce paliti vatru u kaburu."

- Neke ce boraviste naci na vratima dzenneta, kao sto stoji u hadisu Ibn Abasa; "Sehidi ce imati boraviste na bljestavoj rijeci, na vratima dzenneta u zelenom dvorcu, i izlazice njihova opskrba iz dzenneta ujutro i uvece." (hadis prenosi Ahmed) To je tako uz izuzetak Dzafera bin Ebi Taliba kome je Allah na mjesto odsjecenih ruku podario krila kojim ce letjeti po dzennetu kuda zeli.

- Meju njima ce biti duse koje ce biti zadržane na zemlji i neće se popeti do uzvisenog mjesta; to je svaka niska, zemaljska dusa. Zaista se zemaljske duse neće sastati sa nebeskim dusama, kao sto se nisu sastajale na zemlji. Dusa koja nije na dunjaluku postigla da upozna svoga Gospodara, iskaze ljubav prema Njemu, velicanje, podrsku i priblizavanje Njemu je dusa zemaljska i po mjestu i po

^{45[39]} Medzmua El Fetava, 284/4

^{46[40]} [erhu Muslim, 200/17

Posjetite www.islamski.net

opredjeljenju i ona ce zbog toga i napustanjem tijela ostati na istom mjestu. A uzvisene duse, koje su na dunjaljuku bile privrzene Allahovoj ljubavi, koje su Ga spominjale, koje su mu se priblizavale i družile (saosjecale) s Njim bice, kad se rastave od tijela, sa uzvisenim dusama koje su im slicne. Covjek ce biti sa onima koje voli u Berzahu i na Sudnjem danu. Tu ce Allah Uzviseni vjencavati duse i ucinice da duse vjernika budu sa ugodnim, sebi slicnim, dobrim dusama. Takva dusa sastace se sa svojim sestrama, sa vlasnicama dobrih dijela i ostace sa njima.

- Jedne ce biti u plamenu pripremljenom za bludnike i bludnice, neke ce u rijeci krvi plivati a kamenje ce im biti davano u usta zalogaj po zalogaj." Sretne i nesretne duse nece boraviti na istom mjestu nego ce neke biti u uzvisenom boravistu, a neke ce na zemlji ostati i nece se sa nje uzdizati. Potom je dodao: "A ti, ako budes razmisljao o onome sto je rekao Poslanik s.a.v.s. i ashabi njegovi, napravices pravi posao jer ces, interesujuci se o ovome, upoznati istinske dokaze za to. I budi siguran da meju ovima sahih tragovima nema protivrjecja, i da oni jedan drugog potvrđuju, ali pri tome vodi racuna o tome da dusa ima svoje posebne zakone koji su drugaciji od zakona tijela i da ona, iako je njeno mjesto u dzennetu i na nebesima, doseze do prostora kabura i do tijela u njemu; ona se krece najvecom brzinom, brzo se prenosi, uzdize i spusta. A duse se dijele na: slobodne, neslobodne, nebeske i dunjalucke. One poslije rastanka sa tijelom imaju osobine zdravlja i bolesti, ugodnosti i uzitka i bola mnogo izrazenije nego kad je bila spojena sa tijelom. U njenom svijetu ima hapsenje, bol, patnja, bolest i tuga. Ali, pored toga, postoji i naslada, rahatluk, uzivanje i sloboda. A stanje duse u tijelu mozemo usporediti sa stanjem djeteta u majcinoj utrobi, a njen rastanak sa tijelom mozemo usporediti sa momentom kad dijete napusta majcinu utrobu. Ona ima cetri kuce, a svaka je velicanstvenija od one u kojoj je prije bila.

- Prva kuca u utrobi majke izgleda kao okruzenje, tjesnac, briga i trostruka tmina
- Drugo je boraviste u kojem covjek odraste u ljubavi i njeznosti i u njoj stekne dobro i zlo i uzroke sreće i nesreće
- Treće je boraviste kuca u Berzahu koja je prostranija i velicanstvenija od prethodne, a ona na prethodnu lici kao prethodna na prvu
- Cetvrto je boraviste vjecna kuca, a to je dzennet ili dzehennem pa poslije ovoga nema vise kuca, a Allah prenosi dusu iz jednog boravista u drugo, postepeno sve dok je ne smjesti u onu odgovarajucu i nece je zapasti druga do ona koja je za nju stvorena i pripremljena u skladu sa dijelima koja su do nje dovela.

U svakoj kuci dusa se mora pridrzavati zakona koji su potpuno razliciti od zakona u drugoj kusi. Blagoslovljen je Allah koji ju je stvorio, odgojio, usmrtio, pa prozivio, pa je ucinio sretnom ili nesretnom, koji je utvrdio stepene njegove sreće i njene nesreće, koji joj je dao razlicite stepene znanja, djela, snage i lijepog ponasanja. Ko na pravi nacin spozna dusu posvjedocice da nema drugog boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema druga, Onaj kome pripada sva vlast i sva hvala, sve dobro, svaka odluka, sva snaga i moc, sav ugled i cast, sva mudrost i potpuno savrsenstvo, i spozna istinitost vjerovjesnika i Poslanik s.a.v.s.a i prihvati poruke sa kojima su poslali istinitim (sto zdrava pamet prihvata i ljudska narav), a odbaci ono sto se ne podudara kao neistina...

NASTUPANJE SUDNJEG DANA

Kada se približi istinita prijetnja Allah dz.s. će narediti meleku koji je zadužen za puhanje u sur47[1] i on će puhnuti u sur jednom pa će se zemlja i brda dignuti i od jednog udara zdrobiti, nebesa rascijepiti (sazvijez|a rasturiti i zvijezde pogasiti), nestace njihovog sjaja, mora ce se vatrom napuniti i pomrijeće48[2] najgori ljudi kad im se ukazu strahote sudnjeg dana i strahote potresa i sav uzas toga stanja. I uvjerice se da je istina ono cime im se prijetilo a oni su se toga dana tome izrugivali.

Allah dz.s. kaze: "O ljudi, Gospodara svoga se bojte! Zaista ce potres kada Smak svijeta nastupi, veliki doga|aj biti! Na dan kad ga dozivate svaka dojilja ce ono sto doji zaboraviti, a svaka trudnica ce svoj plod pobaciti, i ti ces vidjeti ljude pijane, a oni pijani nece biti, vec ce tako izgledati zato sto ce Allahova kazna strasna biti." (El Hadz, 1-2)

Allah, Blagi i Uzviseni kaze: "A kad se jednom u rog puhne, pa se Zemlja i brda dignu i od jednog udara zdrobe, toga dana ce se Smak svijeta dogoditi i nebo ce se razdvojiti - tada ce labavo biti49[3] i meleki ce na krajevima njegovim stajati50[4], a prijesto Gospodara tvoga ce toga dana iznad njih osmorica drzati. Tada cete ispitivani biti, i ni jedna vasa tajna nece skrivena ostati." (El Hakka, 13-18)

Allah dz.s. kaze: "Kada se nebo rascijepi i kada zvijezde popadaju, i kada se mora jedna u druga uliju, i kada se grobovi ispreturaju, - svako ce saznati sta je pripremio, a sta propustio." (Infitar, 1-5)

Kaze Allah dz.s., neka je uzvisena Njegova moc: "Sigurno ce biti ono cime vam se prijeti! Kada zvijezde sjaj izgube i kada se nebo otvori51[5] i kada se planine u prah zdrobe i kada se poslanici u odrejeno vrijeme skupe...52[6] Do kojeg dana je to odloženo? - Do dana sudnjeg! A znas li sta je Dan sudnji? - Tesko toga dana poricateljima!" (Mursalet, 7-15)

Allah Uzviseni kaze: "A pitaju te o planinama53[7], pa ti reci: "Gospodar moj ce ih u prah pretvoriti i rasuti, a mjesta na kojima su bile ravninom ledinom ostaviti54[8], ni udubina ni uzvisina na Zemlji neces vidjeti.55[9]" Tog, Dana ce se oni glasniku odazivati, moracega slijediti56[10] i pred Milostivim glasovi ce se stisati i ti ces samo sapat cuti." (Ta Ha, 105-107)

Allah dz.s. kaze: "Na Dan kad se Zemlja i planine zatresu i planine - pjesceni humci razbacani postanu.57[11]" (El Muzzemmil, 14)

Nas Gospodar, Allah dz.s. kaze: "A na Dan kada planine uklonimo, i kad vidis Zemlju ogoljenu,58[12] - a njih smo vec skupili, ni jednog ne izostavili -, pred Gospodarom tvojim bice oni u redove poredani: "Dosli ste Nam onako kako smo vas prvi put stvorili, a tvrdili ste da vam necemo vrijeme za ozivljenje odrediti." I knjiga ce biti postavljena i vidjet cete grijesnika prestravljen zbog onog u njoj. "Tesko nama!" - govorce - "Kakva je ovo knjiga, ni mali ni veliki grijeh nije propustila, sve je nabrojala!" i naci se upisano ono sto su radili. Gospodar tvoj nece nikome nepravdu uciniti" (Kehf, 47-49)

Nastupanje Sudnjeg dana u vaktu najgorih ljudi (za zle ljude)

Od Abdulaha bin Amra bin Asa prenosi se da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Izaci ce Deddzal me|u moj ummet i ostace cetrdeset - ne znam je li rekao dana, mjeseci ili godina - pa ce Allah dz.s. poslati Isaa sina Merjemina, kao da je Urvet bin Mes'ud, i on ce ga naci i unistiti. Potom ce ljudi biti u

47[1] Es Sur je ono u sta ce se puhnuti a izlgeda kao rog ili slicno

48[2] Saika - mate tj. umrijeti, pomrijeti

49[3] Vahija - munharika tj. labavo, opusteno, poderano

50[4] Erdzaiha - hafatiha tj. na njenim krajevima, ivici ili rubu

51[5] Furidzet - infetaret - vehet tj. naprsnuti, puknuti, rascijepiti

52[6] Tj. kada se sakupe na Sudnjem danu

53[7] Tj. da li ce na Sudnjem danu isceznuti ili ce ostati

54[8] Tj. zemlja ce biti zaravnjena

55[9] Tj. neces toga Dana na Zemlji vidjeti ni doline ni brezuljka, ni padine a ni uzvisine

56[10] Tj. nece na stranu skretati

57[11] Tj. od njih ce postati nesto slicno kao kad bi od cvrstog kamenja postale pjescane dine

58[12] Tj. ogoljena tako da na njoj nema nikakvog znaka

Posjetite www.islamski.net

takvom stanju da sedam godina me|u njima nece biti neprijateljstva. A onda ce Allah dz.s. poslati vjetar iz pravca Sama i nece na licu zemlje ostati niko od onih koji imaju u srcu trun dobra ili imana a da ga nece taj vjetar zgrabiti. Pa cak i onoga ko bi se od vas u utrobu planine sakrio. I za njim se vjetar uci sve dok ga ne zgrabi." Pa je nastavio: "Cuo sam od Resulullaha s.a.v.s. da je rekao: "Ostace samo najgori ljudi brzi kao ptice sa cudima zvijeri koji nece znati razliku izme|u pravog i krivog^{59[13]}, pa ce im se pokazati sejtan i reci ce im: "Zar mi se necete odazvati? A oni ce reci: "Sta nam nare|ujes?" A on ce im narediti obozavanje kipova, pa ce oni u tome istrajati, a imace dobru opskrbu i lijep zivot. Zatim ce se u rog puhnuti, pa to niko nece cuti, a da mu se vrat nece zgrbiti i opet ispraviti, pa je dodao: "Prvi koji ce ga cuti je covjek koji ce ilovacom obljepljivati^{60[14]} vrelo za svoje deve. On ce umrijeti, a pomrijece i ljudi, zatim ce Allah dz.s. poslati - ili je rekao: "Allah ce spustiti" - kisu kao sto je rosulja ili sjenka - Nu'manu (prenosioc hadisa) se dvojbi - i iz nje ce izniknuti ljudska tijela, pa ce se puhnuti po drugi put i oni ce stajati otvorenih ociju. Zatim ce im biti receno: "O, ljudi, dolite svome Gospodaru!" Potom ce biti zaustavljeni i pitani. Rekao je potom: "Pa ce biti receno: "Izdvojite dzehennemsku grupu", a neko ce upitati: "A koliko brojnu?", pa ce se reci: "Izvedite od svake hiljade (999)." Pa je nastavio: "Toga dana mladici ce osjediti, i toga dana ce Allah pokazati potkoljenicu." (hadis prenosi Muslim^{61[15]})
Puhanje u sur

Allah dz.s. kaze: "I u rog ce se puhnuti, umrijece oni na nebesima i oni na Zemlji, ostace samo oni koje bude Allah odabrao;^{62[16]} poslije ce se u rog po drugi put puhnuti i oni ce, odjednom, ustati i cekati. I Zemlja ce svjetloscu Gospodara svoga zasijati i Knjiga ce se postaviti, vjerovjesnici i svjedoci^{63[17]} ce se dovesti, i po pravdi ce im se svima presuditi, nikome se nece nepravda uciniti." (Ez Zumer, 68-69)

Kaze Allah dz.s.: "I puhnuce se u rog, pa ce oni iz grobova^{64[18]} prema Gospodaru svome pohrliti.^{65[19]}" (Ja Sin, 51)

I kaze Allah dz.s.: "A na Dan kad se u rog puhne pa se smrtno istrave i oni na nebesima i oni na Zemlji izuzev onih koje Allah postedi, svi ce mu ponizno doci." (En Neml, 87)
Niko sem Allaha dz.s. ne zna koliko ce vremena proci izme|u dva puhanja u sur:

8 - Prenosi Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Izme|u dva puhanja u rog proci ce cetrdeset. Pitali smo: "O Ebu Hurejre, je li cetrdeset dana?" A on je rekao: "Ne znam.^{66[20]}" Pa smo opet upitali: "Je li cetrdeset mjeseci?" A on je odgovorio: "Ne znam." Upitali smo: "Je li cetrdeset godina?" A on je odgovorio: "Ne znam.", zatim ce Allah dz.s. spustiti s neba kisu i oni ce izrastati kao sto izrasta povrce", i dodao je "a sve ce kod covjeka istruhnuti osim jedne kosti koja se zove "adzbu zeneb" (repnjaca)^{67[21]} pa ce iz nje covjek izrasti na Sudnjem danu." (Mutefekun alejhi^{68[22]})

Ucenjaci su raspravljali o broju puhanja pa su zakljucili da ce ih biti dva, tri ili cetri. A ja sam rekao da je najblize istini dva puhanja. Prvo od njih kad ce sve pomrijeti na nebesima i na Zemlji osim

^{59[13]} Tj. u cinjenju zla i neprvde

^{60[14]} Zidati, malteriti vrelo tj. popravljati i lijepiti ilovacom

^{61[15]} Muslim, 2258

^{62[16]} Me|u njima su sehidi i oni koji su se zalagali na Allahovom putu prema rijecima Resulullaha s.a.v.s.: "[ehid ce kod Allaha imati sedam svojstava: bice mu oprosteno pri prvom prolivanju njegove krvi i vidjece svoje mjesto u dzennetu nagizdan odjecom imana, ozenice se sa sedamdeset dvije hurije, bice postelen kaburske patnje, bice siguran od velikog straha (na Sudnjem danu), bice mu stavljen na glavu tadz dostojanstva, a njegovi rubini ce biti vrijedniji od dunjaluka i svega na njemu, imace pravo posredovanja za sedamdeset clanova svoje porodice." (hadis prenosi Ahmed, 131/4, a El Bani ga ocjenjuje kao sahih, Sahih ul Dzami' 40/5) i rekao je Resulullah s.a.v.s.: "Ko umre zalazuci se na Allahovom putu bice mu dodijeljena nagrada za njegova dobra djela koja je radio, bice mu data opskrba i bice siguran od zablude, i Allah ce ga na Sudnjem danu prozivjeti sigurnog od velikog straha." (hadis prenosi Ibn Madzde, Es Sunen 924/2, a El Munziri ga ocjenjuje kao sahih, Et Tergib vet Terhib, 70/3 i El Bani u Sahih ul Dzami' 357/5)

^{63[17]} Es [uheda tj. meleki koji cuvaju

^{64[18]} El Edzdas je mnozina od dzedes a znaci kabur

^{65[19]} Tj. izacice zurno

^{66[20]} Ebejtu tj. ja odbijam da sigurno tvrdim da je receno cetrdeset dana, mjeseci ili godina. A prenijeli su drugi da je cetrdeset godina ali je sened hadisa daif (slab)

^{67[21]} Adzbu ez zeneb je slaba kost kojom zavrsava kicma i predstavlja vrh trticne kosti (repnjaca)

^{68[22]} El Feth, 172/10 i Muslim, 2270

Posjetite www.islamski.net

onih koje je Allah izuzeo, i drugo, na Sudnjem danu koje ce strah izazvati i poslije kojeg ce ljudi iz grobova prema svome Gospodaru ustati, a Allah najbolje zna.

STRAHOTE SUDNJEG DANA

Kad ustanu ljudi iz svojih grobova prema Gospodaru svjetova pa potom budu pozvani: "Doljite svome Gospodaru", pa ce biti zaustavljeni da budu pitani. Ispunice se stvorenja strahom i poniznoscu i bice pokorni Jedinom Stvoritelju. I vidjeces kako se zurno odazivaju onome ko ih poziva i nece se opirati, i nece nigdje skretati.

Allah, Blagi i Uzviseni kaze: "Tog, Dana ce se oni glasniku odazivati, morace ga slijediti^{69[1]} i pred Milostivim glasovi ce se stisati i ti ces samo sapat cuti." (Ta Ha, 108)

Allah dz.s. kaze: "Ljudi ce se Zivome i Vjecnome pokoriti^{70[2]}, onaj koji Mu je druge ravnim smatrao svaku nadu ce izgubiti, a onaj ko je dobra djela cinio, a vjernik bio, nece se nepravde ni zakidanja nagrade plasiti.^{71[3]}" (Ta Ha, 111-112)

Allah dz.s. kaze: "Zato ih ostavi neka se napricaju i nazabavljaju dok Dan kojim im se prijeti ne docekaju, Dan u kome ce zurno kao da kumirima^{72[4]} hrle^{73[5]} iz grobova izaci, oborenih pogleda i ponizenjem ophrvani. To ce biti onaj Dan kojim im se stalno prijeti! (El Mearidz, 42-44)

Oni ce se zuriti na mjesto skupljanja skruseo i ponizno, i nece se cuti nista osim topota koraka i sapata.

Tesko toga dana poricateljima:

Allah dz.s. kaze: "Tesko tog dana onima koji su poricali, koji su onaj svijet poricali, - a njega moze poricati samo prijestupnik, grijesnik, koji je, kada mu se ajeti Nasi kazivani, govorio: "Izmisljotine naroda drevnih!" A nije tako! Ono sto su radili prekrilo^{74[6]} je srca njihova, uistinu, oni ce toga dana od milosti svoga Gospodara zaklonjeni biti, zatim ce sigurno u oganja uci, pa ce im se reci: "Eto, to je ono sto ste poricali!" (El Mutaffifun, 10-17)

Allah dz.s. kaze: "I puhnuce se u rog, pa ce oni iz grobova prema Gospodaru svome pohrliti, govoreci: "Tesko nama! Ko nas iz nasih grobova ozivi?" - "Eto ostvaruje se prijetnja Milostivog, poslanici su istinu govorili!" Bice to samo jedan glas i oni ce se svi pred Nama obreti. Danas se nikome nece nepravda uciniti i vi cete, prema onome kako ste radili, nagrajani biti." (Ja Sin, 51-54)

Allah dz.s., kaze: "Na Sudnjem danu vidjeces pocrnjela lica onih koji su o Allahu lazi govorili. A zar u dzehennemu nece biti boraviste oholih." (Ez Zumer, 60)

Allah dz.s. kaze: "I rekli bi: "Nema zivota osim na ovome svijetu i mi necemo biti ozivljeni!" A da ti je vidjeti kako ce kada pred Gospodarom svojim budu zaustavljeni i kad ih On upita: "Zar ovo nije istina?^{75[7]}" - odgovoriti: "Jeste, tako nam Gospodara naseg!" - a i kako ce On reci: "E, pa iskusite onda patnju zbog toga sto niste vjerovali!" Oni koji ne vjeruju da ce pred Allaha stati nastradace kad im iznenada Cas ozivljenja doje, i reci ce: "O zalosti nase, sta smo sve na Zemlji propustili!" i grijehe svoje ce na lejima svojim nositi, a uzasno je ono sto ce uprtiti! Zivot na ovom svijetu je samo igra i zabava, a onaj svijet je, zaista, bolji za one koji se Allaha boje. Zasto se ne opametite?" (El En'am, 29-32)

^{69[1]} Tj. nece se od njega odstranjivati

^{70[2]} Tj. bice ponizni i pokorice se

^{71[3]} Tj. nece biti osteceni

^{72[4]} Tj. kako su na dunjaluku zurili svojim idolima

^{73[5]} Tj. utrkivati se

^{74[6]} Er rejn - hr|a tj. ono sto je prekrilo srca nevjernika od mnoštva grijeha i lazi pa je srce zahr|alo

^{75[7]} Tj. zar nije istinito ono sto su vam poslanici o prozivljenju prenosili

Posjetite www.islamski.net

Allah, Blagi i Uzviseni, kaze: "A tesko toga dana poricateljima! Idite prema onom sto ste neistinom smatrali, idite pram dimu u tri prama razdvojenom⁷⁶[8], koji hlada nece davati i koji od plamena nece zaklanjati.⁷⁷[9] On ce kao kule bacati iskre kao da su kamile rije.⁷⁸[10] - Tesko toga dana poricateljima! Ovo je dan u kojem oni nece ni prozboriti i pravdanje im nece dozvoljeno biti. - Tesko toga dana poricateljima!" (El Murselat, 28-37)

Stiskanje (smotavanje) nebesa i Zemlje:

Zatim ce mocni Allah stisnuti svojom desnicom nebesa a drugom rukom Zemlju pa ce reci: "Ja sam Gospodar. Gdje su silnici? Gdje su oni koji su se oholili?" Allah dz.s. kaze: "Oni (musrici) nisu istinski procijenili moc Allahovu. Citava zemlja ce na Sudnjem danu biti u zahvatu Njegove sake, a nebesa smotana u njegovoj desnici. Hvaljen neka je On i vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim." (Ez Zumer, 67)

Kaze Uzviseni: "Onoga dana kad smotamo nebesa kao sto se smota list papira za pisanje. Onako kako smo prvi put iz nista stvorili, tako cemo ponovo iz nista stvoriti, - to je obećanje Nase, Mi smo doista kadri to uciniti." (El Enbija, 104)

9 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah dz.s. ce u saci Zemlju stisnuti, a desnicom ce svojom nebesa smotati pa ce reci: "Ja sam Gospodar, pa gdje su zemljaski vladari?" (Mutefekun alejhi⁷⁹[11])

10 - Prenosi se od Abdullaha ibn Omera r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah dz.s. ce na Sudnjem danu smotati nebesa, zatim ce ih uzeti u desnicu i reci: "Ja sam Vladar, gdje su silnici? Gdje su oholi? Zatim ce ljevicom Zemlju smotati i reci: "Ja sam Vladar. Gdje su silni? Gdje su oholi?" (hadis prenosi Muslim⁸⁰[12])

11 - Prenosi se od Ubejdullaha bin Miksem da je vidio Abdillaha bin Omera kako opisuje da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah ce uzeti nebesa i Zemlju svojom rukom i reci ce: "Ja sam Allah.", pa ce stisnuti saku i otvoriti je, pa ce reci: "Ja sam Vladar." Pa je pogledao Omer u mimber i vidio kako se njegovo podnozje kreće i pomislio: "hoće li mimber, zajedno sa Resulullahom, pasti?" (hadis prenosi Muslim⁸¹[13])

Osobine mjesta skupljanja

12 - Prenosi se od Sehl bin Sa'da r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ljudi ce na Sudnjem danu biti sakupljeni na Zemlji koja ce biti potpuno bijela⁸²[14] kao disk od najbjeljeg brasna⁸³[15] i nece na njoj biti znamenja ni za koga." (hadis prenosi Muslim⁸⁴[16])

Ljudi ce toga Dana biti sakupljeni kao pjesaci, bosci, goli i neobrezani;

13 - Prenosi se od Aise r.a. da je rekla: "Cula sam Resulullaha s.a.v.s. da kaze: "Ljudi ce na Sudnjem danu biti skupljeni bosci, goli i neobrezani⁸⁵[17], a ja sam upitala: "O, Bozji poslanice, zar skupa zene i muskarci, da gledaju jedni druge?" A Resulullah je odgovorio: "O, Aisa stanje ce biti tako tesko da jedni u druge nece ni pomisliti da gledaju." (Muttefekun alejhi⁸⁶[18])

Nevjernici ce biti sakupljeni licima svojim zemlji okrenuti:

⁷⁶[8] Znacni, kad se podigne vatreni stub bice toliko zestok da ce imati tri prama

⁷⁷[9] Znacni da dim nece praviti hlada nego ce sam vrucinom zestokom prziti

⁷⁸[10] Moguca su ova tumacenja: kao crne kamile, kao brda velicine laje, kao komad bakra, a Allah najbolje zna

⁷⁹[11] El Feth, 160/14 i Muslim, 2148

⁸⁰[12] Muslim, 2148

⁸¹[13] Muslim, 2149

⁸²[14] Afra' tj. bijela do crvenila, a ne snijezno bijela

⁸³[15] Kursatunnekijj tj. disk bijel kao brasno i potpuno cist

⁸⁴[16] Muslim, 2150

⁸⁵[17] Gurlen - neobrezani, neosuneceni

⁸⁶[18] El Feth, 176/14 i Muslim, 2194

Posjetite www.islamski.net

Allah dz.s. kaze: "A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj ce teskim zivotom zivjeti^{87[19]} i na Sudnjem danu cemo ga slijepa ozivjeti. "Gospodaru moj", - reci ce - "zasto si me slijepa ozivio kad sam vid imao?" "Evo zasto" - reci ce On: "Dokazi Nasi su ti dolazili, ali si ih zaboravljao, pa ces danas ti isto tako biti zaboravljen." (Ta Ha, 124-126)

Allah Uzviseni, kaze: "Mi cemo, na Sudnjem danu, sakupiti, licem zemlji okrenute, slijepa, nijeme i gluhe, boraviste njihovo bice dzehennem; kad god mu plamen jenja, pojacacemo im oganj." (El Isra, 97)

14 - Prenosi se od Enesa ibn Malika r.a. kako je neki covjek upitao: "O, Bozji poslanice, kako ce nevjernici biti sakupljeni na Sudnjem danu i okrenuti licem prema zemlji?" A Resulullah je odogovorio: "Pa zar onaj koji je Ucinio da hoda na dvije noge na dunjaluku nije kadar da ucini da hoda na svom licu na Sudnjem danu?" A Katada je dodao: "Tako je, Velikog mi Gospodara." (Muttefekun alejhi^{88[20]})

Spustanje sunca nad glave stvorenja i njihovo znojenje:

15 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ljudi ce se na Sudnjem danu toliko znojiti da ce njihov znoj natopiti zemlju do dubine od sedamdeset arsina i zapljuskivace ih sve dok im se ne zalije u usi." (Muttefekun alejhi^{89[21]})

16 - Prenosi se od El Maktada bin El Esveda r.a. da je rekao: "Cuo sam da je Resulullah s.a.v.s. kazao: "Sunce ce se pribliziti jednu milju." Dodao je Slejm bin Amir: "Tako mi Allaha, ne znam kolika je ta udaljenost od jedne milje, niti da li se misli na mjeru kojom se mjeri zemlja ili je milja udaljenost dokle doseze pogled. I rekao je: "Pa ce ljudi biti u znoju shodno svojim djelima. Nekome ce znoj dosezati do noznih clanaka, nekom do koljena, nekom do pojasa^{90[22]}, a nekome ce zapljuskivati usta kao da je zauzdan.^{91[23]}" (hadis prenosi Muslim^{92[24]})

Razmisli, o Bozji robe, o porazu i ponizenju ovih ljudi u tom dugackom Danu, kad ce strahovati ocekujuci presudu, koja ce biti za njih sreca ili nesreca, A sta ce biti s tobom toga dana kad ti, poslije duge patnje, bude dato da pogledas djela koja si pripremio, a meju njima nema nista osim sumnje u dan prozivanja, pijenja alkohola, rasonode, silnog zinaluka, gatanja, kaljanja tujeg ugleda, prenosjenja tujih rijeci i ogovaranja, jedenja nedozvoljenog imetka, nazivanja nevjernika gospodinom, izrugivanja i spurostavljanja onima koji su se cvrsto drzali Kur'ana i sunneta. Boj se Allaha, svoga Gospodara i vodi racuna o sebi.

Dolazenje toga dana u dzehennem:

Allah dz.s. kaze: "A ne valja to! Kada se Zemlja u komadice zdrobi i kad doje narejenje Gospodara tvoga, a meleki budu, sve red do reda, i kad se tog Dana primakne dzehennem, tada ce se covjek sjetiti - a nesto mu je sjecanje? - i reci ce: "Kamo srese da sam se za ovaj zivot pripremao!" (El Fedzr, 21-24)

17 - Prenosi se od Abdullaha bin Mes'uda r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "I priblicice se dzehennemu toga dana i bice spusteno sedamdeset hiljada uzadi^{93[25]}, a svako ce uze vuci sedamdeset hiljada meleka." (hadis prenosi Muslim^{94[26]})

Oni koje ce Allah staviti u svoj hlada kad ne bude drugog hlada osim njega:

^{87[19]} Tj zivjece uznemiren i bez lahkoce, potisten i osjecace straah od prozivanja i svojenja racuna jer u to nije vjerovao i razmisljanje o tome je odbacivao, smatrao je da je to laz pa ga je to zaista stiglo

^{88[20]} El Feth, 170/14 i Muslim, 2161

^{89[21]} El Feth, 185/14 i Muslim, 2196

^{90[22]} Hakv - hasr tj. struk ili pas ili mjesto gdje se haljina veze

^{91[23]} Tj. dosezace im do usta

^{92[24]} Muslim, 2196

^{93[25]} Ez Zemam: ono cime se nesto veze, a mnazina ove rijeci je Ez Zimmetun tj. El hibal - uze, pvodac

^{94[26]} Muslim, 2184

18 - Prenosi se od Ebu Hurejere r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista ce Allah na Sudnjem danu reci: "Gdje su oni koji su se volili u ime Moje velicine⁹⁵[27], danas cu ih staviti u Svoj hlad⁹⁶[28], danas nema drugog hlada osim Moga." (hadis prenosi Muslim⁹⁷[29])

19 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Sedmoricu ce Allah svojim hladom na Dan kad nece biti drugog hlada osim Njegovog; pravednog imama⁹⁸[30], mladica koji je odrastao u pokornosti Allahu, covjeka cijje je srce vezano za dzamije, dvojicu ljudi koji su se zavolili u ime Allaha, na tom se sastali i na istom se rastali, covjeka kojeg je pozvala lijepa i ugledna zena, a on joj odgovorio: "Ja se bojim Allaha", covjeka koji je udjelio sadaku tako da ne zna desnica sta je udijelila ljevica, i covjeka koji se u samoci sjetio Allaha, pa su mu oci zasuzile." (Muttefekun alejhi⁹⁹[31])

20 - Prenosi se od Ebi El Jesera Ka'b bin Amra r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ko drugome otkloni poteskocu ili nesto olaksa Allah dz.s. ce ga uvesti u Svoj hlad." (hadis prenosi Muslim¹⁰⁰[32])

21 - Prenosi se od Jezida bin Ebi Habiba kako mu je Ebul Hajr pricao da je cuo Ukbu bin Amira kako kaze: "Cuo sam kako je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Svaki ce covjek biti u hladu svoje sadake sve dok ljudi ne budu razdvojeni." ili je rekao: "Dok ne bude meju ljudima presuljeno." pa je dodao Jezid da Ebul Hajr nije ni jedan dan propustio a da u njemu nesto nije podijelio, pa makar kolac ili luk ili nesto slicno. (hadis prenosi Ahmed¹⁰¹[33], a El Bani ga ocjenjuje kao sahih¹⁰²[34])

Prvi koji ce biti prozvan na Sudnjem danu je Adem a.s. i izdvajanje dzhennemlija:

22 - Prenosi se od Ebu Hurejrea r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Prvi koji ce biti pozvan na Sudnjem danu je Adem a.s. i vidjece ga njegovi potomci¹⁰³[35], pa ce Allah reci: "Ovo je vas otac Adem.", a on ce kazati: "Odazivam ti se i sva je radost od Tebe." A On ce mu reci: "Izdvoji dzhennemlije iz svoga potomstva, a on ce upitati: "Gospodaru, koliko cu ih odvojiti?" A On ce reci: "Izvedi od svake stotine devedeset devet." A ashabi su upitali: "Bozji poslanice, ako od svake stotine bude izvedeno devedeset devet, sta ce onda biti sa nama?" A Resulullah s.a.v.s. je odgovorio: "Zaista je moj ummet izmeju drugih naroda kao bijela dlaka na crnom biku." (hadis prenosi Buharija¹⁰⁴[36])

23 - Prenosi se od Ebi Seida El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah dz.s. ce reci: "O Ademe", a on ce reci: "Odazivam ti se i sva je radost od Tebe i sve je dobro u Tvojim rukama." A reci ce Allah dz.s.: "Izvedi skupinu za dzhennem.", a on ce upitati: "A kolika je ta skupina?", pa ce mu biti receno: "Od svake hiljade po 999." I rekao je Resulullah s.a.v.s.: "To ce se desiti onda kada mladici budu osjedili, i kad svaka trudnica svoj plod pobaci, i ti ces vidjeti ljude pijane, a oni nece pijani biti vec ce tako izgledati zato sto ce Allahova kazna strasna biti." i dodao je: "I zestoka ce im kazna biti.", a ashabi su upitali: "Bozji poslanice, koji ce to od nas biti?", a on je odgovorio: "Tako mi onog u cijoj je ruci moja dusa, ja zaista zelim da vama bude ispunjena cetvritna dzenneta." Zahvalili smo se Allahu i velicali ga, pa je Poslanik s.a.v.s. rekao: "Tako mi onoga u cijoj je ruci moja dusa ja zaista zelim da mojim ummetom bude napunjena trecina dzenneta." Zatim smo zahvalili Allahu i velicali Ga pa je Poslanik s.a.v.s. kazao: "Tako mi onoga u cijoj je ruci moja dusa zaista zelim da vi ispunite jednu polovinu dzenneta¹⁰⁵[37], vi ste u odnosu na druge narode kao bijela dlaka na kozi crnog bika, ili kao bijeli cuperak¹⁰⁶[38] na misici magarca." (Muttefekun alejhi¹⁰⁷[39])

⁹⁵[27] U ime Moje velicine i pokornosti meni, a ne zbog dunjaluka

⁹⁶[28] Tj. u hladovinu Arsa na Sudnjem danu

⁹⁷[29] Muslim, 1988

⁹⁸[30] Imam adl - Imam adil tj. pravedan vo|a

⁹⁹[31] El Feth, 35/4 i Muslim, 715

¹⁰⁰[32] Muslim

¹⁰¹[33] El Musned, 147/4

¹⁰²[34] Sahihul Dzami' 170/4

¹⁰³[35] Tj. gledace u njega i moci ce ga vidjeti

¹⁰⁴[36] El Feth, 178/14

¹⁰⁵[37] Tj. polovina

¹⁰⁶[38] Er rakma tj. bjelina na unutrasnjoj strani misice

¹⁰⁷[39] El Feth, 179/14 i Muslim, 201

U jednom hadisu se kaže: "izvedi iz svake stotine po 99", a u drugom: "od svake hiljade po 999." Ovu dilemu možemo otkloniti na sljedeći način: Hadis Ebu Seida bi se mogao odnositi samo na citavo potomstvo Ademovo a.s., a hadis Ebu Hurejre bi se mogao odnositi na sve osim Je'dzudza i Me'dzudza. Uz to u hadisu Ebu Seida se odnosi na sva stvorenja, dok se hadis Ebu Hurejre odnosi samo na ovaj ummet. Ko će sačinjavati dzhennemsku grupu, da li sve kjaferi ili možda neki i od grijesnika ovog ummeta samo Allah zna.

Kazna za one koji su odbijali davanje zekjata:

Uzviseni Allah kaže: "Neka oni koji skrtare u onome što im Allah iz obilja svoga daje nikako ne misle da je to dobro za njih; ne, to je zlo za njih. Na Sudnjem danu biće im o vratu objeseno ono čime su skrtarili, a Allah će Nebesa i Zemlju naslijediti; Allah dobro zna ono što radite." (Ali Imran, 180)

Allah dz.s. kaže: "Onima koji zlato i srebro gomilaju i ne troše ga na Allahovom putu - navijesti bolnu patnju na Dan kad se ono u vatri dzhennemskoj bude usijalo, pa se njime čela njihova i slabine njihove i leđa njihova budu zigosala." Ovo je ono što ste za sebe zgrtali, iskusite zato kaznu za ono što ste gomilali!" (Et Tevba, 34-35)

24 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Kome Allah dz.s. bude dao imetak, a on ne bude na njega davao zekjat predociće mu se u njegov imetak u liku zmije otrovnice čija je glava ogoljena^{108[40]} i ima na glavi dva roscica koji su otrovni^{109[41]}. Ona će mu se obaviti oko vrata^{110[42]} na Sudnjem danu, sčepati ga za donju vilicu i reci će: "Ja sam tvoj imetak, ja sam tvoje bogatstvo.", a zatim je Poslanik s.a.v.s. citirao: "Neka oni koji skrtare u onome što im Allah iz obilja svoga daje nikako ne misle da je to dobro za njih; ne, to je zlo za njih. Na Sudnjem danu biće im o vratu objeseno ono čime su skrtarili, a Allah će Nebesa i Zemlju naslijediti; Allah dobro zna ono što radite." (Ali Imran, 180)" (hadis prenosi Buharija)

25 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Nema ni jednog vlasnika zlata i srebra koji na njih ne daje što je obavezan (zekjat), a da mu neće na Sudnjem danu biti iskovane ploče od vatre i on će biti bacen na njih u dzhennemskoj vatri, pa će mu se ispržiti bokovi, prsa i leđa. Kad god se ohlade, biće ponovo vraćeni u prvobitno stanje u danu koji traje pedeset hiljada godina, sve dok se ne završi suženje ljudima i dok se ne sazna da li će u dzennet ili u vatru." Pitali su: "O Božji poslanice, a šta je sa devama?", a on je odgovorio: "Ni vlasnik deva koji ne daje na njih što je obavezan, a jedna od obaveza je da ih pomuže na dan njihovog dolaska na pojilo^{111[43]}, a da neće na Sudnjem danu biti licem na zemlju u najprostranijoj i najravnijoj pustinji^{112[44]} u kojoj se neće gubiti ni jedno mlado devce^{113[45]}, pa će ga one gaziti svojim kopitima i gristi ustima, kad god jedna preko njega pređe, naiđe druga^{114[46]}, u toku dana koji pedeset hiljada godina traje, sve dok ne bude završeno suženje ljudima i dok se ne sazna da li će u dzennet ili u vatru." Pitali su: "O Božji poslanice, a šta je sa govedima i sitnom stokom?" A on je odgovorio: "Ni vlasnik goveda i sitne stoke, koji ne daje ono što je na njih obavezan davati, neće proći drugacije. On će biti na Sudnjem danu biti oboren na lice u ravnoj pustinji u kojoj se ništa ne može izgubiti, a među stokom neće biti one koja ima povijene rogove, niti one bez rogova, niti one kod koje su rogovi slomljeni.^{115[47]} Pa će goveda i sitna stoka probadati rogovima i gaziti papcima, i kad jedno preko njega pređe drugo ga odmah nagazi u danu koji traje pedeset hiljada godina, sve dok se ne završi suženje ljudima i dok se ne sazna da li će u dzennet ili u vatru." (hadis prenosi Muslim^{116[48]})

^{108[40]} Es sudza tj. otrovnica i El akreu tj. ostala bez dlacica na glavi zbog zestine otrova

^{109[41]} Tj. dva otrovna zuba u celjusti zmije ili dva roscica (izrasline) na glavi

^{110[42]} Tj. smotace mu se oko vrata

^{111[43]} Tj. na dan kad ju je pojiо vodom

^{112[44]} Ka'un karkarun tj. prostrana ravnica

^{113[45]} El fasil tj. mlado deve odvojeno od majke

^{114[46]} Kaže Kadi'Ijad: "Kazu da se ovo odnosi na vatrene ploče i na smjenjivanju stoke, a potvrdu za to imamo u drugom hadisu: "Kad god jedna preko njega pređe, naiđe druga."

^{115[47]} El Aksa tj. povijenih rogova, El Dzelha tj. bez rogova El adba tj. polomljenih rogova

^{116[48]} Muslim, 680

Posjetite www.islamski.net

26 - Ovaj hadis prenosi Buharija i Muslim od Dzabir bin Abdillaha r.a., a u njemu stoji: "A ni vlasnik bogatstva, koji na njega ne daje sto je obavezan, nece proci drugacije, jer, doci se mu na Sudnjem danu njegovo bogatstvo u vidu zmiije otrovnice^{117[49]} i pratice ga otvorenih celjusti pa kada dole do njega on ce bjezati od nje, a ona ce mu vikati: "Uzmi svoje bogatstvo koje si skrivao, meni ne treba" pa ce on morati zavuci ruku u njena usta pa ce je ona halapljivo otkinuti i pojesti.^{118[50]}"^{119[51]}

Vrelo Poslanika s.a.v.s. na Sudnjem danu:

Dolazice muslimani na vrelo Resulullaha s.a.v.s., a voda ce mu biti bjelja od mlijeka, miris ce joj biti ugodniji od mirisa miska, a posuda oko njega ce biti koliko na nebu zvijezda. Ko se njegove vode napije nikada nece ozednjati. Vrelo Allahova Poslanik s.a.v.s.a ce prilaziti ljudi iz njegova ummeta, a poznavace ih po specificnim tragovima od uzimanja abdesta. Neki ce biti otjerani od izvora zato sto nisu citave pete prali i sto su mnogo stosta izopacili poslije njegove smrti. Mnogo li je takvih u ovome vremenu. Allahu, Ti koji mijenjas stanja srca, ucvrsti nasa srca u Tvojoi vjeri.

27 - Prenosi se od Ebu Hurejre da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Dolazice moj ummet na vrelo a ja cu ih tjerati^{120[52]} od njega kao sto se tuja deva tjera od svoje.", a ashabi ce upitati: "O, Bozji Poslanice, hoces li nas prepoznati?" A on je odgovorio: "Hocu, imacete znak^{121[53]} kojeg nece imati niko osim vas. Dolazicete mi narocito obiljezeni^{122[54]} sa tragovima abdesta i bice odbijana od mene jedna skupina od vas, a ja cu reci: "O Gospodaru, oni su od mojih ashaba", a meleki ce kazati: "Da li znas sta su oni praktikovali poslije tebe." (hadis prenosi Muslim^{123[55]})

28 - Prenosi se od Esme bint Ebi Bekr r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ja cu biti na vrelo i gledati ko ce mi od vas doci. Neki ce biti udaljeni, a ja cu povikati: "Moj Gospodaru, oni su moji i od mog ummeta!" Pa ce mi poslije biti receno: "Zar nisi upoznat sta su oni radili poslije tebe? Tako mi Allaha nakon tebe su se potpuno odmetnuli." (Muttefekun alejhi^{124[56]})

Ulema se razilazi oko pitanja vrela i dolaska na vrelo, tj razlicito tumaci gdje ce vrelo biti i kada ce se na njega dolaziti. Neki su kazali da je ono prije Sirat cuprije, pa kas se zedni budu skupili, mu'mini ce na vrelo a kjaferi u vatru, nakon sto budu pitali da se napiju pa budu odbijeni. Neki kazu da ce vrelo biti nakon polaganja racuna, mizan terezije i Sirat cuprije, a ja smatram da je prvo misljenje ispravnije, jer je Allahov Poslanik s.a.v.s. s.a.v.s. obecao svojim drugovim (ashabima) sastanak na Havdu, sto se razumije iz hadisa koga prenosi Buharija i Muslim od Abdullaha bin Zejda bin Asima r.a. kako je Resulullah s.a.v.s. rekao ensarijama: "Poslije mene ce te se sresti eserama^{125[57]}, pa se strpите dok me ne sretnete na mom vrelo." (Muttefekun alejhi^{126[58]})

29 - Prenosi se od Abdullaha bin Amra bin Asa r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Duzina mog vrela je koliko mjesec dana pjesackog hoda, voda mu je bjelja od mlijeka, miris mu je ugodniji od mirisa miska, a broj njegovih posuda^{127[59]} je koliko ima zvijezda na nebu, ko se napije iz njega nikad nece ozednjati." (Muttefekun alejhi^{128[60]})

30 - Prenosi se od Sevvana r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista cu ja biti na sredini svoga vrela^{129[61]} i tjeracu od njega ljude da bi oslobodio prostor za stanovnike desne strane, i udaracu po njima sve dok se stap ne polomi.^{130[62]}" Bice upitan o sirini vrela pa ce odgovoriti: "Sirina mu je ko do ovoga mjesta do Amana.", pa ce biti upitan o njegovoj pitkosti, pa ce reci: "Bjelja

^{117[49]} Es [udza tj. otrovnica i el akreu tj. ostala bez dlacica na glavi zbog zestine

^{118[50]} Jest ce je kao sto muzjak deve jede svoju hranu

^{119[51]} El Feth, 12/4 i Muslim, 684

^{120[52]} Tj. otjeracu ih i odbiti

^{121[53]} Sima tj. Allama - znak, biljeg, obiljezje

^{122[54]} El gurra - bijeli biljeg na celu, rukama i nogama tj. oni ce na Sudnjem danu dolaziti a iz ovih mjesta ce sijati svjetlo po kojem ce se poznavati

^{123[55]} Muslim, 217

^{124[56]} El Feth, 275/14 i Muslim, 1794

^{125[57]} El Esera tj. onima koji ce bespravno prisvajati imetak iz bejt ul mala

^{126[58]} El Feth, 113/9 i Muslim, 1474

^{127[59]} Kizanuhu ili anijetuhu tj. posude

^{128[60]} El Feth, 267/14 i Muslim, 1793

^{129[61]} Ukrul Havd - neki kazu da je to mjesto deve u odnosu na korito, dakle ispred vrela, a neki da je to zadnja stran vrela

^{130[62]} Jerfudu ili jesilu tj. polomiti, ostetiti, istopiti se

Posjetite www.islamski.net

je od mlijeka, slaja od meda, a iz vrela se voditi dva odvoda^{131[63]} koja su direktno povezan sa dzennetom, jedan je od zlata, a drugi je od srebra.^{132[64]} (Muttefekun alejhi^{133[65]})

Hrana stanovnika dzenneta na Sudnjem danu:

U ovom dugackom danu Allah dz.s. ce pocastiti one svoje robove s kojima je zadovoljan tako da ce im dzennet uciniti kucom i boravistem, a Zemlju ce im pretvoriti u veliki hleb koji ce oni jesti sve dok ne uju u dzennet.

31 - Prenosi se od Ebi Seida El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Za stanovnike dzenneta Zemlja ce na Sudnjem danu biti jedan velik hljeb koji ce Svemocni svojom rukom pripremiti^{134[66]} za dzennetlije kao sto neki od vas priprema hljeb sa zeljom da sto bolje ugosti svoje goste - putnike.^{135[67]}"

El Hudri je nastavio: "Dosao je jedan od Zidova melu nas pa je rekao: "Blagoslovio te Milostivi Ebu Kasime, zar neces da te obavijestim o cascenju stanovnika dzenneta na Sudnjem danu?" A on je kazao: "Hocu." Pa je onaj nastavio: "Zemlja ce biti pretvorena u veliki hljeb, kao sto je rekao Resulullah s.a.v.s., kaze El Hudri", Resulullah s.a.v.s. je pogledao u nas pa se nasmijao tako da su mu se ugledali kutnjaci^{136[68]}, a onaj je nastavio: "Zar neces da te obavijestim cime ce zaciniti?^{137[69]}", pa je nastavio: "A sa hljebom ce se jesti meso bika^{138[70]} i ribu.^{139[71]}" A prisutni su se upitali: "A sta je to?" Onaj je nastavio: "Jest ce neki poseban dio jetre bika i ribe^{140[72]}, a od njega ce se zasititi sedamdeset hiljada ljudi." (Muttefekun alejhi^{141[73]})

Sefaaf Resulullaha s.a.v.s. kod uvojenja u dzennet onih iz njegovog ummeta koji nece polagati racune:

Zatim ce se dzennet pribliziti vjernicima i oni se nece moci strpiti. A Milostivi ce odugovlaciti njihovo polaganje racuna. A vjernici ce krenuti da traze Poslanike i Vjerovjesnike ne bi li se oni za njih zalozili. Pa kad bi dosli do nekog od njih on bi govorio: "Moje brige, moje brige, idite do drugog Poslanik s.a.v.s.a." sve dok ne bi dosli do Muhammeda s.a.v.s., a on ce tada reci: "Sefaaf je moj.", pa ce Allah sa njegovim sefaatom uvesti one od njegovog ummeta koji ne polazu racun u dzennet desno od dzennetskih vrata.

Kaze Allah dz.s.: "A dzennet ce biti primaknut^{142[74]} cestitima, nece biti ni od jednog daleko." (Kaf, 31)

Kaze Allah dz.s.: "I kada se dzennet približi." (Et Tekvir, 13)

32 - Prenosi se od Ebu Hurejre i Huzejfe r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah, Blagi i Uzviseni, sakupice ljude, a vjernici ce stajati sve dok im se dzennet ne približi. Otici ce Ademu a.s. pa ce mu reci: "O, oce nas, trazi da nam se otvori dzennet, a on ce reci: "Pa zar vi niste izvedeni iz dzenneta bas zbog grijega vasesg oca Adema? Nisam vam ja za to, idite mome potomku Ibrahimu a.s. On je Allahov prijatelj." (hadis prenosi Muslim^{143[75]})

33 - Prenosi Buharija i Muslim od Ebu Hurejre r.a. da je rekao: "Doneseno je Resulullahu s.a.v.s. jednog dana meso, neko mu iz tog mesa doda misic (plecku), sto je inace volio. Zagrizao je zalogaj pa je rekao: "Ja sam prvak ljudi na Sudnjem danu, a znate li zbog cega? Allah ce na jedno

^{131[63]} Tj. odvodi kroz, koje tece jaka i brza voda iz Havda

^{132[64]} El verik ili el fidda tj. srebro

^{133[65]} Muslim, 1799

^{134[66]} Jekfeuha tj. prevrtati iz ruke u ruku, mijesiti

^{135[67]} En nuzul tj. ono sto se priprema kad doje gost

^{136[68]} En nevadzizu je mnozina od nadziz tj. krajnji zubi, kutnjaci a jos se zovu i el edras i el enjab

^{137[69]} El Idam tj. ono sto se jede sa hljebom

^{138[70]} Be'lam je hebrejska rijec koja znaci bik

^{139[71]} Ennun - Elhut tj. riba

^{140[72]} Zaidetul kabd je poseban, veoma ukusan dio jetre

^{141[73]} El Feth, 162/14 i Muslim, 2151

^{142[74]} Uzlifet ili kurribet tj. priblizice se

^{143[75]} Muslim, 187

Posjetite www.islamski.net

mjesto¹⁴⁴[76] sakupiti prosle i kasnije narode tako da ce ih glasnik (jedan covjek) moci dozvati i jednim pogledom obuhvatiti¹⁴⁵[77]. Sunce ce se nisko spustiti pa ce ljudi zapasti u nepodnosljivu brigu i muku pa ce povikati: "Zar ne vidite u sta ste zapali i sta vas je zadesilo? Zar necete potraziti nekoga da se za nas kod Gospodara zauzme? Tada ce reci jedni drugima: "Idite Ademu a.s." Doci ce Ademu pa ce mu reci: "O, Ademe, ti si otac covjecanstva, Allah te je svojom rukom stvorio i u tebe zivot udahnuo, naredio je melekima da ti sedzdu ucine, pa se zauzmi za nas kod svoga Gospodara. Zar ne vidis sta nas je zadesilo? A Adem ce kazati: "Zaista se moj Gospodar danas rasrdio kao nikada prije, a niti ce se poslije ovako vise ikada rasrditi. Zabranio mi je da se priblizim drvetu, a ja sam prekrasio zabranu. Moje brige, moje brige! Idite kod nekog drugog, idite Nuhu a.s. Pa su otisli Nuhu i kazali: "O, Nuh, ti si prvi Poslanik s.a.v.s. na Zemlji, Allah te je nazvao zahvalnim robom, pa se zauzmi za nas kod svoga Gospodara. Zar ne vidis sta nam se desilo i u sta smo zapali? A on ce kazati: "Moj Gospodar se danas rasrdio kao nikada do sada i nece se ovako vise nikada rasrditi. Dovu mi je primao kada sam prokleo svoj narod.¹⁴⁶[78] Moje brige, moje brige! Idite Ibrahimu a.s." Pa su otisli Ibrahim a.s. i rekli: "Ti si Allahovo Poslanik s.a.v.s. i Njegov prijatelj na Zemlji, zauzmi se za nas kod svoga Gospodara. Zar ne vidis u sta smo zapali i sta nas je snaslo?" A on im je odgovorio: "Moj Gospodar se danas rasrdio kao nikada do sada. A ja sam za zivota tri puta slagao.¹⁴⁷[79] Moje brige, ah moje brige! Idite nekom drugom idite Musau a.s. pa ce otici Musau i reci ce mu: "O Musa, ti si Allahov Poslanik s.a.v.s., odlikovao te je Allah nad drugim ljudima poslanstvom i razgovorom sa tobom - zuzmi se za nas kod svoga Gospodara. Zar ne vidis u sta smo zapali i sta nas je snaslo?" A Musa a.s. ce odgovoriti: "Moj Gospodar se danas rasrdio kao nikada do sada i ne znam da li ce se ikad jos ovako rasrditi. Ubio sam covjeka, a to mi nije bilo narejeno. Moje brige, ah moje brige! Idite Isau a.s." Pa ce otici Isau a.s. i reci: "O Isa, ti si Allahov Poslanik s.a.v.s., iz besike si razgovarao s ljudima i Njegova si rijec¹⁴⁸[80] kojom je On zivot udahnuo u Merjemu. Zauzmi se za nas kod svoga Gospodara. Zar ne vidis u sta smo zapali i sta nas je snaslo?" A Isa a.s. ce im kazati: "Moj Gospodara se danas rasrdio kao nikada do sada, niti ce se ikada ovako rasrditi." I nije spomenuo nijedan svoj grijeh vec je rekao: "Moje brige, moje brige! Idite nekom drugom, idite Muhammedu s.a.v.s."

I kazao je Resulullah s.a.v.s.: "Doci ce mi i reci: "O Muhammede, ti si Allahov posalnik i pecat vjerovjesnicima, Allahi ti je oprostio sve ranije i kasnije grijeha. Zauzmi se za nas kod svojega

¹⁴⁴[76] Fi saidin vahidin - es said je prostrana zemlja

¹⁴⁵[77] Ve jenfuzuhum el besaru: Kaze El Kesaijj: Kad se kaze "nefzeni vesaruhu" to znaci kad me dostigne njegov pogled i premasi me. Kaze da je receno: Enfe ztu el kavme to znaci: probijati se kroz ljude iduci prema njihovoj sredini, pa ako sam uspio proci i uci me|u njih kazacu nefeztuhum tj. dosao sam do nekoga bez poznanstva. A znacenje navedenog je: Obuhvatice ih pogled Milostivog sve dok ne pogleda svakog od njih. Kazao je da to moze znaciti da ce ih sve pogledom okruziti tako da mu nece ostati skriveno nista od onoga sto se nalazi na površini zemlje tj. niko se nece moci sakriti niti ce imati gdje od pogleda sakriti

¹⁴⁶[78] A ona glasi: "Gospodaru moj, ne ostavi na Zemlji ni jednog nevjernika

¹⁴⁷[79] Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ibrahim a.s. nije slagao do tri puta." (hadis prenosi Buharija, 200/7), a u drugoj predaji od Buharije i Muslima stoji: "Nije slagao Ibrahim, neka je salavat i selam na njega, izuzev tri puta: Prvi put kad je rekao: "Ja cu se, evo, razboljeti" i drugi put kad je rekao: "To je uciniio onaj najveći me|u njima." Pa je dodao: "I treci put kad je dosao sa svojom zenom Sarom kod jednog od najvećih silnika koji je rekao: Dosao mi je covjek sa jednom od najljepših žena, pa posaljite nekog da ga upita za nju. I upitali su Ibrahima a.s.: "Ko ti je ta žena?" A on je odgovorio: "Ona mi je sestra." Potom je Ibrahim otisao Sari i rekao joj: "Saro, nema na Zemlji vise vjernika osim mene i tebe. Pitali su za tebe pa sam im rekao da si moja sestra, a ti to nemoj poricaiti." Poslao je silnik po Saru, pa kad je dosla krenuo je svojom rukom prema njoj, u tom momentu mu se oduzela. Potom je zamolio Saru da zamoli Allaha za njega te da ce je osloboditi i da joj nece nauditi. Zatim je pokusao drugi put, pa se desilo isto ili jos gore. Ponovo je zamolio za dovu sarinu. Nakon sto je to ona uciniila i malo se povratila pozvao je slugu i rekao mu: "Ti mi nisi doveo zenu nego sejtana", i dao joj Hadzeru za slugu. Ona je dosla Ibrahimu i zatekla ga kako stoji na kijamu na namazu. Kad ju je cuo upitao je isaretom: "[ta se desilo?" A ona je rekla: "Allah dz.s. je otklonio kjafirsku spletku i oslobodio me iz ruku razvratnika, a uz to mi je dao i sluskinju Hadzeru." (El Feth, 201/7 i Muslim, 1840)

A ulema navodi: Ono sto se desilo u ova tri slucaja moze obicno slusaocu izgledati kao laz, ali ako pazljivo razmotrimo vidjetcemo da to u stvari i nije laz jer je rijec "sestra" upotrijebljena u smislu "sestra u Islamu". Zbog toga je Resulullah s.a.v.s. skrenuo paznju da ovo, u sustini, i ne spada u poku|ene lazi.

¹⁴⁸[80] Tj. stvoren je sa rijecju "Budi" bez oca, za razliku od drugih sinova Ademovih a.s. i naka je salvat na Merjemu

Posjetite www.islamski.net

Gospodara. Zar ne vidis u sta smo zapali i sta nas je snaslo?" Tada cu doci ispod Arsa i pasti nicice na sedzdu pred Gospodarom. Zatim ce me nadahnuti hvalom i pohvalom Allaha kakvom nikog prije nije nadahnuo i reci ce mi: "O Muhammede, podigni glavu. Zamoli, bice ti udovoljeno. Trazi sefaat zauzimanje ce ti se primiti." Podignucu glavu i reci: "Gospodaru, moj ummet, moj ummet." Pa ce mi reci: "O Muhammede, uvedi od svoga ummeta u dzennet na desna dzennetska vrata one koji nece polagati racun.149[81]" Ali im nece biti onemoguceno u isto vrijeme da ulaze i na preostala vrata sa drugim ljudima. Tako mi onoga u cijoj je ruci Muhammedova dusa dzennetska su vrata siroka150[82] koliko od Mekke do Hedzera151[83] ili koliko od Mekke do Busre.152[84]" (Muttefekun alejhi153[85]) Molba Resulullaha s.a.v.s. njegovom Gospodaru Allahu dz.s. da se poveca broj onih od njegovog ummeta koji ce bez polaganja racuna, uci u dzennet i odgovor Plemenitog Allaha:

34 - Prenosi se od Ebi Umame da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Obecao mi je Allah dz.s. da ce od mog ummeta uvesti u dzennet sedamdeset hiljada bez polaganja racuna i bez kazne. A na svaku hiljadu bice od mog Gospodara dodato jos sedamdeset hiljada." (Hadis prenosi Ahmed154[86], a El Bani ga smatra sahihom155[87])

Ummet Muhammedov s.a.v.s. ce prvi od svih ummeta polagati racun:

U ovom danu ce Allah pocastiti Resulullaha s.a.v.s. i njegove sljedbenike jer ce ih, iako su bili posljednji ummet, prve sakupiti, prvi ce polagati racun i prvi ce biti uvedeni u dzennet.

35 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Mi smo posljednji ummet, ali cemo na Sudnjem danu biti ispred drugih.156[88] Zaista je drugim narodima data knjiga prije, a nama je data najkasnije, pa nam je Allah dz.s. propisao i poklonio ovaj dan.157[89] Tako ce poslije na red doci Jevreji jer su velicali subotu, pa Krscani zato sto su velicali nedjelju." (Muttefekun alejhi158[90])

36 - Prenosi se od Ebu Hurejre i Hazifa r.a.: "... mi smo posljednji od stanovnika ovoga svijeta, a prvi cemo na Sudnjem danu polagati racun prije drugih stvorenja." (Hadis prenosi Muslim159[91])

37 - Prenosi se od Ibn Abasa r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Mi smo posljednji ummet, a prvi cemo polagati racun, pa ce se reci: "Gdje je ummet koji nije znao citati i pisati i gdje je njegov Vjerovjesnik?" A mi smo, dakle, i posljednji i prvi." (Hadis prenosi Ibn Madzde160[92] a El Hismi i El Bani smatraju ga sahihom161[93])

Prikaz polaganja racuna:

Pa, razmisli, o Bozji robe, kako ce tvoj Gospodar, Allah dz.s. s tobom razgovarati, a bices pitan za sicusno i brojno, malo i veliko.

Allah dz.s. kaze: "Ljudima se blizi cas polaganja racuna njihova, a oni, bezbrizni, ne mare za to." (El Enbija, 1)

Uzviseni Allah kaze: "Nama ce se oni, zaista, vratiti i pred Nama ce, dosita, racun polagati!" (El Gasija, 25-26)

Allah Uzviseni, kaze: "I sigurno cemo pitati one kojima smo Poslanik s.a.v.s.e slali, a pitacemo, doista, i Poslanik s.a.v.s.e, i izlozicemo im, pouzdano, sve sto o njima znamo, jer mi nismo odsutni bili." (El A'raf, 6-7)

149[81] Tj. njima pripadaju desna, a drugima ostala vrata

150[82] El Misraani su dvije strane vrata (stokovi)

151[83] Hedzer je grad u Bahrejnu

152[84] Busra je poznati grad udaljen od Damaska tri dana hoda

153[85] El Feth, 10/10 i Muslim, 184

154[86] El Musned, 268/5

155[87] Sahihul Dzami' 108/6

156[88] Bejd ili gajre sto znaci neki drugi

157[89] Tj. petak

158[90] El Feth, 4/3 i Muslim, 585

159[91] Muslim, 586

160[92] Es Sunen, 1434

161[93] Sahihul Dzami' 25/6

Posjetite www.islamski.net

Allah dz.s. kaze: "Uistinu! Vi ovaj prolazni svijet volite, a o onom drugom brigu ne vodite. Toga Dana ce neka lica blistava biti, u Gospodara svoga ce gledati; toga Dana ce neka lica smrknuta biti^{162[94]}, tesku nevolju ce ocekivati.^{163[95]}" (El Kijama, 20-25)

38 - Prenosi se od Dzerir bin Abdillah r.a. da Resulullah s.a.v.s. rekao: A sto se toga tice, zaista cete se vi pred svojim Gospodarom pojaviti i vidjecete Ga kao sto vidite ovaj Mjesec." (Hadis prenosi Muslim^{164[96]})

Kjafiri ce one koje su slijedili slijediti:

Allah, Blagi i Uzviseni, kaze: "Oni kao zagovornike nekakva bozanstva, a ne Allaha, uzimaju, a ne valja tako! Bozanstva ce poreci da su im se klanjali, i bice im protivnici." (Merjem, 81-82)

Allah dz.s. kaze: "A na Dan kad ih sve sakupimo, reci cemo onima koji su Allahu drge ravnim smatrali: "Stanite, i vi i bozanstva vasa!" - pa cemo ih razdvojiti^{165[97]}; a bozanstva njihova ce reci: "Niste se vi nama klanjali, Allah je dovoljan svjedok i vama i nama, mi doista nismo znali da ste nam se klanjali." (Junus, 28-29)

Allah dz.s. kaze: "Kad ce se glavesine, za kojima su drugi povodili, svojih sljedbenika odreci i kad ce veze koje su ih vezale prekinute biti, i oni patnju dozivjeti, kada ce sljedbenici njihovi uzviknuti: "Da nam je samo da se vratimo, pa da se i mi njih odrekemo kao sto su se oni nas odrekli!" Eto, tako ce Allah njima djela njihova po njih kobnim pokazati i oni iz vatre nece izlaziti." (El Bekare, 166-167)

Oni ce se odricati obozavanja svojih obozavalaca i govoricе: "Mi nismo primjetili da ste nas obozavali, a Allah je svjedok za ono sto se meju vama desavalo. Mi nismo znali za vase obozavanje. Toga Dana pozeljece musrici da se ponovo vrata na dunjaluk kako bi obozavali Jedinog Allaha i postali muslimani.

Allah, Blagi i Uzviseni, kaze: "A kad bi samo vidio oni koji su ucinili zlo pred Gospodarom svojim budu zadržani i kad stanu meju sobom razgovarati: "Da vas nije bilo, sigurno bi smo bili vjernici" - reci ce oni koji su tlaceni bili onima koji su bili oholi. "A zar smo vas mi od pravog puta odvratili nakon sto vam je bilo na njega ukazano? Ne, sami ste vi grijesnici bili" - reci ce oni koji su bili oholi onima koji su tlaceni bili. "Nije bilo tako" - odgovorice oni koji su bili tlaceni onima koji su bili oholi - , "nego ste i danju i nocu spletkarili kad ste od nas trazili da u Allaha ne vjerujemo i da Mu druge jednakim smatramo." I svi ce prikriti tugu kad vide da ce kaznjeni biti, a Mi cemo na vratove nevjernika sindzire staviti; zar ce biti kaznjeni drugacije nego prema onome kako su radili?" (Saba, 31-33)

Ovo je drugi prikaz rasprave i pravdanja pred jedinim Gospodarom pri kojem ce potlaceni govoriti o svojim upraviteljima, svojim svecenicima, svojim gospodarima i voljama: Vi ste nas odvratili od upute i tako nas uvalili u patnju, a oni ce im odgovoriti: Mi smo vam, zaista govorili da Allahu ne budete pokorni, i govorili da Allahu pripisujete druga, a vi ste samo pokorno slusali i niste trazili da vam se objasni niti ste zastupali drugo vjerovanje. Pa ce kaznjeni okovima koji ce biti stavljeni na njihove ruke i vratove, a potom ce u dzehennem biti baceni u kojem ce vjecno goriti.

Meleki se ograđuju od musrika:

Allah dz.s. kaze: "A na Dan kad ih sve sabere, pa meleke upita: "Zar su se ovi vama klanjali?" Oni ce odgovoriti: "Hvaljen neka si, Ti si Gospodar nas, izmeju nas i njih nije bilo prijateljstva; oni su se dzinama pokoravali i vecina njih je vjerovala u njih." (Saba, 40-41)

Meleki ce reci: "Neka si slavljjen, nema drugog boga osim Tebe, mi Tebe obozavamo i Tebi se utjecemo od toga da su oni nas obozavali, mi to od njih nismo trazili . Oni su sejtane obozavali i u njih su vjerovali."

^{162[94]} Basira ili kaliha ili abisa tj. namrstena, smrknuta

^{163[95]} Fakira ili helak ili serr ili azab tj. propast, zlo i patnja

^{164[96]} Muslim, 440

^{165[97]} Fezejjelna bejnehum ili ferrakna bejnehum tj. razdvojicemo ih

Posjetite www.islamski.net

Allah, Blagi i Uzviseni, kaže: "Toga Dana jedni drugima necete moci ni koristiti ni nauditi, a Mi cemo onima koji su se prema sebi ogrijesili reci: "Trpite patnju u vatri koju ste poricali!" (Saba, 42)

Allah dz.s. ce ih ukoriti za njihovo obozavanje i tog dana im niko nece moci biti od koristi niti ce im moci stetnu nanijeti. Oni ce se pred Jedinim Allahom tada pojaviti da bi odvaracanje od Allahovog puta i poricanje Njegovih Poslanik s.a.v.s.a priznali.

Nemoc kipova da pomognu nevjernicima:

Allah Uzviseni kaže: "A na Dan kad On rekne: "Pozovite one za koje ste tvrdili da su ortaci Moji!" - i kad ih pozovu, oni im se nece odazvati i Mi cemo uciniti da iskuse patnju^{166[98]} zbog njihovih ranijih veza, i grijesnici ugledace ugledace vatru i uvjerice^{167[99]} se da ce u nju pasti, i da im iz nje nece povratka biti." (El Kehf, 52-53)

Allah dz.s. kaže: "Pozovite bozanstva vasa!" - reci ce im se, - pa ce ih oni pozvati, ali im se ona nece odazvati, i patnju ce dozivjeti i zazalice sto na pravom putu nisu bili." (El Kasas, 64)

Allah dz.s. kaže: "A doci cete Nam pojedniasno, onakvi kakve smo vas prvi put stvorili, napusutivsi dobra koja smo vam bili darovali." Mi ne vidimo s vama vasa bozanstva vasa koja ste Njemu ravnim smatrali, pokidane su veze meju vama i nema vam onih koje ste posrednicima drzali." (El En'am, 94)

Allah dz.s. nas obavjestava kako ce koriti musrike na Sudnjem danu: "Pozovite bozanstva svoja koja ste u dunjaluckom zivotu obozavali. Mogu li vam oni sada pomoci i mogu li oni sada pobjedu odnijeti? Uzviseni Allah ce reci: "Pa ce ih oni pozvati, ali im se nece odazvati, i patnju ce dozivjeti i zazalice sto na pravom putu nisu bili." (El Kasas, 64) To jest, pozalice tada sto nisu na Dunjaluku slijedili pravi put.

Isa a.s. odbacuje od sebe odgovornost za one koji su njega i njegovu majku smatrali bozanstvima mimo Jedinog Allaha:

Allah, Blagi i Uzviseni, kaže: "A kada Allah rekne: "O Isa, sine Merjemin, jesi li ti govorio ljudima: "Prihvatite mene i majku moju kao dva boga uz Allaha!" - on ce reci: "Hvaljen neka si Ti! Meni nije prilicno da govorim ono sto nemam pravo. Ako sam ja to govorio, Ti to vec znas; Ti znas sta ja znam, a ja ne znam sta Ti znas; samo Ti jedini sve sto je skriveno znas. Ja sam im samo ono govorio sto si mi Ti naredio: "Klanjajte se Allahu, i mome i svome Gospodaru!" I ja sam nad njima bdio dok sam meju njima bio, a kad si mi Ti dusu uzeo, Ti si ih jedini nadzirao; Ti nad svim bdijes. Ako ih kaznis, robovi su Tvoji, a ako im oprostis, silan i mudar Ti si." (El Maida, 116-118)

Isa a.s. ce reci: "Gospodaru moj meni ne dolici da govorim ono na sto nemam pravo. Gospodaru moj tebi nista nije skriveno, Gospodaru moj ja nisam nista narejivao osim ono za sto si me Ti poslao: "Zaista je Allah moj i vas Gospodar, sam njega obozavajte, ovo je ispravan put. Nadgledao sam ih dok sam bio meju njima. Ja sam, Gospodaru nevin i ne snosim krivicu za ono sto su uradili poslije mene. Stvar je u tvojoj ruci i Ti uradi ono sto Ti hoces sa njima."

A ja smatram, da iako Isa a.s. i njegova majka imaju kod Allaha visoko mjesto, da nema osnove krcansko vjerovanje da je Isa a.s. Allahov sin - neka je Allah uzvisen i visoko iznad toga sto oni govore - i da oni cine velik grijeh tom tvrdnjom i vjerovanjem u to. Odbacujuci tevhid (vjeru u Boga Jedinog) oni su izgubili pravo na sefaat i Allahovu milost. Allahu, Zastitnice Islama i njegovih sljedbenika ucvrsti nas na istini i tevidu, da bi smo te na Sudnjem danu sreli kao muslimani.

Allah Uzviseni kaže: "Allah ce reci: "Ovo je Dan u kome ce iskrenima od koristi iskrenost njihova biti; njima ce dzennetske basce, kroz koje teku rijeke, pripasti, vjecno i dovijeka ce u njima ostate. Allah ce zadovoljan njima biti, a i oni Njim. To ce velik uspjeh biti!" (El Maida, 119)

A Allah dz.s. ce Isa a.s. i svome robu odgovoriti: Ovo je dan kada ce iskrenim njihova iskrenost koristiti, tj onima koji su vjerovali u Jedinog boga, onima koji su bili cvrsto uvjereni, iskreni i koji su se Allaha bojali. I njima ce pripasti kao nagrada mjesto u srcu vjecnosti, gdje teku rijeke i gdje su vrtovi od njihovog Gospodara - a to je za njih veliki uspjeh.

^{166[98]} Mevbikan ili muhliken tj. pobibeljno, smrtonosno, a kaže se i da je to dolina u dzehennemu

^{167[99]} Tj. ostvarice se Allahova prijetnja da ce oni u nju pasti

Prednost ovog ummeta i njegovo svjedočenje protiv drugih naroda na Sudnjem danu:

Zatim će biti pozvani poslanici, vjerovjesnici i njihovi ummeti na Sudnjem danu. Zanimljivo je da su im poslanici nešto dostavili pa će ovaj ummet Muhammedov s.a.v.s. posvjedočiti o Nuhovom, Hudovom, Salihovom, Su'ajbovom i drugim narodima. I kazat će da su svima njima poslanici dostavljali objavu, a da su oni utjerali u lazu svoje Poslanik s.a.v.s.e.

39 - Prenosi se od Ebi Seida El Hudrija da Resulullah s.a.v.s. rekao: "I pojaviće se Nuh na Sudnjem danu pa će mu se reći: "Da li si dostavio poslanicu?" A on odgovorit će: "Da, moj Gospodaru." Pa će biti upitan njegov narod: "Da li vam je dostavio poslanicu?" A oni će odgovoriti: "Nije nam dolazio onaj koji opominje." Pa će biti upitan: "A ko ti to može posvjedočiti?" A Nuh a.s. će kazati: "Muhammed i njegov ummet, pa ćete biti dovedeni i svedocicete." Zatim je Resulullah s.a.v.s. proučio: "I tako smo da vas stvorili pravednu zajednicu" rekao je pravednu" da budete svjedoci protiv ostalih ljudi, i da Poslanik s.a.v.s. bude vas svjedok." (hadis prenosi Buharija168[100])

40 - I još se prenosi od Ebi Seida El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "I bice doveden vjerovjesnik na Sudnjem danu a sa njim će biti jedan covjek i vjerovjesnik sa dva ili vise ljudi. Pa će biti pozvan njegov narod i bice upitan: "Da li vam je ovaj covjek dostavio poslanicu?" A oni će odgovoriti: "Nije." Pa će biti upitan: "Da li si ti svome narodu dostavio poslanicu?" A on će reći: "Jesam." Pa će biti upitan: "A ko će ti to posvjedočiti?" Upitani će kazati: "Muhammed i njegov ummet." I bice pozvani Muhammed i njegov ummet pa će biti upitani: "Da li je ovaj Poslanik s.a.v.s. dostavio poslanicu svome narodu?" A oni će kazati: "Jeste." Pa će biti upitani: "A odakle vam je to poznato?" A oni će odgovoriti: "Dosao nam je nas vjerovjesnik i obavijestio nas da su poslanici dostavljali poslanice", kako je receno: "I tako smo od vas stvorili pravednu zajednicu" rekao je pravednu "Da budete svjedoci protiv ostalih ljudi i da Poslanik s.a.v.s. bude protiv vas svjedok." (hadis prenosi Ahmed169[101] a El Bani ga smatra sahihom170[102])

Propitivanje pri polaganju racuna:

Zatim će Allah dz.s. svoditi racun svojim robovima, pa će s nekima od njih razgovarati, i temeljito će pretresti njegova djela. Potom će ga, zbog njegovih ruznih djela otjerati u dzeheennem. Allah dz.s. kaže: "I opomeni ih na Dan tuge kada će biti s polaganjem racuna završeno, a oni su ravnodusni bili i nisu vjerovali." (Merjem, 39)

Allah Uzviseni, kaže: "Onoga dana kad svaki covjek pred sobom nađe dobro djelo koje je uradio i hrljivo djelo koje je učinio pozeljeće da se između njih i njega nalazi udaljenost velika." (Ali Imran, 30)

Toga dana ispitivace se o pet stvari:

41 - Prenosi se od Abdillaha bin Mes'uda r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: Neće se pomaknuti171[103] ispred svoga Gospodara sin Ademov na Sudnjem danu dok ne bude upitan o pet stvari: o zivotu i kako ga je proveo, o mladosti i na sta ju je potrosio, o imetku i kako ga je stekao, kako ga je potrosio i sta je radio kad bi nešto naučio." (hadis prenosi Tirmizi172[104] a El Bani kaže da mu je sened hasen173[105])

42 - Prenosi se da je Ebu Hurejre r.a. rekao: "Upitali su ashabi Bozijeg Poslanik s.a.v.s.a: "O Bozji poslanice, da li ćemo na Sudnjem danu vidjeti nasega Gospodara?" A on je rekao: "Sprjecava li vas ista da vidite podnevno sunce na nebu bez oblacaka?" A oni će odgovoriti: "Ne." Pa je dalje pitao: "Da li vas ista sprjecava da vidite pun mjesec u potpuno vedroj noci kada je u ustapu?" Odgovorili su: "Ne." Pa je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Tako mi Onoga u cijoj je ruci moja dusa neće

168[100] El Feth, 81/17

169[101] El Musned, 58/3

170[102] Sahihul Dzami' 325/6

171[103] Tj. u dzennet ili dzeheennem

172[104] Es Sunen, 253/9

173[105] Sahihul Dzami' 148/6

Posjetite www.islamski.net

vas nista sprjeciti da vidite svoga Gospodara kao sto vas nista ne sprjecava da vidite jedno od ovoga dvoga." Pa je dodao: "Sresce roba pa ce ga upitati: "Covjece, zar te nisam pocastio i uzdigao nad drugim stvorenjima, i dao ti drugu, i dao ti konje i deve da se njima koristis, i ucinio te namjesnikom i dao ti da uzimas cetvrtinu plijena." A on ce kazati: "Jesi." Nastavio je Resulullah s.a.v.s.: " Pa ce On reci: "Pa zar si pomislio da mi neces biti doveden?" A on ce kazati: "Nisam." A On ce tada reci: "A sad cu Ja tebe zaboraviti kao sto si ti mene zaboravio." Pa ce sresti drugoga i reci ce: "Covjece^{174[106]}, zar te nisam pocastio i uzdigao nad drugim stvorenjima^{175[107]}, i dao ti drugu, i dao ti konje i deve da se njima koristis, i ucinio te namjesnikom i dopustio da uzimas cetvrtinu plijena^{176[108]}. A on ce kazati: "Jesi Gospodaru." Pa ce On reci: "Pa zar si pomislio da mi neces biti doveden?" A on ce reci: "Nisam." Pa ce mu biti receno: "Sad cu Ja tebe zaboraviti kao sto si ti Mene zaboravio." Zatim ce sresti treceg pa ce mu reci kao i prethodnoj dvojici, a ovaj ce odgovoriti: "Gospodaru moj, vjerovao sam u Tebe, Tvoje knjige, Tvoje Poslanik s.a.v.s.e, obavljao namaz, postio sam, dijelio sam sadaku i zahvaljivao sam ti na dobru onoliko koliko sam mogao." A On ce reci: "Doji onda ovamo." pa ce mu kazati: "A sad cemo pozvati naseg svjedoka da svjedoci o tebi." A pozvani ce razmisljati: "Ko li je taj svjedok koji ce o meni svjedociti?" Zatim ce mu biti zapecacena usta i reci ce se njegovim stegnima, mesu i kostima: "Govorite!" Pa ce govoriti njegova stegna, meso i kosti ono sto znaju, kako bi sebe opravdali, i pokazace se da je on munafik, a na njega ce se rasrditi Allah." (hadis prenosi Muslim^{177[109]})

43 - Prenosi se od Enesa bin Malika r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah dz.s. ce reci na Sudnjem danu najlakse kaznjenim stanovnicima dzehehenema: "Da li bi volio da imas nesto na zemlji cime bi se iskupio?" A on je odgovorio: "Bih." Pa ce On reci: "Trazio sam od tebe mnogo manje jos dok si bio u kicmi Ademovoj: trazio sam da mi ne pripisujes druga pa si uradio suprotno." (Muttefekun alejhi^{178[110]})

Onaj s kojim ce se razgovarati pri obracunu ce biti kaznjen:

44 - Prenosi se od Aise, majke vjernika r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Svi oni koji budu polagali racun na Sudnjem danu propasce." A ja sam upitala: "O Bozji poslanice zar Uzviseni Allah nije rekao: "Onaj kome bude knjiga njegova u desnu ruku njegovu data, lako ce racun poloziti", na sto je on odgovorio: "Zaista je polaganje racuna pretresanje djela do najmanjih sitnica, i niko od onih s kojima ce se tada raspravljati nece izbjeći kaznu." (Muttefekun alejhi^{179[111]})

Nece biti tumaca izmeju roba i njegovog Gospodara dz.s.:

45 - Prenosi se od Adi bin Hatima r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Niko od vas nece biti a da njegov Gospodar nece sa njim razgovarati, a pri tom izmeju vas nece biti tumaca. Pa ce neko od vas pogledati desno i nece vidjeti nista osim onog sto je pripremio od svojih djela, i pogledace na lijevu stranu pa nece vidjeti nista osim onog sto je pripremio. Pogledace ispred sebe i nece nista vidjeti do vatru koja mu je blizu lica, pa se cuvajte vatre makar sa polovinom hurme." (hadis prenosi Buharija^{180[112]})

Pa razmisli, Bozji robe, kako ces se sutra naci pred svojim Uzvisenim Stvoriteljem na Sudnjem danu, a strahota Sudnjeg dana prepasce se i oni koji cvrsto budu vjerovali, a i oni koji ga se budu bojali iznenadice se od njegove zestine.

Prvo za sto ce ljudi toga Dana polagati racun:

^{174[106]} Tj. O, covjece, a ful - fulan

^{175[107]} Tj. ucinio sam te gospodinom nad drugima

^{176[108]} Tj. Uzece cetvrtinu plijena na koju su u dzahilijetu imali pravo vladari, a kazu da znaci ne umoriti se, ne unesreciti se - a Allah najbolje zna

^{177[109]} Muslim, 2279

^{178[110]} El Feth, 216/14 i Muslim, 2160

^{179[111]} El Feth, 193/14 i Muslim, 225

^{180[112]} El Feth, 255/17

Posjetite www.islamski.net

Namaz je ono za što će rob toga dana prvo polagati račun, pa ako mu namaz bude dobar biće mu ispravna i druga djela, a ako mu namaz ne bude ispravan neće mu biti ispravna ni druga djela.

46 - Prenosi se da je Enes bin Hakim Ed Dabi rekao: "Bilo je strah Zijada ili sina Zijadovog pa je došao u grad, potrazio Ebu Hurejrea i kazao: "Obavijesti me o tome." Pa mu je on kazao: "Zar nećes da ti kazem jedan hadis?" Pa je kazao: "Hocu, Allah ti se smilovao." A Junus kaže da je hadis sacuvan i naveden onako kako ga je Resulullah s.a.v.s. naveo: "Prvo za što će ljudi na Sudnjem danu polagati račun je namaz." I rekao je: "Nas Gospodar, Allah dz.s. će reci melekima, a On najbolje zna: "Provjerite da li je namaz ovoga roba potpun ili je manjkav? Ako je potpun upisite mu da je potpun, a ako njegovom namazu bude nešto nedostajalo On će reci: "Vidite ima li u Moga roba nafila namaza?" Pa ako ih bude On će kazati: "Nadomjestite ono što fali od farz namaza nafilama.", pa će se i druga djela obračunavati prema tome." (hadis prenosi Ahmed181[113] i Ebu Davud182[114] a El Bani smatra da je hadis sahih183[115])

Polaganje računa neće biti lahko:

Allah dz.s. će pozvati sebi neke vjernike koji su pretjerano prema sebi grijesili, izlozice im njihova djela i upoznati ih s njima, pa će im ukazati na grijehе koje su pocinili na dunjaluku, a onda će im oprostiti kako bi se uvjerali kolika je Allahova milost na vjernike i pripadnike Islama.

47 - Prenosi se od Abdilaha bin Omera r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah dz.s. će pozvati k sebi vjernika, izdvojivši184[116] ga od ostalih, pa će ga zakloniti od drugih i reci: "Sjećas li se tog i tog svog grijehа?" Pa će opet upitati: "Sjećas li se tog i tog grijehа?" A rob će odgovoriti: "Sjećam se moj Gospodaru." I ponavljaće se to sve dotle dok rob ne prizna svoje grijehе i ne uvjeri se da je propao. A Allah dz.s. će mu reci: "Pokrio sam ti grijehе na dunjaluku, a sada cu ti ih oprostiti.", pa će mu dati knjigu njegovih dobrih djela. A kjafire i munafike će pred svima ljudima prozvati: "ovi su izmisljali lazi o Gospodaru svome, neka Allahovo prokletstvo stigne mnogobosce." (Muttefekun alejhi185[117])

Vidio si iz navedenog, Bozji robe, da će se Allah dz.s. toga dana rasrditi najzescom srdzбом - utjecemo se Milostivom od Njegove srdzbe - kao što je navedeno u dva sahiha Buharije i Muslima o Ademu, Ibrahimu, Musau, Isau, a.s. kada su ih ljudi pitali za sefaat a oni su odgovorili: "Zaista se moj Gospodar danas rasrdio onako kako se nikad dosada nije rasrdio niti će se rasrditi, moje brige, moje brige!" Razmisli Bozji robe, o stanju Poslanik s.a.v.s.a i vjerovjesnika za koje znaš da ih je Allah dz.s. obasuo blagodatima, pohvalio ih i bio s njima zadovoljan, a njihov odgovor ipak bio: "Moje brige, moje brige!" Oni su se, dakle ustrucavali Mocnoga Allaha da zatraze olaksanje za te koji su zbog dugog iscekivanja trazili izlaz, sta ces ti opet, sta ces i kako ces kad ti bude receno: "Neka ustane neki sin nekoga.", i kako ces se osjecati kad ti budu predoceni spiskovi tvojih djela, a ni najmanja sitnica neće usfaliti. A sta ces raditi ako ti bude dosuļeno da u vatri vjечно ostanes, boj se Allaha, boj se Allaha!

Prvo što će biti presudeno među ljudima toga Dana je prolivena krv:

48 - Prenosi se od Abdillaha bin Mes'uda r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Prvo što će biti presuļeno među ljudima na Sudnjem danu je prolivena krv." (Muttefekun alejhi186[118])

Kazali su ucenjaci: Ovaj hadis ne protivrјeci ranije navedenom hadisu "prvo od svojih djela za koje će ljudi polagati račun je namaz" jer se ovaj hadis odnosi na ono što je vezano za obozavanje Allaha, a drugi se odnosi na međusobne odnose ljudi.

Kako će biti poravnati račun i među ljudima toga Dana:

181[113] El Musned, 425/2

182[114] Es Sunen, 200/1

183[115] Sahihul Dzami' 352/2

184[116] Kenefehu ili jesturuhu tj. pokriti ga, prikriti, zastititi

185[117] El Feth, 22/6 i Muslim, 2120

186[118] El Feth, 187/14 i Muslim, 1304

Posjetite www.islamski.net

49 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ko ucini svome bratu nasilje u odnosu na njegovu cast ili slicno neka odmah od njega zatrazi halala prije nego sto ne bude ni dinara ni dirhema. U protivnom uzece se od njegovih dobrih djela u mjeri koliko je nasilje pocinio, a ako ne bude imao dobrih djela uzece se od losih djela onoga kome je nasilje ucinio i natovarice se na njega." (hadis prenosi Buharija187[119])

50 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Da li znate ko je bankrot?" A Ashabi su odgovorili: "Bankrot je onaj meju nama koji nema ni novca ni robe." A Resulullah s.a.v.s. je rekao: "Bankrot (mufflis) je onaj iz mog ummeta koji doje na Sudnji dan sa namazom, postom i zekjatom, ali je nekoga psovao, nekoga potvorio, nekoga opet u imetku zakinuo, prolio neciju krv, nekoga udario. Uzece se od njegovih dobrih djela i dati svakome onome kojeg je na neki nacin ostetio, a ako mu nestane dobrih djela prije nego mu bude presuljeno, uzece se od njihovih losih djela i prebaciti na njega, pa ce biti strovaljen u vatru." (hadis prenosi Muslim188[120])

Prvo ce se na Sudnjem danu suditi licemjerima:

51 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je cuo od Resulullaha s.a.v.s. kako je rekao: "Prvi od ljudi kojem ce biti presuljeno na Sudnjem danu je covjek koji je pao na Bozijem putu. Pozvace se i biti upoznat sa blagodatima koje su mu date i on ce ih prepoznati. Pa ce biti upitan: "Sta si sa njima uradio?" A on ce odgovoriti: "Ubijao sam u ime Tebe sve dok nisam poginuo." Pa ce mu biti receno: "Nije istina, nego si ubijao da bi za tebe govorili da si junak." Pa ce biti narejeno da ga vuku na njegovom licu sve dok ne bude bacen u vatru. A onda ce biti doveden covjek koji se bavio naukom, druge poucavao i ucio Kur'an i bice upoznat sa blagodatima koje su mu date i prepoznace ih. Pa ce biti upitan: "Sta si sa njima uradio?" A on ce odgovoriti: "Bavio sam se naukom, poducavao i ucio Kur'an u Tvoje ime." A On ce mu reci: "Slagao si, izucavao si nauku da bi ti se kazalo da si alim, a ucio si Kur'an da bi ti se reklo da si karia (ucac), pa ce se narediti da ga vuku na njegovom licu sve dok ne bude bacen u vatru. Zatim ce biti doveden covjek kojem je data vlast i sve vrste dunjaluckih bogatstava, pa ce biti upoznat sa blagodatima koje su mu date i on ce ih prepoznati. Pa ce biti upitan: "Sta si sa njima uradio?" Nisam prestajao dijeliti imetak na tvome putu, a dijelio sam samo u Tvoje ime." A On ce kazati: "Lazes, cinio si to da bi ljudi kazali kako si darezljiv. Pa ce biti narejeno da bude vucen na svome licu sve dok ne bude bacen u vatru." (hadis prenosi Muslim189[121])

Najzesce ce toga Dana biti kaznjeni oni koji su slikali likove:

52 - Prenosi se od Aise, majke vjernika, r.a. kako je rekla: "Usao mi je Resulullah s.a.v.s. u kucu, a u kuci je bila sarena zavjesa190[122] oslikana likovima, pa kad ju je vidio zacrvenio se u licu191[123], strgnuo je i pocijepao192[124]. A Aisa je nastavila: "A potom je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Najzesce ce na Sudnjem danu biti kaznjeni ljudi koji slikaju ovakve likove." (Muttefekun alejhi193[125])

53 - Prenosi se od Abdillaha bin Omera r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: " Zaista ce oni koji slikaju likove biti kaznjeni na Sudnjem danu i bice im receno: "Ozivite ono sto ste stvorili." (Muttefekun alejhi194[126])

54 - Prenosi se od Ibn Abasa r.a. da je rekao: "Cuo sam Resulullah s.a.v.s. kako je rekao: "Ko god bude slikao likove on ce u vatru, i svakoj slici bice data dusa195[127] koja ce ga kaznjavati u dzhennemu." (hadis prenosi Muslim196[128])

187[119] El Feth, 26/6

188[120] Muslim, 1997

189[121] Muslim, 1514

190[122] Kiram ili sitr tj. zavjesa

191[123] Televvene tj. lice mu je promijenilo boju od srdzbe

192[124] Hetekehu ili dzezebehu tj. iscupati, strgnuti s odre|enog mjesta

193[125] El Feth, 131/13 i Muslim, 1667

194[126] El Feth, 508/12 i Muslim, 1669

195[127] A dusu ce mu dati Allah dz.s. pa ce on na robu trenirati kaznjavanje

196[128] Muslim, 1671

O, sine Ademov bio sam bolestan a nisi me obilazio:

55 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista ce Allah dz.s. na Sudnjem danu reci: "O, sine Ademov, bio sam bolestan, a nisi me obilazio, a on ce reci: "O Gospodaru, kako cu te obici a ti si Gospodar svjetova?" A On ce reci: "Zar nisi znao da je neki moj rob bolestan pa ga nisi obilazio. A da si ga obilazio, nasao bi Me kod njega. O, sine Ademov, trazio sam hranu od tebe, pa me nisi nahranio." A on ce odgovoriti: "O, Gospodaru, kako cu te nahraniti a Ti si Gospodar svjetova?" Pa ce mu biti receno: "Zar nije moj rob trazio od tebe hranu, a ti ga nisi nahranio? A da si ga nahranio nasao bi to kod Mene. O, sine Ademov, trazio sam da me napojis a ti Me nisi napojio." A on ce reci: "O, moj Gospodaru, kako cu tebe napojiti kad si Ti Gospodar svjetova?" A On ce kazati: "Moj rob je trazio da ga napojis, a ti ga nisi napojio. A da si ga napojio nasao bi to kod Mene." (hadis prenosi Muslim197[129])

Oni koji su okusili vatru i oni koji su okusili dzennet:

56 - Prenosi se od Enes bin Malika da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Najbogatiji covjek na Zemlji kad bude bacen u vatru198[130] reci ce mu se: "O, sine Ademov, da li si ikad vidio blagodati i u njima uživao?" A on ce odgovoriti: "Nisam Gospodaru, tako mi Allaha." A bice doveden siromasak i uveden u dzennet, pa ce biti upitan: "O, sine Ademov, da li si ikad vidio siromastvo i da li si ga ikada okusio?" A on ce odgovoriti: "Niti sam ga vidio, niti sam ga ikada okusio." (hadis prenosi Muslim199[131])

57 - Prenosi se od Enesa bin Malika r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Bice doveden dzenetlija pa ce biti upitan: "O, sine Ademov, kakvu si tamo kucu zatekao?" A on ce odgovoriti: "Gospodaru moj, najbolju kakva se moze zamisliti." Pa ce mu On reci: "Zatrasi nesto, pozeli nesto." A on ce kazati: "Ne trazim nista osim da me vratis na dunjaluk pa da na Tvome putu budem deset puta ubijen.", jer je vidio kakva je nagrada za shadet. Pa ce biti doveden stanovnik dzehennema i biti upitan: "O, sine Ademov, kakvu si tamo kucu zatekao?" A on ce odgovoriti: "Gospodaru moj, najgoru koja se moze zamisliti." Pa ce mu Allah dz.s. reci: "Bi li dao zlata u mjeri200[132] Zemlje da se izbavis iz vatre?" A on ce reci: "Bih moj Gospodaru." A Allah dz.s. ce mu reci: "Lazes, trazio sam od tebe da ucines manje i lakse, pa nisi htio." I bice bacen u vatru." (hadis prenosi Ahmed201[133] a El Bani ga smatra sahihom202[134])

Kratkoca Sudnjeg dana za vjernike:

58 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Za vjernike ce Sudnji dan trajati onoliko koliko je od podne do ikindije." (hadis prenosi Hakim, a El Bani ga smatra sahihom203[135])

Prikaz polaganja racuna onoga kome Allah dz.s. htjedne oprostiti bez obzira na njegova losa djela:

Uzviseni Allah kaze: "Allah sigurno nece oprostiti da Njemu druge ravnim smatraju, a oprostice kome hoce ono sto je manje od toga." (En Nisa, 116)

59 - Prenosi se od Abdillaha bin Omera bin Asa r.a. da je rekao: "Cuo sam Resulullah s.a.v.s. kako je rekao: "Zaista ce Allah na Sudnjem danu covjeka iz moga ummeta odvojiti od ostalih ljudi, predocice mu devedeset devet sidzila, a svaki ce biti dug dokle pogled dopire, pa ce ga upitati: "Da li porices ista od ovoga? Da li ti je kod zapisivanja ucinjen kakav zulum?" A on ce reci: "Nije, Gospodaru." A onda ce ga upitati: "Imas li kakvo opravdanje?" A on ce odgovoriti: "Nemam,

197[129] Muslim, 1990

198[130] Jasbegu sabgaten ili jagmisu gamseten tj. zagnjuren, uronjen

199[131] Muslim, 2162

200[132] Bi tilaiha - kaderiha tj. u njenoj mjeri

201[133] El Musned, 208/3

202[134] Sahihul Dzami' 311/6

203[135] Sahihul Dzami' 366/6

Posjetite www.islamski.net

Gospodaru.” A Allah ce mu reci: “Ti, zaista kod Nas imas dobro i nece ti danas biti ucinjeno nazao.”, pa ce mu biti predocena bitaka (kartica) na kojoj ce stajati: “Eshedu en la ilahe illallah ve eshedu enne Muhemmeden abduhu ve resuluhu.” I bice mu receno: “Uzmi ovu karticu pa se izmjeri.”, a on ce upitati: “Gospodaru, sta je ova bitaka naspram ovih sidzila?” A On ce reci: “Zaista, tebi nece biti ucinjena nepravda.” Pa je nastavio prenosilac: “Stavljeni su sidzili u jedan, a bitaka u drugi tas vage, pa bitak prevagnula, jer Allahovo ime nista ne moze prevagnuti.” (hadis prenosi Ahmed204[136] i Tirmizi205[137] i Hakim206[138] i kaze da mu je sened sahih po Muslimovim sartovima, a s tim su se slozili Ez Zehebi i El Bani207[139])

Nare|ivanje da svaki narod slijedi ono sto je obozavao, padanje kjadira u vatru, nepodnosljivo stanje, mijenjanje položaja i prelazak preko Sirat cuprije, sefaat Resulullaha s.a.v.s., vjerovjesnika, meleka, alejhimusselam, vjernika i prastanje Najmilostivijeg:

Zatim ce pozvati Pozivac: “Neka svaki narod slijedi one koje je obozavao. Oni ce to cuti, pokorice se i popadati u dzehennem, i ostace samo oni koji su Allaha obozavali, bilo da su cinili dobro ili grijesili. Pa ce im doci Allah dz.s. u liku drugacijem od onoga u kom su ga prvi put upznali, i reci ce im: “Ja sam vas Gospodar, a oni ce na to reci: “Utjecemo se Allahu od tebe. Kad nam doje nas Gospodar, mi cemo ga prepoznati.” A oni ce reci: “Ima, es sak (potkoljenica).” Potom ce Milostivi otkriti svoju potkoljenicu, pa ce mu svi vjernici uciniti sedzdu, a munafici, dvolicnjaci ce u tome biti onemoguceni. Zatim ce vjernici podignuti glave i vidjeti da je Allah dz.s. ponovo uzeo svoj pravi lik. I kazace im Allah dz.s.: “ Ja sam vas pravi Gospodar.” A oni ce to potvrditi: “Zaista si Ti nas Gospodar. Tada ce biti postavljena Sirat cuprija preko dzehennema i ljudi ce preko nje prelaziti do dzenneta. A ona je tanja od dlake i ostrija od sablje. Ljudi ce preko nje prelaziti shodno svojim djelima. Neki vjernici ce preci dok trepnes okom, drugi brzinom munje, treci brzinom vjetra, neki brzinom trkaceg konja, a neki trzeci. A na cupriji ce biti zakrivljene kuke, neki ce se od njih spasiti, neki ce biti zagrebandi, a neki ce od njih zbog svojih djela stradati. A kada Allah dz.s. završi sa obracunom između ljudi i dozvolice sefaatzijama da izvedu iz vatre vjernike koje su njihova djela bacila u vatru, oni ce ih izvesti mrtve i ugljenisane pa ce ih baciti u rijeku zivota na vratima dzenneta. Onda ce oni izrasti kao sjemenka i izaci ce sjajni poput bisera pa ce ih onda Allah dz.s. uvesti u dzennet.

Hadis o Sirat cupriji:

60 - Prenosi se od Ebi Seida El Hudrija r.a. kako je rekao: “Upitali su ahabi: “O, Bozji poslanice, hocemo li vidjeti naseg Gospodara na Sudnjem danu?” A on je odgovorio: “Da li vam nesto smeta208[140] da vidite sunce ili mjesec kad je vedro?” A mi smo kazali: “Ne smeta.” A on je rekao: “Onda vam nece nista zasmetati da vidite svoga Gospodara toga Dana onako kako vidite ovo dvoje.” Zatim je dodao: “Pa ce pozvati Pozivac: “Neka svaki narod krene za onima koje je obozavao.” I krenuce sljedbenici kriza za svojim krizem, sljedbenici kumira za svojim kumirima, a sljedbenici drugih bozanstava za svojim bozanstvima, sve dok ne ostanu samo oni koji su obozavali Allaha dz.s., bilo da su cinili dobra djela ili grijesili i preostale ehli kitabije.209[141] Zatim ce se primaknuti dzehennem kao da je opsjena i reci ce se Zidovima: “Sta ste vi obozavali?” A oni ce odgovoriti: “Obozavali smo Uzejra, sina Allahovog.” Pa ce im se reci: “Lazete! Allah nije imao ni druge ni djeteta, a sta bi ste vi zeljeli?” A oni ce kazati: “Zeljeli bi smo da nas napojis.” Pa ce im se reci: “Pijte”, i popadace u dzehennem. Zatim ce biti receno krscanima: “Sta ste vi obozavali?” A oni ce reci: “Obozavali smo Mesiha, Allahovog sina.” Pa ce im se reci: “Lazete! Allah nije imao ni druge ni djeteta, a sta bi ste vi zeljeli?” A oni ce kazati: “Zelimo da nas napojis.” Pa ce im se reci: “Pijte” i oni ce popadati u dzehennem sve dok ne ostanu samo oni koji su Allaha dz.s. obozavali, bilo da su

204[136] El Musned, 213/2

205[137] Es Sunen, 107/10

206[138] El Mustedrek, 6/1

207[139] El Ehadisu essahiha, hadis 135

208[140] Tudarrune: Ovdje je na r testid, a na ta je damma cime se zeli dobiti na jacini, a znaci da li vam nesto mimo vas smeta da vidite nesto; u blazoj formi znaci: da li bi vam naskodilo da to vidite

209[141] Gubberat je mnozina od gabir tj. ostatak necega

Posjetite www.islamski.net

dobro cinili ili grijesili, pa ce im se reci: "Sta je vas zadrzalo, a svi drugi su otisli." A oni ce odgovoriti: "Mi smo se od njih razdvojili jer zelimo danas vidjeti svoga Gospodara.210[142] Culi smo onoga koji poziva kad je rekao: "Neka svaki narod ide za onim koga je obozavao.", i mi cekamo svoga Gospodara." Pa je nastavio: "Doci ce im Allah u liku razlicitiom od onoga kako su ga privi put vidjeli i reci ce im: "Ja sam vas Gospodar." A oni ce reci: "Ti si nas Gospodar." - u Buharinoj predaji211[143] - a ostali ce reci: " Ovo je nase mjesto i ovdje cemo ostati dok nam ne doje nas Gospodar, a kad nam On doje, mi cemo ga prepoznati." Tada ce im doci Allah dz.s. u liku njima vec poznatom i nece niko sa njim pricati osim vjerovjesnika pa ce reci: "Postoji li izme|u vas i Njega neki znak po kojem ce te ga poznati?" A oni ce reci: "Ima es sak (potkoljenica) i On ce pokazati svoj znak i pasce mu na sedzdu svaki vjernik a ostace samo oni koji su sedzdu cinili samo da bi ih drugi vidjeli i culi. Oni ce pokusati uciniti sedzdu ali nece moci jer ce se cijela kicma pretvoriti u jedan prsljen i nece dati lejima da se poviju.212[144] Zatim ce se postaviti cuprija preko dzehennema,213[145] a mi smo pitali: "O, Bozji poslanice, a kakva je ta cuprija?214[146]" A on je odgovorio: "Klizava i jako skliska215[147] na njoj su kuke i civije216[148] i bodlje217[149] spljostene218[150] i kuke od trnja povijenog.219[151] To drvo raste u Nedzdu i kazu da se zove Sa'dan. Vjernik ce preko cuprije precu dok okom trepnes,220[152] ili kao munja ili kao vjetar, ili kao trkaci konj trzeci. Jedan ce se spasiti, drugi ce biti zagreban, ali ce se izvuci, a treci ce pasti u dzehennemsku vatru,221[153] sve dok zadnji ne proje vukuci se, sto se vas tice, vi cete toga Dana zarko preklinjati mene da vam se da pravo koje kao vjernici imate kod svoga Gospodara. Pa kad budu vidjeli da su se spasili, a njihova braca222[154] nisu, povikace: "Gospodaru nas, a nasa braca, pa oni su se klanjali sa nama, postili sa nama i ucestvovali u aktivnostima zajedno sa nama." A Allah Uzviseni ce reci: "Idite, pa kod koga na|ete imana tezine dinara izvadite ga." I Allah ce zabranti vatri njihova lica. I doci ce spaseni od vatre i vidjeti da su neki u vatri do clanaka, neki do potkoljenica, pa ce izvaditi one koje su poznali i vratice se. A on ce reci: "Idite i izvedite iz vatre svakog kod koga na|ete imana koliko pola dinara." Pa ce izvaditi one koje poznaju, i vratice se. A On ce im reci: " Idite ponovo pa kod koga na|ete imana koliko trun izvedite ga." Oni ce izvesti onoga koga budu poznavali."

Pa je rekao Ebi Seid: "Ako mi ne vjerujete procitajte: "Allah nece nikome ni trunku nepravde uciniti. Dobro djelo On ce umnogostruciti.", posredovace vjerovjesnici, meleki vjernici, pa ce onda Allah dz.s. reci: "Ostao je jos samo moj sefaat i zagrebace sakom u vatru i izvaditi narode izgorjele223[155] pa ce ih baciti u rijeku na vratima dzenneta, za koju kazu da voda zivota. I oni ce izrastati na rijecnim stranama kao sto izrasta sjemenka iz mulja224[156] koju ste imali prilike vidjeti da raste na stijeni ili na stablu drveta, pa je ona koja je rasla u hladu blijeda, a ona koja je rasla na suncu je zelena. I izace

210[142] Tj. mi smo se na dunjaluku od njih distancirali zbog toga sto su se od pravog puta odmetnuli, a mi smo se u pokornosti Allahu dz.s. ucvrstili kako bi nam poteskoce otklonio

211[143] El Feth, 197/17

212[144] Et tabek ili fakaruz zahri tj. postace od kicme jedan prsljen, ravna poput ploce i nece zbog nje moci sedzdu uciniti

213[145] U Muslimovoj predaji kaze se: "A On ce upitati: "A sta vi cekate?" Svaki ummet ce slijediti ono sto je obozavao, a oni ce odgovoriti: "O, nas Gospodaru, mi smo se od njih na dunjaluku odvojili iako smo od njih bili zavisni nismo se sa njima druzili." A Allah ce reci: "Ja sam vas Gospodar." A oni ce kazati: "Utjecemo se Allahu od tebe, mi Allahu ne pripisujemo druga - i ponovili su to dva tri puta, sve dok neki od njih skoro da nisu promijenili misljenje. A On ce upitati: "Postoji li izme|u vas i njega neki znak raspoznavanja?" A oni ce odgovoriti: "Ima", pa ce im On otkriti svoj znak, i nece niko od njih svojom voljom moci sedzdu uciniti osim onih kojima to Allah dozvoli. A ucinice je svi oni koji su Ga obozavali i koji su Ga se bojali. Nece sedzdu moci uciniti ostali jer ce im kicma biti kao jedan prsljen ukocena i kad pokusaju na zatiljak ce pasti. Pa kad podignu sa sedzde glavu vidjece da je Allah svoj prvobitni lik uzeo i On ce im reci: "Ja sam vas Gospodar." A oni ce reci: "Da, Ti si nas Gospodar." (Muslim, 168)

214[146] El dzisr - Es Sunen, Sirat tj. most, cuprija

215[147] Medhadatun mezelletun oboje oznacava klizavno mjesto na kojem se ne moze cvrsto stati

216[148] El Hatatif i El kelabib tj. savijeno zeljezo, kuka, i sl.

217[149] El hasekatu rj. bodlje, trnje i sl.

218[150] Mufeltahatun tj. spljosteno, siroko, ravno

219[151] Akifa tj. kao rucka stita

220[152] Kettarfi tj. prolazice brzinom treptaja, tj. dok kapak ocni drugi kapak prekrije

221[153] Tri ce vrste ljudi biti od onih koji prelaze Sirat |upriju: Jedni ce bez posljedica precu, drugi ce biti zagreban ali ce precu i treci koji ce pasti u vatru i nagomilati se u njoj

222[154] Tj. koji su bili neposlusni pa su pali u vatru

223[155] Imtehasu ili ihtereku tj. izgorjeli, ugljenisani

224[156] Hamilussejli to je ono sto poplava nanese od gline i sl.

Posjetite www.islamski.net

ce iz rijeke blistavi kao biseri imace na vratu biljeg. Uci ce u dzennet pa ce im stanovnici dzenneta reci: "Ovo su oni koje je Milostivi iz vatre oslobodio, pa ih uveo u dzennet iako nisu imali dobrih djela i nista dobrog nisu pripremili." Pa ce im se reci: "Sve sto vidite pripada vama i jos toliko." (Muttefekun alejhi225[157])

Druga predaja o Sirat cupriji:

61 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je rekao: "Ljudi su upitali: "O, Bozji poslanice, da li cemo vidjeti naseg Gospodara na Sudnjem danu?" A on ce reci: "Da li vas ista sprjecava da vidite sunce na nebu bez oblaka?" Oni ce odgovoriti: "Ne, Bozji poslanice." A on ce upitati: "Da li vas ista sprjecava da vidite mjesec u noci Bedre?" Oni ce odgovoriti: "Ne, Bozji poslanice." A on ce na to reci: "Vi cete Ga na Sudnjem danu, uistinu, tako jasno vidjeti, pa ce Allah dz.s. skupiti ljude i reci ce im: "Neka svako od vas slijedi ono sto je obozavao.", pa ce neko slijediti, sunce, neko mjesec, a neko tagute.226[158] I ostace samo ummet pravovjernih, a meju njima bice dvolicnjaka. Pa ce im doci Allah dz.s. u liku njima nepoznatom i reci ce im: "Ja sam vas Gospodar." A oni ce reci: "Utjecemo se Allahu od tebe, ovo je nase mjesto i ostacemo ovdje sve dok ne doje nas Gospodar, a kad nam On doje, mi cemo ga prepoznati." I onda ce doci Allah dz.s. u liku njima poznatom i reci ce: "Ja sam vas Gospodar." A oni ce to potvrditi: "Da, Ti si nas Gospodar." Pa ce ga oni slijediti, i bice postavljena227[159] cuprija preko dzhennema. Rekao je Resulullah s.a.v.s.: "Ja cu biti prvi koji ce je preci, a dova Poslanik s.a.v.s.a toga Dana bice: "Allahu, spasi, spasi." Na cupriji ce biti velike bodljikave kuke, slicno onim na drvetu sa'dan,228[160] a znate li sta je kakve su bodlje sa'dana?" A oni rekose: "Znamo, o Allahov poslanice." A Poslanik s.a.v.s. je rekao: "Zaista su one kao bodlje sa'dana osim sto njihovu velicinu ne zna niko sem Allah dz.s.. One ce ljude kaciti shodno njihovim djelima. Neki ce od njih zbog svojih djela ostati na tim kukama,229[161] a neki ce biti zakaceni230[162] pa ce se spasiti i trajace to dok Allah dz.s. ne presudi robovima. Pa ce onda iz vatre izvaditi one koje on bude htio od onih koji su posvjedocili da nema drugog boga osim Allaha i naredice melekima da ih izvedu a prepoznace ih pa znakovaima koji kazuju da su sedzdu cinili. Allah dz.s. zabranio je vatri sinove Ademove koji imaju tragove od cinjenja sedzde Njih ce on iz vatre izbaviti, a oni vec ugljenisani, pa ce se na njih voda ljevati, a tu vodu zovu vodom zivota, a izrasce potom kao sjemenke iz nanosa bujice. A ostace neki covjek okrenut prema vatri pa ce reci: "O, moj Gospodaru, gusi me njen miris231[163] i izgaram od njezine zestine232[164] okreni moje lice od vatre." I tu ce dovu neprestano Allahu upucivati pa ce mu se reci: "Ako ti molbu uslisam ti ces mozda jos nesto traziti." A on ce reci: "Tako mi tvoje velicine, necu nista drugo traziti." Pa ce mu lice biti okrenuto od vatre, a on ce reci: "O, moj Gospodaru, približi me vratima dzenneta." Pa ce mu se reci: "Zar nisi rekao da neces nista vise traziti? Tesko tebi, o sine Ademov, nisi pouzdan." A on ce neprestano moliti, pa ce mu se reci: "Ako ti molbi udovoljim, mozda ces traziti nesto drugo." A on ce reci: "Necu, tako mi Tvoje velicine, necu nista drugo traziti." A Allah ce mu dati ono sto On bude htio od onoga sto je bilo obecano i o cemu je je bio govor da ne bi vise od Njega trazio jos nesto. I priblizice se vratima dzenneta pa kad bude vidio sta je u njemu zasutice jer je Allah tako htio. Zatim ce reci: "Gospodaru moj uvedi me u dzennet." A On ce mu reci: "Zar nisi tvrdio da nista drugo neces traziti? Tesko tebi sine Ademov zato sto nisi od rijeci." A on ce reci: "O moj Gospodaru nemoj me uciniti najnesretnijim tvojim stvorenjem." I molice neprestano sve dok se ne pocne smijati. A kad se nasmije dozvolice mu ulazak u dzennet. Kad uju u dzennet reci ce mu se: "Pozeli nesto.", i on ce pozeljati. Zatim ce mu se reci: "Pozeli jos nesto.", i sve tako dok mu ne ponestane zelja. Pa ce mu Allah reci: "Sve ovo pripada tebi i jos toliko. Kaze Ebu Hurejre r.a.: "I to je posljednji od stanovnika dzenneta koji ce uci u dzennet." Rekao je Ata': "Ebu Seid je sjedio sa Ebu Hurejreom r.a. i nije

225[157] El Feth, 198/17 i Muslim, 167

226[158] Tavagitu je mnozina od tagut a znaci sve ono sto se obozavalo osim Allaha

227[159] Tj. pruzice se cuprija preko dzhennema

228[160] Es Sunen, sa'dan je zaobljena biljka slicna noktima sa svih strana obrasla kukastim bodljama

229[161] El Muvbek - el muhlektj. bice unisten, propao

230[162] El muhardel znaci bice zakacen kukama

231[163] Kasebeni - semmeni, azani, ehlekni tj. truže me, skodi mi, unistava m, gusi me

232[164] Zekauha tj. njen plamen i njena zestina

Posjetite www.islamski.net

promjenio nista od njegovog hadisa sve dok nije završio rijecima: "Sve ovo pripada tebi i jos toliko." Rekao je Ebu Seid r.a.: "Cuo sam Resulullaha s.a.v.s. da je rekao: "Ovo pripada tebi i deset puta toliko." Kaze Ebu Hurejre: "Ja sam ovako zapamtio: "Ovo je tebi i jos toliko." (Muttefekun alejhi233[165])

Sefaat Resulullah s.a.v.s. i izvojenje vjernika iz vatre:

Kad Allah dz.s. presudi ljudima i svako bude znao gdje mu je pravac, Allah ce dozvoliti sefaat. Sefaat ce ciniti vjervjesnici, meleki i vjernici za one koji u svom srcu budu imali makar trun imana, a meleki ce ciniti sefaat za one koji zbog grijeha i neposlušnosti izgorjeli, pa kad zavrse kazace Milostivi: "Ostao je jos Moj sefaat, pa ce zagrebatu sakom u vatru i izvesce narode koji su vec izgorjeli pa ce biti spustani u rijeku na vratima dzenneta, a zovu je rijeka zivota, pa ce izrasti na njenim stranama.

62 - Prenosi se od Ma'bed bin Hilala El Anzija, a on od Enesa bin Malika r.a. kako je rekao: "Pricao nam je Muhammed s.a.v.s.: "Kad nastupi Sudnji dan ljudi ce jedni drugi uznemiriti, pa ce doci Ademu a.s. i reci ce mu: "Trazi sefaat za svoje potomke." A on ce reci: "Nisam vam ja za to." Govorio je dalje sve dok nije rekao: "Pa ce doci meni, a ja cu im reci: "Ja sam vam za to.", pa cu pozuriti svome Gospodaru da zatrazim od Njega dozvolu, a On ce mi je dati i stacu pred Njega i zahvalicu mu se onako kako Mu se ranije nisam znao zahvaliti, a On ce me njome nadahnuti. Potom cu Mu pasti na sedzdu i reci ce mi se: "O Muhammede, podigni glavu, reci tvoj ce se glas cuti. Zatrasi, bice ti dato, ucini sefaat bice ti prihvacen." A ja cu reci: "Gospodaru, moj ummet, moj ummet.", pa ce biti receno: "Pozuri, pa ko bude imao u srcu imana koliko zrno pšenice ili jecma izvedi ga iz dzhennema.", a ja ce pozuriti da to ucinim. Zatim cu se vratiti Gospodaru i zahvaliti Mu se istom zahvalom, ucinicu Mu sedzdu, pa ce mi biti receno: "O Muhammede, podigni glavu, reci bice ti uslisano. Zatrasi bice ti dato, ucini sefaat bice ti prihvacen." A ja cu reci: "Gospodaru, moj ummet, moj ummet.", pa ce mi biti receno: "Pozuri.", pa ko bude imao u srcu imana koliko zrno gorusice izvedi ga iz dzhennema. A ja cu pozuriti i ucinicu to. Zatim cu se vratiti svome Gospodaru, zahvalicu Mu se istom zahvalom, pascu Mu na sedzdu, pa ce mi se reci: "O Muhammede, podigni glavu, reci, bice ti uslisano. Zatrasi, bice ti dato, zauzmi se bice ti prihvaceno." A ja cu reci: "Gospodaru, moj ummet, moj ummet.", pa ce mu biti receno: "Pozuri, pa ko bude imao u srcu mnogo, mnogo, mnogo manje imana nego je srce gorusice izvedi ga iz dzhennema, a ja cu pozuriti i ucinicu to." Ovaj hadis prenesen je od Enesa bin Malika i on nas je sa njim upoznao. Izisli smo od njega pa dosli iza mezaristana u pustinji234[166] rekli smo: "Trebali bi smo otici Hasanu235[167] koji se krio u kuci Ebu Halife da ga poselamimo. Usli smo, nazvali selam i rekli: "O Ebu Seide, dolazimo ti od tvoga brata Ebu Hamze. Ispricao nam je hadis o sefaatu kakvog ranije nismo culi." A on je rekao: "Da cujem.236[168]", pa smo mu ispricali hadis a on je kazao: "Dopuni!", a mi smo rekli: "Nije nam vise od toga ispricao", a on je rekao: "Pricao nam je prije dvadeset godina o tome hadisu, kada ga je najvise memorija sluzila,237[169] pa nam je rekao vise nego vama danas, ali ne znam da li je ostatak zaboravio zbog starosti ili je to namjerno presutio zbog bojazni da se ne opustite.", a mi smo kazali: "Pa, kazi nam ti." A on se nasmijao i rekao: "Covjek je stvoren od zurbe, pa zato sam vam to spomenuo jer zelim da vas obavijestim. Poslanik s.a.v.s. je jos kazao: "Zatim se vratio svome Gospodaru po cetvrti put, zahvalio sam Mu istom zahvalom, pao Mu na sedzdu, pa mi je receno: "O Muhammede, podigni glavu. Recu, bice ti uslisano. Zatrasi, bice ti dato, trazi sefaat, bice ti zauzimanje primljeno." A ja cu reci: "Gospodaru, daj mi dozvolu za one koji su rekli "La ilahe illallah", a On je rekao: "Nije to za tebe (ili je rekao: To tebi ne pripada) jer, tako Mi Moje moci, tako Mi Moje velicine, tako Mi moje uzvisenosti, tako Mi Moga ponosa238[170] jedino cu ja izvesti iz dzhennema onoga ko je izrekao "La ilahe illallah." (Muttefekun alejhi239[171])

²³³[165] El Feth, 241/14 i Muslim, 163

²³⁴[166] El Dzebban vel dzebbana su dvije pustinje nazvane tako po kaburovima koji se tu nalaze

²³⁵[167] To je Hasan El Basri, neka mu se Allah smiluje

²³⁶[168] Hijhi je izraz kad hoces da neko nastavi pripovijedanje

²³⁷[169] Dzemijun tj. skup najjacih poznavalaca hadisa

²³⁸[170] Tj. moje moci, Moje velicine i Moga ponosa

²³⁹[171] El Feth, 252/17 i Muslim, 182

Poslanik s.a.v.s.ov sefaat za velike grijesnike iz njegovog ummeta:

63 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Svatom ce vjerovjesniku biti uslisena jedna dova, a svaki ce od njih pozuriti da ih ispuni. A ja cu svoju molbu ostaviti za sefaat za svoj ummet na Sudnjem danu. I to je ono u sta se mogu uzdati, insaallah, oni koji umru od moga ummeta, a ne budu cinili nikakav sirk Allahu dz.s." (Muttefekun alejhi240[172])

Covjek koji ce se najvise obradovati sefaatu Resulullah s.a.v.s.:

64 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je rekao: "Upitao sam Bozjeg Poslanik s.a.v.s.a: "Ko ce se najvise obradovati tvome sefaatu na Sudnjem danu?" A on je odgovorio: "Znao sam Ebu Hurejre da me niko prije tebe nece upitati za ovaj hadis, zato sto znam koliko zudis da saznas neki hadis. Covjek koji ce se najvise obradovati mom sefaatu je onaj koji je iz dubine srca izgovarao "La ilahe illallah"241[173] " (hadis prenosi Buharija242[174])

Rekao je Hafiz bin Hadzer, neka mu se Allah smiluje: "Pod ovim sefaatom se podrazumijeva neki od sefaata, a to je onaj kada ce Resulullah s.a.v.s. reci: "Moj ummet, moj ummet", pa ce mu se kazati: "Izvedi iz dzhennema onoga ko u srcu ima imana toliko i toliko." A najsvetiji zbog njegovog sefaata bice onaj koji je imao potpuniji iman u odnosu na onog koji je imao slabiji iman od njega, dok ce se najvise obradovati velicanstvenom sefaatu kojim ce covjek biti oslobojen od dugog stajanja - onaj koji se prije uputi ka dzennetu.

A to su oni koji ce uci u dzennet bez polaganja racuna. Poslije njih slijede oni koji ce uci u dzennet bez kaznjavanja, iako su ga zasluili, nakon sto poloze racune. Potom oni koje je liznuo plamen dzhennema ali nisu pali u vatru.243[175]

Izvođenje muslimana grijesnika iz vatre Allahovom miloscu:

65 - Prenosi se od Ebi Seida El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "A stanovnici dzhennema koji su u vatri nastanjeni, bice u stanju ni zivota ni smrti, a oni koji su pali u vatru zbog grijeha." - ili je rekao: Zbog gresaka - bice usmrcivani sve dok ne postanu ugljevlje. Pa ce biti dozvoljen za njih sefaat i bice dovedeni (izvedeni) u grupama244[176] i bice poredani na obalama dzennetskih rijeka pa ce im se reci: "O stanovnici dzenneta polivajte ih", pa ce oni izrastati kao sjemenke bilja iz nanosa (mulja) kojeg rijeka izbaci.245[177]" I rekao je jedan covjek iz naroda: "Kao da je Resulullah s.a.v.s. bio sa beduinima." (hadis prenosi Muslim246[178])

Rekao je Nevevi, neka mu se Allah smiluje: "Iz znacenja navedenog hadisa ocito je, a Allah najbolje zna, da su kjaifiri ti koji su stanovnici vatre, a da se nalaze u stanju ni zivota ni smrti, kao sto Uzviseni Allah kaze: "Oni nece biti na smrt osuljeni i nece umrijeti, i nece im se patnja u njima ublaziti." (Fatir, 36)

I jos je rekao Uzviseni Allah: "U njemu nece ni umrijeti ni zivjeti." (Ta Ha, 74)

Ovakav je stav sljedbenika istine prema kojem je uzivanje stanovnika dzenneta vjечно, kao sto je vjerna i patnja stanovnika dzhennema. A sto se rijeci Resulullah s.a.v.s. tice: "A oni ljudi koje ce vatra zahvatiti..", pa do kraja hadisa, on pod njima podrazumijeva vjernike koji su grijesili. Njih ce Allah dz.s. usmrtiti nakon sto budu kaznjavani onoliko koliko On bude htio. A ovo usmrcivanje je stvarno, sa gubitkom osjecaja, a kazna ce biti u velicini njihovog grijeha. To znaci da ce ih usmrtiti i zadržati u vatri, a oni nece nista osjecati i ostace u njoj onoliko koliko im Allah bude odredio. Zatim ce iz vatre biti izvedeni, mrtvi i ugljenisani, potom preneseni u gomilama kao sto se nose stvari, na obale dzenetskih rijeka, a onda preliveni vodom zivota nakon cega ce ozivjeti i izrasti, pa ce otici u svoja

240[172] El Feth, 228/17 i Muslim, 189

241[173] Tj. da to izgovori svojom voljom

242[174] El Feth, 238/14

243[175] El Feth, 238/14

244[176] Dabair tj. razasute gomile

245[177] Hamilussejli tj. ono sto nanese bujica, humus, mulj i u njemu sjemenke brzo prokliju

246[178] Muslim, 172

Posjetite www.islamski.net

boravista, i nastaviti sa preostalim fazama (halovima). To se može zaključiti iz navedenog hadisa, a Allah najbolje zna.²⁴⁷[179]

Stanovnici bedema:

Allah dz.s. kaže: "I stanovnici dženneta će stanovnike vatre dozivati: "Mi smo našli da je istinito ono što nam je Gospodar nas obćao, da li ste vi našli da je istinito ono čime je vama Gospodar vas prijeto?" - "Jesmo" - odgovorice. A onda će jedan glasnik među njima, da ga jedni i drugi čuju viknuti: "Neka Allahovo prokletstvo ostane nad onima koji su se prema sebi ogriješili, koji su od Allahovog puta odvrćali i nastojali da ga iskrive²⁴⁸[180] i koji u onaj svijet nisu vjerovali!" Između njih biće bedem,²⁴⁹[181] a na vrhovima²⁵⁰[182] ljudi koji će svakog po obilježju njegovom poznati.²⁵¹[183] I oni će stanovnicima dženneta viknuti: "Mir vama!" - dok još ne uđu u njega, a jedva će čekati. A kad im pogledi skrenu prema stanovnicima džehennema, uzviknuće: "Gospodaru nas, ne daj nam da budemo s narodom grijesnim!" Oni koji će po vrhovima bedema biti zovnuće neke ljude, koje će po obilježju njihovom poznati, i reći će: "Šta vam koristi ono što ste zgrćali i to što ste se oholo držali? Zar nisu ovo oni za koje ste se zaklinjali da ih Allahova milost neće stići?" - A Allah im je rekao: "Uđite u džennet, nikakva straha za vas neće biti, i ni za čim vi nećete tugovati!" (El A'raf, 44-49)

66 - Rekao je Hazifa r.a.: "Stanovnici bedema su narod čija su dobra djela prevagnula pa nije bacen u vatru, a imao je previše loših djela da bi usao u džennet. I kad oni bace pogled na stanovnike vatre reći će: "Gospodaru nas ne daj da budemo sa narodom grijesnim." Pa dok budu time zabavljeni iznenada će im doći tvoj Gospodar i reći će: "Krenite, uđite u džennet. Ja sam vam, zaista, već oprostio." (Prenosi Hakim u Mustedreku i kaže da je ovo sahih po sartovima dvojice sejhova, tj Buharije i Muslima, a Ez Zehebi²⁵²[184] ga ne prenosi ali se slaže s njim.)

Kaže Hafiz Ibn Kesir, neka mu se Allah smiluje: "A ono što je Allah dz.s. spomenuo navodeći razgovor stanovnika dženneta sa stanovnicima džehennema ukazuje na to da između dženneta i džehennema ima jedna pregrada koja sprječava da stanovnici džehennema ne mogu doći u džennet. A Ibn Dzerir Et Taberi, neka mu se smiluje, kaže: "To je pregrada za koju Allah dz.s. kaže: "I između njih će se pregrada postaviti koja će vrata; unutar nje biće milost, a izvan nje patnja." (El Hadid, 13)

A to su bedemi za koje Allah dz.s. kaže: "Između njih biće bedem, a na vrhovima ljudi." Pa nastavlja: "El a'raf je množina od riječi u'rf, a svaka uzvisina od zemlje kod Arapa se naziva u'rf. I kad kažemo da horoz ima krijestu za krijestu se upotrebljava izraz u'rf zato što je uzdignuta iznad glave. A Ibn Kesir kaže: "A mufesiri se razilaze oko tumačenja riječi ashabul a'raf (stanovnici bedema) i oko toga na koga se ovim misli. Tumačenja mufesira su dosta bliska kad kazu da je to narod čija su dobra i loša djela poravnata. Ovako misle Hafiza, Ibn Abas, Ibn Mes'ud i neki od selafa i halefa (oni koji dolaze poslije tabiina), neka im se Allah smiluje.²⁵³[185]

Obracun (vaga) između Sirat cuprije i dženneta:

Kad vjernici pređu Sirat cuprije i spase se od vatre, učinu sefaat za onoga za koga Allah dz.s. dozvoli sefaat od stanovnika vatre. I ući će u džennet svi osim onoga ko je svome bratu učinio nepravdu. Takvi će biti zadržani na mizanu između dženneta i džehennema da bi računali međusobno poravnali, pa će im onda biti dozvoljen ulazak u džennet.

67 - Prenosi se od Ebi Seid El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Vjernici će biti spaseni od vatre pa će biti zadržani na mostu između dženneta i džehennema, da bi poravnali računali oko nepravde koju su jedni drugima učinili na dunjaluku, sve dok to ne rasprave i ne poravnaju računali. Zatim će im biti dozvoljeno da uđu u džennet. Tako mi Onog u čijoj je ruci Muhammedova

²⁴⁷[179] [erhu Muslim, 38/3

²⁴⁸[180] Tj. oni su imali namjeru iskriviti Allahovu vjeru kako je niko nebi slijedio, a to su radili sijuci sumnju i sl.

²⁴⁹[181] Hidzaben - hadzizen tj. bedem, zapreka, prepreka

²⁵⁰[182] El A'raf je kako kazu ograda ali i brdo između dženneta i vatre ili nesto treće, a Allah najbolje zna

²⁵¹[183] Tj. prepoznavaće se stanovnici dženneta po svijetlim a stanovnici vatre po crnim licima

²⁵²[184] El Mustedrek, 320/2

²⁵³[185] Tefsir Ibn Kesir, 171/3

Posjetite www.islamski.net

dusa, svako od njih ce prepoznati svoje mjesto u dzennetu lakse nego je prepoznavao svoju kucu na dunjaluku.” (hadis prenosi Buharija254[186])

Hafiz Ibn Hadzer kaze: “Mozda su stanovnici a’rafa (bedema) od onih kojima se Allah smilovao, a oni su svojoj braci mnoge nepravde ucini, pa su im se izjednacila dobra i losa djela, te su zato zadržani da mogu gledati one koji ce sa cuprije padati u vatru, strahujuci da i sami ne budu tamo poslani, a istovremeno da mogu vidjeti stanovnike dzenneta kojima ce dovikivati: “Mir vama!” - sve dok sami ne uju u dzennet, a jedva ce cekati.” A Allah najbolje zna.

U vatru ce uci silnici, a u dzennet nemocni (siromasi):

66 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: “Prepirace se dzennet i dzehehenem, pa dzehehenem rece: “U mene ce uci svi oholi i uobrazeni silnici.”, a dzennet ce reci: “Sto ce u mene uci samo slabasni i nevjerni.255[187]” A Allah, Blagi i Uzviseni ce reci dzennetu: “Ti si Moja milost, sa tobom cu se smilovati kome Ja hocu od Svojih robova.” A reci ce dzehehenemu: “A ti si Moja kazna sa kojom cu Ja muciti koga Ja hocu od Svojih robova. i oba cu vas napuniti.” A sto se dzehehenema tice on se nece napuniti sve dok Allah dz.s. ne stavi na njega svoju nogu. Tek tada ce dzehehenem povakati: “Dosta, dovoljno mi je ovoliko!” I tada ce se dzehehenem osjecati punim, a onda zbiti i savit nad stanovnicima vatre. A Allah dz.s. nece uciniti nepravdu ni jednom svom stvorenju. Mejutim dzennet da bi napunio stvorice nova stvorenja.” (Muttefekun alejhi256[188])

²⁵⁴[186] El Feth, 190/14

²⁵⁵[187] Tj. prezirani, potcjenjivani, bijedni i jadni u ocima silnih

²⁵⁶[188] El Feth, 219/10 i Muslim, 2187

OSOBINE DZEHENNEMA I NJEGOVIH STANOVNIKA

Ovo je, tako mi Allaha, kuca ponizenja, prezira, patnje i razocarenja, Ovo je kuca jecanja, uzdisaja i jaukanja i kuca tuge, kuca u kojoj stanuju nesrecni, jadni i oni koji se, placuci, kaju. U okove ce im biti ruke i vratovi stavljeni, a svuda oko njih ce vatra plamtjeti, njihovo pice bice kapljevina od koje ce im utrobe i koza gorjeti, a hrana ce im biti sa drvet Zekum. U trbuhu ce im kao rastopljena kovina kljucati, kao sto voda kad kljuca vrije. Prizivace sebi smrt ali im neće biti udovoljeno. Trazice od svoga Gospodara da izađu iz dzehennema, ali ce im biti receno da se vrate u njega i nista ne govore. A kako bi se ti osjecao kad bi ih vidio, na licima vucene i ociju koje su ugasle. A tek da cujes njihovu dreku i jadikovke, a oni ne cuju.

Medusobno proklinjanje musrika u vatri:

Zatim ce musrici biti baceni u vatru, ummet za ummetom između ljudi i dzina. Pa kad bude usao neki ummet zalice se Allahu dz.s. na prethodni govoreci: "Oni su ti koji su nas zaveli." Prethodni ce ummet odgovarati: "Vi ste zalutali kao sto smo i mi zalutali pored onolikh dokaza i argumenata koji su nam predoceni na dunjaluku preko Poslanik s.a.v.s.a. Da je Allah nas uputio, uputio bi i vas." Svejedno je da li cemo strpljivo podnositi ili cemo jedni druge tuzakati. Nema nam spasa.

Kaze Allah dz.s.: "Ulazite u dzehennem s narodima, sa dzinima i ljudima koji su prije vas bili i nestali!" - reci ce On: "I kad god neki narod uje, proklinjace onaj za kojim se u nevjerovanju poveo. A kad se svi u njemu iskupe, tada ce obican puk reci o glavesinama svojim: "Gospodaru nas, ovi su nas u zabludu odveli, zato im podaj dvostruku patnju u vatri!" - "Za sve ce biti dvostruka!" - reci ce On - "ali vi ne znate." A glavesine ce reci obicom puku: "Pa vi nemate nikakve prednosti nad nama!" Zato iskusite patnju za ono sto ste radili." (El A'raf, 38-39)

Allah Uzviseni, kaze: "I kada se u vatri budu prepirali, pa oni koji su bili potlaceni reknu glavesinama svojim: "Mi smo se za vama povodili, mozete li nas makar malo vatre osloboditi?", onda ce glavesine reci: "Evo nas, svi smo u njoj jer Allah je presudio robovima Svojim." I oni koji ce u vatri biti govorece strazarima dzehennemskim: "Zamolite Gospodara svoga da nam bar jedan dan patnju ublazi!" A zar vam poslanici vasi nisu dokaze jasne donosili?" - upitace oni. - "Jesu!" - odgovorice. - "Molite onda vi!" - reci ce oni. Ali ce molba onih koji nisu vjerovali uzaludna biti." (El Mu'minun, 7-50)

Allah dz.s. kaze: "I izaci ce svi pred Allaha, pa ce oni koji su bili tlaceni reci glavesinama svojim: "Mi smo bili vase pristalice, mozete li nam imalo Allahovu kaznu olaksati?" - "Da je nas Allah uputio", - odgovorice oni - "i mi bismo bili vas uputili. Zalili se mi ili trpjeli, svejedno nam je, spasa nam vise neće biti." (Ibrahim, 21)

Allah dz.s. kaze: "Allah je nevjernike prokleo i za njih oganj razbuktali pripremio, u njemu ce vjечно i zauvijek boraviti, ni zastitnika ni pomagaca neće naci. Na Dan kad se njihova lica u vatri budu prevrtala, govorece: "Kamo sreće da smo se Allahu pokoravali da smo Poslanik s.a.v.s.a slusali!" I govorece: "Gospodaru nas, mi smo prvake nase i starjesine nase slusali, pa su nas oni s pravog puta odveli; Gospodaru nas, podaj im dovostruku patnju i prokuni ih prokletstvom velikim!" (El Ahzab, 64-68)

Allah dz.s. kaze: "A dzehennem zalutalima ukazati^{257[1]} i reci ce im se: " Gdje su oni kojima ste se klanjali, a niste Allahu; mogu li vam oni pomoc, a mogu li i sebi pomoci?", pa ce i oni i oni koji su ih u zabludu doveli u njega biti baceni,^{258[2]} i vojske Iblisove - svi zajedno. I oni ce, svaļajuci se u njemu, govoriti: "Allaha nam, bili smo, doista, u ocitoj zabludi kad smo vas sa Gospodarom svjetova

^{257[1]} Burrizet - uzhiret tj. pojavnice se

^{258[2]} Tj. baceni jedan na drugog

Posjetite www.islamski.net

izjednacavali, a na stranputicu su nas naveli zlikovci, pa nemamo ni zagovornika, ni prisna prijatelja, - da nam je samo da se povratimo, pa da postanemo vjernici!" (Es Su'ara, 91-102)

Odricace se sejtan u dzhennemu svojih sljedbenika:

Kad Allah dz.s. presudi svojim robovima onako kako ih je opisao pa kad budu baceni nevjernici u vatru zovnuce ih sejtan kako bi se ogradio od toga da je on Allahov drug, a sto su ljudi prakticno na dunjaluku pokazivali kroz poslusnost i pokornost sejtanu, ucinivisi tako neposlusnost Allahu i Njegovu Poslanik s.a.v.s.u. Uprkos dokazima vjerovjesnika i Poslanik s.a.v.s.a njima poslatim krenuli su stopama sejтана i ako za takav postupak nisu imali valjana ni razloga ni dokaza.

Kaze Allah dz.s.: "I kada bude sve rijeseno, sejtan ce reci: "Allah vam je pravo obecanje dao, a ja sam svoje obecanje iznevjerio; ali, ja nisam nikakve vlasti nad vama imao, samo sam vas pozivao i vi ste mi se odazivali; zato ne korite mene, vec sami sebe, niti ja mogu vama pomoci^{259[3]} niti vi mozete pomoci meni. Ja nemam nista s tim sto ste me prije smatrali Njemu ravnim." Nevjernike sigurno cekaa bolna patnja." (Ibrahim, 22)

Iblis ce reci: "Ja vam danas ne mogu koristiti, niti vas mogu izbaviti od ove bolne patnje, a ni vi ne mozete nista uciniti da mene izbavite od ove strasne patnje. Zaista vam je Allah dz.s. istinito obecanje dao, a vi ste bili nepokorni i porekli ste njegovo obecanje. A ja sam vas laznim obecanjima mamio pa ste me poslusali i smatrali ste ga istinitim. Zato nemojte meni, nego sebi prigovarajte. A nasilnicima pripada bolna patnja."

Jad i tuga stanovnika dzhennema:

Allah dz.s. kaze: "I svi ce prikriti tugu kad vide da ce kaznjeni biti, a Mi cemo na vratove nevjernika sindzire staviti; zar ce biti kaznjeni drukcije nego prema onome kako su radili?" (Saba', 33)

Allah dz.s. kaze: "Na Dan kad nevjernik prste svoje bude grizao govoreci: "Kamo sreće meni da sam se uz Poslanik s.a.v.s.a pravog puta drzao, kamo sreće meni, da toga i toga za prijatelja nisam uzeo, on me je od Kur'ana odvratio nakon sto mi je priopcen bio!" - a sejtan covjeka uvijek ostavlja na cjedilu." (El Furkan, 27-29)

69 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Nece niko uci u dzennet a da mu se prije toga ne pokaze njegovo mjesto u vatri koje bi ga cekalo da je nesto lose uradio kako bi povecao zahvalu Allahu, i neće uci u vatru niko prije nego mu se pokaze mjesto u dzennetu koje bi ga cekalo da je cinio dobro, kako bi se jos vise rastuzio." (hadis prenosi Buharija^{260[4]})

70 - Prenosi se od Abdillaha bin Omera r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Kada stanovnici dzenneta budu uvedeni u dzennet, a stanovnici dzhennema budu baceni u vatru, doci ce se sa smrću. Postavice se izmeju dzenneta i dzhennema, pa ce biti zaklana, a pozivac ce uzviknuti: "O stanovnici dzenneta, nema smrti. O stanovnici dzhennema, nema smrti. Tada ce se stanovnici dzenneta jos vise radovati, a stanovnici dzhennema ce se jos vise razalostiti." (Muttefekun alejhi^{261[5]} i dodao je Muslim da je Ebi Seid rekao: "Pa je Resulullah s.a.v.s. proucio: "I opomeni ih na Dan tuge kada ce biti sa polaganjem racuna završeno, a oni su ravnodusni bili i nisu vjerovali." I rukom je pokazao na dunjaluk."^{262[6]})

Trajnost dzhennemske kazne:

Allah dz.s. kaze: "A nevjernici ce u patnji dzhennemskoj vjecno otati, ona im se neće ublaziti i nikakve nade u spas neće imati,^{263[7]} nismo im Mi nepravedni bili, oni su sami sebi nepravdu

^{259[3]} Musrihikum tj. koristice vam, spasiti vas, izbaviti vas

^{260[4]} El Feth, 237/14

^{261[5]} El Feth, 209/14 i Muslim, 2189

^{262[6]} Muslim, 2188

^{263[7]} La jufetteru - la luhaffifu tj. neće se ublaziti, neće se umanjiti, neće se olaksati, a mublisun znaci bespovratno liseni svakog dobra

Posjetite www.islamski.net

nanijeli, Oni ce dozivati: "O Malik, neka Gospodar tvoj ucini da mi umremo!"^{264[8]} - a On ce reci: "Vi cete tu vjecno ostati!" Mi smo vam slali Istinu, me|utim vi ste tu Istinu prezirali." (Ez Zuhruf, 74-78)

Allah dz.s. kaze: "A nevjernike ceka vatra dzehennema, oni nece biti na smrt osujeni, i nece umrijeti, i nece im se patnja u njemu ublaziti, - eto tako cemo svakog nevjernika kazniti -, oni ce u njemu jaukati: "Gospodaru nas, izbavi nas, cinicemo dobra djela, drukcija od onih koja smo cinili." - "A zar vas nismo ostavili da zivite dovoljno dugo da bi onaj koji je trebalo da razmisli^{265[9]} imao vremena da razmisli, a bio vam je dosao i onaj koji opominje? Zat iskusite patnju, nevjernicima necemo pomoci!" (Fatir, 36-37)

71 - Prenosi se od Ebi Musa El Es'arija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Stanovnici dzehennema ce toliko plakati da bi la|a mogla po njihovim suzama ploviti, a isplakivace krv umjesto suza." (hadis prenosi Hakim^{266[10]} i kaze da je sened ovog hadisa sahih, a dva sejha, Buharija i Muslim ne prenose ga, a slaze se sa njim Ez Zehebi. El Bani ga cijeni hasenom^{267[11]})

Dzehennemski okovi i katran:

Allah dz.s. kaze: "A ako se cudis, pa - cudo su rijeci njihove: "Zar cemo, zaista, kad zemlja postanemo, biti stvoreni ponovo?^{268[12]}" Oni ne vjeruju u Gospodara svoga; na njihovim vratovima bice sindziri i oni ce stanovnici dzehennema biti, u njemu ce vjecno ostati." (Er Ra'd, 5)

Allah dz.s. kaze: "Toga dana ces vidjeti grijesike povezane u zajednicke^{269[13]} okove; kosulje ce im od katrana biti^{270[14]} a vatra ce lica njihova obavijati." (Ibrahim, 49-50)

Drvo Zekum:^{271[15]}

Allah Uzviseni, kaze: "Drvo Zekum bice hrana grijesniku, u trbuhu ce kao ratopljena kovina^{272[16]} vriti, kao sto voda kada kljuca vrije.^{273[17]} "Scepajte ga^{274[18]} i usred ognja odvcite,^{275[19]} a zatim mu, za kaznu, na glavu vodu koja kljuca izljevajte!" "Okusaj, ta ti si, uistinu, "mocni" i "postovani", ovo je, zaista, ono u sto ste sumljali!"^{276[20]} (Ed Duhan, 43-50)

Allah Uzviseni, kaze: "A da li je bolja ta gozba ili drvo Zekum koje smo nevjernicima kao kaznu odredili?^{277[21]} To je drvo koje ce usred dzehenema rasti, plod ce mu poput sejtanskih glava biti. Oni ce se njime hraniti i trbuhe ce svoje njime puniti, zatim ce to s kljucalom vodom izmjesati,^{278[22]} a potom ce se, sigurno, opet u dzehennem vratiti. Oni su oceve svoje u zabludi zatekli pa i oni stopama njihovim nastavili."^{279[23]} (Es saffat, 62-70)

72 - Prenosi se od Abdillaha bin Abbasa r.a. da je Resulullah s.a.v.s. proucio ovaj ajet: "Bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" Rekao je Resulullah s.a.v.s.: "Kad bi samo jedna kap drveta Zekum kanula na dunjaluk unistila bi sve stanovnike zemlje i zivot na

^{264[8]} Lijakdi alejna tj. neka uzme nase duse

^{265[9]} Tj. za dunjaluckog zivota su trebali uzeti pouku

^{266[10]} El Mustedrek, 605/4

^{267[11]} Sahihul Dzami' 188/2

^{268[12]} Tj. kada pomremo da li je moguće da budemo ponovo proziviljeni

^{269[13]} Mukarrenin tj. privezani jedni za druge

^{270[14]} Tj. njihova je odjeca od katrana a on dobro gori

^{271[15]} [edzeretuz Zekum je drvo u dzehennemu od kojeg se nece zasititi. Ima izuzetno ruzan izgled, miris i okus

^{272[16]} El Muhl tj. ono sto je od zeljezza ili mjedi, a kaze se da je kljucali katran ili izuzetno gusto ulje, a Allaha najbolje zna

^{273[17]} El hamim tj. kljucala voda

^{274[18]} Grubo vucen ili guran u le|a

^{275[19]} Sevail dzehim tj. sredina dzehennema

^{276[20]} Bihi temterun ili bihi teskun tj. vi u to sumnjate

^{277[21]} A to je zbog njihovog poricanja vatre. Receno je: Vas drug ce vas obavijestiti da je drvo u vatri a vatra spaljuje drvo

^{278[22]} [evben tj. mezidzen a znaci pomijesan sa kljucalom vodom kaze se bice im pomijesana kljucala voda sa sukrvicom i gnojem i to piti

^{279[23]} Juhreun - juhervilun tj. pozuriti, brzati, hitati

Posjetite www.islamski.net

njoj. A sta ce tek biti sa onim ko se time hrani." (hadis prenosi Tirmizi280[24] i kaze da je hasen sahih, a i El Bani smatra ga sahihom281[25])

Dzehenemska kapljevinu:

Allah d.s. kaze: "Pa je svaki oholi inadzija nastradao, - pred njim ce dzehennem biti - i on ce biti pojen odvratnom kapljevinom,282[26] mucice se da je proguta283[27] ali je nikako nece moci prozdrijeti i smrt ce mu sa svih strana prilaziti, ali on nece umrijeti; njega ce teska patnja cekati." (Ibrahim, 15-17)

Allah d.s. kaze: "Ova dva prorivnicka tabora spore se oko Gospodara svoga; onima koji ne budu vjerovali bice odijela od vatre skrojena, a kljucala voda bice na glave njihove ljevana; od nje ce se istopiti ono sto je u trbusima njihovim, i koza, a gvozdenim maljevima284[28] bice mlaceni; kad god pokusaju da zbog teskog jada iz nje iza|u, bice u nju vraceni; "Iskusite patnju u uzasnoj vatri!" (El Hadzdz, 19-22)

Kaznjavanje onoga ko nare|uje dobro, a ne cini ga i zabranjuje sve sto je ružno a sam to ne cini:

73 - Prenosi se od Usume bin Zejda r.a. da je rekao: "Cuo sam Reslullah s.a.v.s. da je rekao: "Bice doveden covjek na Sudnjem danu i bacen u vatru. I prosuće se njegova crijeva285[29] i omotavace se oko njega kao sto se omotava uze oko magarca kad okreće mlinski kamen. Stanovnici dzehennema ce se oko njega okupiti i pitati: "Sta se to desilo sa tobom, covjece? Zar nisi nare|ivao dobro i odvracao od zla?" A on ce tada odgovoriti: "Jesam, nare|ivao sam dobro, a sam ga nisam cinio, odvracao sam od zla a sam sam ga cinio." (Muteffekun alejhi286[30])

Dubina dzehennema:

74 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je rekao: "Bili smo kod Reslullah s.a.v.s. u momentu kad je on cuo udar, pa nas je Reslullah upitao: "Znate li sta je ovo?" A mi smo odgovorili: "Allah i Njegov Poslanik s.a.v.s. najbolje znaju." A on je rekao: "Ovo je bio kamen koji je bacen u dzehennem prije sedamdeset godina a tek je sada pao na dno dzehennema." (hadis prenosi Muslim287[31])

75 - A Utba bin Gazvan r.a. je rekao: "Napomenuo je da je kamen bacen sa vrha dzehennema i da je padao sedamdeset godina, a tim da njegova dubina nije poznata, ali, tako mi Allaha, bice napunjen." (hadis prenosi Muslim288[32])

Kad vatra obuhvati stanovnike dzehennema:

Allah d.s. kaze: "Reci: "Stradace, uistinu, oni koji na Sudnjem danu izgube i sebe i porodice svoje. Eto, to je pravo stradanje!" Nad njima ce biti naslage vatre, a i ispod njih naslage; time Allah strasi robove svoje. "O ljudi Moji, bojte se Mene!" (Ez Zumer, 15-16)

Allah Uzviseni kaze: "A da nevjernici znaju da tada nece moci da otklone vatru od lica svojih, a da im niko nece moci pruziti pomoc, nego da ce im nanadno doci i zaprepastiti ih i da je nece moci nazad vratiti i da im se nece vremena dati!" (El Enbija, 39-40)

Najblaze kaznjeni stanovnici dzehennema:

280[24] Es Sunen, 54/10

281[25] El Miskat, 105/3

282[26] Es Sunen, sadid tj. gnoj i sukrvica

283[27] Jetedzerreuhu tj. pice silom, prinudno

284[28] El mekamu tj. bicevi izra|eni od zeljeza cije su vrsice povijene

285[29] Elaktab i elaksab - el ema' tj. crijeva

286[30] El Feth, 144/7 i Muslim, 2291

287[31] Muslim, 2184

288[32] Muslim, 2278

Posjetite www.islamski.net

76 - Prenosi se od Nu'man bin Besira r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Zaista ce u dzhennemu najblaze biti kaznjeni oni koji ce imati obucu sa remenjem^{289[33]} od vatre od koje ce kljucati mozak kao sto kljuca lonac^{290[34]} na vatri. Mislice da niko od njega nece biti zesce kaznjen iako je to inace najblaza kazna." (hadis prenosi Muslim^{291[35]})

Nejednakost kaznjavanja u vatri:

77 - Prenosi se od Semerete bin Dzundub r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Neki ce od njih biti u vatri do noznih clanaka, neki do koljena, neki do pojasa,^{292[36]} a neke ce vatra obuhvatiti sve do njihove kljucne kosti."^{293[37]} (hadis prenosi Muslim^{294[38]})

Zestina dzhennemske vatre:

Allah d.s. kaze: "U Sekar cu Ja njega baciti - a znas li sta je Sekar? Nista on nece postedjeti." (El Mudesir, 26-28) A to znaci da ce on progutati njihovo meso, njihove vene, njihove zivce i kozu, pa ce se to zamijeniti drugim i nece biti ni ziv ni mrtav. Allah Uzviseni kaze: "Nikada! Ona ce buktinja sama biti koja ce udove cupati, zvace onoga ko je glavu okretao i izbjegavao i zgratao i skrivao." (El Mearidz, 15-18) A to znaci da ce se zbog njezine zestine odvojiti koza i meso od kostiju i spasce sa njega pa ce sve biti ponovo nadomjeseno. 78 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Dunjalucka vatra je sedamdeseti dio dzhennemske vatre." A prisutni su kazali: "I ova je dovoljna, o Allahov poslnice." A on je rekao: "Dzhennemska vatra je sesdeset devet puta jaca od dunjalucke, a svaki njen dio je zestok kao ova vatra." (Muttefekun alejhi^{295[39]})

Promjene svojstava kafira u vatri:

79 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Kjafirov kutnjak - ili kjafirov zub ocnjak - bice kao brdo Uhud, a koza ce mu biti debela koliko tri dana pjesackog hoda." (hadis prenosi Muslim^{296[40]})

80 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Leja kjafira u vatri imace sirinu kao udaljenost koju brz jahac preje na konju za tri dana." (Muttefekun alejhi^{297[41]})

81 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Zaista ce kjafirova koza u vatri biti debljine od cetrdeset dva arsina, a njegov ce kutnjak biti poput brda Uhud, a njegovo sjediste ce biti koliko udaljenost od Meke do Medine." (hadis prenosi Tirmizi i kaze da je hasen, sahih, garib od hadisa El A'mesa,^{298[42]} a El Bani kaze da je njegov sened sahih^{299[43]})

Vecina stanovnika dzhennema su zene:

82 - Prenosi se od Usame bin Zejda r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Stajao sam na vratima dzenneta i vidio da su u njemu pretežno siromasi, a oni od bogatih^{300[44]} kojima nije dosujena vatra, zadržani na vratima dzenneta. Stajao sam na vratima dzhennema i vidio da tamo najviše ulaze zene." (Muttefekun alejhi^{301[45]})

^{289[33]} Essirak ili essejr tj. remen kojim se veze obuca

^{290[34]} El mirdzel ili el kidr tj. lonac, kotao

^{291[35]} Muslim, 196

^{292[36]} El Hudzza tj. pojas, struk, kuk, bok

^{293[37]} Etturkuva tj. kljucnjaca, kljucna kost

^{294[38]} Muslim, 2185

^{295[39]} El Feth, 143/7 i Muslim, 2184

^{296[40]} Muslim, 2189

^{297[41]} El Feth, 214/14 i Muslim, 2190

^{298[42]} Es Sunen, 47/10

^{299[43]} El Miskat, 103/3

^{300[44]} El Dzedd ili el ganijj tj. bogatas

^{301[45]} El Feth, 209/14 i Muslim, 2096

OSOBI NE DZENNETA I NJEGOVIH STANOVNIKA

A dzennet je boraviste koje je Allah d.s. podario vjerovjesnicima, iskrenim robovima, sehidima i dobrim ljudima. To je boraviste puno vrtova ispod kojih teku rijeke i dvoraca ciji su zidovi od zlata i srebra, prekriveni najmirisnijim miskom. Kamenje je od bisera i rubina, a zemlja je safranom namirisana. Satori su mu od suhog bisera, i, tako mi Allaha, blista kao nur. U njemu su mirisne biljke koje trepere i rijeke nepresusne. Pun je voca, povrca i zelenila i najljepsih zena. U njemu raste lotosovo drvece bez bodlji i banane u nizovima. U njemu su hladovi protrani i vode koje teku. U njemu se, o Bozji robe, jede i uzivaju blagodati, a nuzda se ne vrsi nego to preko znoja obavljaju a on miskom mirise. U njemu se ljudi smiju a ne placu, tu ce zauvijek ostati i nigdje nece odlaziti. Tamo se zivi a ne umire se, a lica su blistava, nasmijana i radosna. Tamo je sva ljepota i najljepse hurije. Tamo je vjecno uzivanje i svi su stalno nasmijteni i vedri. Tamo ce se podignuti zastor pa ce sretni u lice svoga Gospodara gledati - tamo je, o Bozji robe, sve ono sto oko nije nikad vidjelo. sto uho nikad nije culo i sto covjek nikad nije mogao zamisliti.

Resulullah s.a.v.s. je prvi od ljudi koji ce uci u dzennet:

Allah d.s. kaze: "Onoga Dana kada cestite kao uzvanike pred Milostivim sakupimo." (Merjem, 85) Allah, Uzviseni kaze: "O robovi Moji, za vas danas straha nece biti, niti cete i za cim tugovati; oni koji se u ajete Nase vjerovali i poslusni bili - uljite u dzennet, vi i zene vace, radosni!"^{302[1]} (Ez Zuhruf, 68-70)

83 - Prenosi se od Enes bin Malika r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Doci cu na Sudnjem danu pred vrata dzenneta i trazicu da mi se otvore." A upitace melek cuvar (hazin): "Ko si ti?" A ja cu odgovoriti: "Muhammed." A on ce reci: "Uji, narejeno mi je da ne otvorim nikom prije tebe." (hadis prenosi Muslim^{303[2]})

Osobine skupine koja ce prva uci u dzennet:

84 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Prva grupa ljudi koji ce uci u dzennet blistace u sjaju koji ima mjesec u noci Bedra. A skupina koja ce uci poslije njih sijace sjajem blistave zvijezde^{304[3]} koja svijetli na nebu. Nece vristi malu i veliku nuzdu,^{305[4]} nece se usekivati,^{306[5]} nece pljuvati. Imace cesljeve od zlata, a njihov znoj^{307[6]} je misk, kadice se^{308[7]} alojevim drvetom, i hurije ce biti njihove supruge, bice oblikom i stasom na svoga oca Adema koji je bio visok sesdeset arsina." (Muttefekun alejhi^{309[8]})

85 - Prenosi Ebu Hazim od Sehl bin Sa'da da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Zasigurno ce od mog ummeta uci u dzennet sedamdeset ili sedamsto hiljada.", Ebu Hazim nije siguran koji je od ova dva broja, "povezani jedni s drugima i nece uci prvi dok ne uje zadnji. Lica ce im biti svijetla kao mjesec u noci BEDra." (Muttefekun alejhi^{310[9]})

^{302[1]} Tuhberun ili teteneamun ili tesadun tj. koji su radosni, koji su sretni, koji uzivaju

^{303[2]} Muslim, 188

^{304[3]} Durijjun tj. blistava zvijezda koja jako blista

^{305[4]} La jetegavvetun ili la jeterberrezun tj. ne obavljaju nuzdu

^{306[5]} La jemtehatun tj. ne usekavaju se i ne hrcu

^{307[6]} Erresh tj. kapljica znoja na tijelu

^{308[7]} El ulluva tj. indijsko drvo koje se koristi za ka|enje

^{309[8]} El Feth, 175/7 i Muslim, 2179

^{310[9]} El Feth, 206/14 i Muslim, 198

86 - Prenosi se od Ibn Abasa r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Pokazani su mi ummeti. Vidio sam jednog vjerovjesnika i sa njim malu grupu ljudi³¹¹[10] i drugog vjerovjesnika i sa njim jednog ili dvojicu ljudi i vjerovjesnika a sa njim nema nikoga, pa ce mi se pribliziti velika grupa³¹²[11] a ja cu pomisliti da je to moj ummet pa ce mi biti receno: "Ovo je Musa a.s. i njegov narod, pogledaj malo vise." I ja cu pogledati i vidjeti veliku skupinu pa ce mi opet biti receno: "Pogledaj na vise obzorje." I ja cu pogledati i vidjeti veliku skupinu, pa ce mi biti receno: "Ovo je tvoj ummet i sa njim sedamdeset hiljada onih koji ce uci u dzennet bez polaganja racuna i bez kazne.", pa je ustao i usao u svoju kucu, a ljudi su poceli raspravljati³¹³[12] o onima koji ce uci u dzennet bez polaganja racuna i bez kazne. Neki su kazali: "Mozda su to oni koji su se rodili u Islamu i nisu pripisivali Allahu druga i spominjali su jos neke mogucnosti. Izisao je potom Reslullah s.a.v.s. i upitao ih: "O cemu vi to raspravljate?" A oni su kazali pa im je rekao: "To su oni koji u svrhu lijecenja ne upotrebljavaju vatru (usijano zeljezo i slicno), ne traze lijeka kod drugog³¹⁴[13] oslanjajuci se iskljucivo na Allaha d.s., ne ravnaju se u svojim odlukama (pri putovanju npr.) prema pravcu leta ptica³¹⁵[14] (ako ptica krene prema pravcu kojem je zelio putovati ide na put, a ako ne, ne ide).", a onda je ustao Ukas bin Mihsan i rekao: "Uputi Allahu dovu da me ucini jednim od njih.", a Poslanik s.a.v.s. je odgovorio: "Ti si jedan od njih." Zatim je ustao drugi covjek i rekao: "Uputi Allahu dovu da me ucini jednim od njih.", a Poslanik s.a.v.s. s.a.v.s. mu je odgovorio: "Pretekao te je Ukas svojom dovom."³¹⁶[15] (Muttefekun alejhi³¹⁷[16])

Sta pripada dzennetlijama najnižeg, a sta najvišeg ranga:

87 - Mugire bin Su'ba sacuvao nam je od Reslullah s.a.v.s. ovu predaju: "Rekao je: "Upitao je Musa svog Gospodara: "Ko je u dzennetu pocascen najslabijim prebivalistem?" Pa mu je receno: "To je onaj koji ce posljenji uci u dzennet." A on ce reci: "Kako moj Gospodaru? Svi su se ljudi smjestili u svoje kuce i uzeli ono sto im pripada."³¹⁸[17] Reci ce mu se: "Da li bi bio zadovoljan da dobijes posjed kakav je imao neki od vladara na dunjaluku?", a on ce odgovoriti: "Bio bih zadovoljan Gospodaru." Pa ce mu biti receno: "Dace ti se toliko, i jos toliko, i jos toliko, i jos toliko, pa kad je peti put recno rekao je: "Zadovoljan sam Gospodaru." A On ce mu reci: "Uzmi toliko i jos deset puta vise. Uzmi jos i sve sto ti dusa pozeli i sto ti za oko zapadne." A on ce reci: "Zadovoljan sam Gospodaru." A upitace Musa a.s.: "Gospodaru, pa koja je onda najuzvicenija kuca u dzennetu?" A On je odgovorio: "To je kuca onih koje sam Ja odabrao³¹⁹[18] i kojima sam svojom rukom pocati dodijelio, i svojim pecatom ih zapecatio. Takve blagodati oko nije vidjelo, uho o njima nije slusalo niti ih je covjek ikad mogao zamisliti." A dokaz za to imamo u Allahovoj d.s. knjizi: "I niko ne zna kakve ih skrivene radosti cekaju." (Es Sedzda, 17) (hadis prenosi Muslim³²⁰[19])

88 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Reslullah s.a.v.s. rekao: "Allah d.s. kaze: "Pripremio sam za svoje dobre robove ono sto oko nije vidjelo, sto uho nije culo i sto nije moglo na um pasti

³¹¹[10] Er ruhejt je deminutiv od rijeci reht i znaci grupa do deset ljudi

³¹²[11] Essevad tj. grupa, skupina

³¹³[12] Hada ili tekelleme tj. govoriti, razgovarati

³¹⁴[13] El istirkau tj. trazenje lijeka u zapisima

³¹⁵[14] Ettetajjur ili ettesaum tj. praznovjerje

³¹⁶[15] Ulema se razisla oko znacjenja ovog hadisa pa Imam Abdillah El Me'zeri kaze: Jedan dio uleme se poziva na ovaj hadis i kaze da je lijecenje mekruh. Za razliku od njih vecina uleme se poziva na ono sto je u mnogobrojnim hadisima naveo Resulullah s.a.v.s. o koristi lijekova i plodova kao sto je curukat, kar (kust), gorki biljni sok i slicno. A da je Resulullah s.a.v.s. lijecio znamo iz onoga sto je prenijela Aisa r.a. kad navodi da je Resulullah s.a.v.s. cesto lijecio samog sebe i da je upotrebljavao i rukju (oducavanje), a i po hadisu u kom se navodi da su neki od ashaba za lijecenje oducavanjem uzimali naknadu. Insistiranje na ovome sto je navedeno moze prouzrociti da ljudi pocnu vjerovati kako lijekovi sami po sebi lijece i da se prestanu oslanjati na Allaha dz.s. A Ebu Sulejman El Hatabi i drugi smatraju da se hadisom zeljelo reci kako treba ostaviti lijecenje i osloniti se na Allaha dz.s. i biti zadovoljan Njegovom odredbom i kusnjom El Hatabi smatra da se u ovome ogleda najvisi stepen imana. Kadija I'jad sazeo je raspravu tvrdeci da se hadis mora prihvatiti i tumaciti onako kako je dat. ([erhu Muslim)

³¹⁷[16] El Feth, 198/14 i Muslim, 199

³¹⁸[17] Ehazatihim tj. ono sto su uzeli od pocasti svoga Gospodara i do cega su dosli

³¹⁹[18] Eredtu - ihtartu - istafejtu tj. odabrao sam

³²⁰[19] Muslim, 176

Posjetite www.islamski.net

čovjeku, pa pročitajte ako želite." I niko ne zna kakve ih skrivene radosti čekaju." (Muttefekun alejhi321[20])

Dzennetska vrata:

A dzennetskih vrat ima osam. Ranije je navedeno da je udaljenost između stokova koliko od Meke do Hedzera ili od Meke do Busre.^{322[21]} Pa će biti pozvani čestiti ljudi koji su pripremili puno nafila, a onaj ko je dijelio sadaku biće pozvan na vrata sadake, a postać će biti pozvan na vrata postaca "Rejan". Tako će neki ljudi biti pozivani na sva vrata i možda su to oni što će prvi ući? Allah dz.s. kaže: "A oni koji su se Gospodara svoga bojali u povorkama će u dzennet biti povedeni, i kad do njega dođu, - a kapije njegove već sirom otvorene -, čuvari njegovi će im reći: "Mir vama, od grijeha ste čisti, zato uljite u njega, u njemu ćete vječno boraviti!" (Ez Zumer, 73)

Allah Uzviseni, kaže: "Ovo je lijep spomen! A one koji se grijeha budu klonili čeka divno prebivalište: Edenski vrtovi, čije će kapije biti za njih otvorene." (Sad, 49-50)

89 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ko na Allahovom putu žrtvuje (podijeli) dvoje - dva konja, dvije deve biće pozvan svim vratima dzenneta: "O Božji robe, ovo je hajr," a ko bude redovno namaz obavljao biće pozvan na vrata namaza, ko se bude borio na Allahovom putu biće pozvan na vrata dzihada, ko bude postio biće pozvan na vrata "Rejan", a ko bude dijelio sadaku biće pozvan na vrata sadake." A rekao je Ebu Bekr r.a.: "Draži si mi od oca i majke o Božji poslanice. A šta je sa onima koji su se bez nuzde Allaha bojali, hoće li biti pozivan (prozivan) na svim tim vratima?" A on je odgovorio: "Hoće. A ja ću moliti da ti budeš jedan od njih." (Muttefekun alejhi323[22])

Rekao je Hafiz ibn Hadzer: "Hadisom se hoće kazati da će biti izuzetno malo onih koji će biti pozivani na sva vrata. A hadis ukazuje na to da se ovdje misli na dobra dijela iz kategorije nafila, a ne na obavezne (farz) dužnosti obzirom da veliki broj obavlja farzove dok mali broj uz farzove praktikuju raznovrsne dobrovoljne ibadete (nafila), zbog čega će i biti malo onih koji će biti pozivani na sva vrata dzenneta. Ove prozivke na svim vratima su iz počasti prema takvim i ako će ući na jedna vrata. Možda su to vrata amela (praktičnog deklarisanja vjere), a Allah najbolje zna."^{324[23]}

90 - Prenosi se od Sehl bin Sa'da r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "U dzennetu zaista postoje vrata zvana "Rejan" na koja će na Sudnjem danu, ulaziti samo postaci i niko drugi sem njih neće ulaziti. I reći će se: "Gdje su postaci?", pa će oni na njih ulaziti i kad posljednji od postaca uđe, ona će se zatvoriti i niko više neće na njih ući." (Muttefekun alejhi325[24])

Dzennetske deredže:

Dzennetske deredže su mnogobrojne, a udaljenost između dvije deredže je kao udaljenost između neba i zemlje. Stotina deredža pripada borcima na Allahovom putu, a ostale su za mu'mine i ulemu.

Allah dz.s. kaže: "A one koji pred Njega izađu kao vjernici, a koji su dobra djela činili - njih sve čekaju visoki stepeni." (Ta Ha, 75)

Kaže Allah dz.s.: "Allah će na visoke stepene uzdignuti one među vama koji vjeruju i kojima je dato znanje. A Allah dobro zna ono što radite." (El Mudzadela, 11)

Allah dz.s. kaže: "One koji se budu borili ulazuci imetke svoje i živote svoje Allah će odlikovati citavim stepenom nad onima koji se ne budu borili, i On svima obćeva lijepu nagradu. Allah će borcima, a ne onima koji se ne bore, dati veliku nagradu, počasti od Sebe i oprost i milost. Allah prasta i samilostan je." (En Nisa, 95-96)

91 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Ko bude vjerovao u Allaha i Njegovog Poslanik s.a.v.s.a, obavljao namaz, postio Ramazan ima kod Allaha pravo tražiti da ga

^{321[20]} El Feth, 131/7 i Muslim, 2174

^{322[21]} Udaljenost od Meke do Hedzera je 1160 kilometara, a udaljenost od Meke do Busre je otprilike 1250 kilometara

^{323[22]} El Feth, 13/5 i Muslim, 712

^{324[23]} El Feth, 26/8

^{325[24]} El Feth, 13/5 i Muslim, 808

Posjetite www.islamski.net

uvede u dzennet bez obzira da li se borio na Allahovom putu ili sjedio u zemlji u kojoj je rođen." A ashabi su upitali: "Bozji poslanice, zar necemo obradovati ljude?" A on je rekao: "Zaista u dzennetu ima stotinu katova koje je pripremio Allah dz.s. za borce na Allahovom putu. Prostor izmeju dva kata je kao prostor izmeju neba i zemlje. Ako trazite od Allaha dzennet onda Ga molite za Firdevs, a to je srediste, odnosno najvisi nivo dzenneta i odatle izviru dzennetske rijeke a iznad toga je "Ars" tj, Allahovo prijestolje." (hadis prenosi Buharija326[25])

92 - Prenosi se od Abdillaha bin Amr bin Asa r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Reci ce se onom ko je provodio vrijeme sa Kur'anom: "Uci, podigni i uljepsaj glas kod ucenja kao sto si lijepo ucio na dunjaluku, zaista ce tvoja kuca biti kod posljednjeg ajeta kojeg si proucio." (hadis prenosi Ahmed327[26] a El Bani ga smatra sahihom328[27])

Uzvisenost dzennetskih odaja:

Allah dz.s. kaze: "A one koji se Gospodara svoga boje cekaju odaje, sve jedne iznad drugih sagrajene, ispred kojih ce rijeke teci, - obecanje je Allahovo, a Allah nece obecanje prekrstiti." (Ez Zumer, 20)

93 - Prenosi se od Ebi Seida El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista ce stanovnici dzenneta gledati jedne druge u sobama iznad njih kao sto se svjetla zvijezda vidi329[28] pored slabe na nebu, od istoka do zapada, da bi se vidjelo koliko se razlikuju mejusobno. A ashabi su upitali: "O Bozji poslanice, da li su to boravista vjerovjesnika koja su za druge nedostizna?" A on je odgovorio: "Ne! Tako ni Onoga u cijoj je ruci moja dusa, to su boravista za one koji su u Allaha vjerovali i u Njegove Poslanik s.a.v.s.e." (Muttefekun alejhi330[29])

Hrana stanovnika dzenneta:

Allah dz.s. kaze: "O robovi Moji, za vas danas straha nece biti, niti cete i za cim tugovati; oni koji su u ajete Nase vjerovali i poslusni bili - uljite u dzennet, vi i zene vase, radosni!" Oni ce biti sluzeni iz posuda331[30] i casa od zlata, u njemu ce biti sve sto duse zazele i cime se oci naslajuju, i u njemu ce biti sve sto duse zazele i cime se oci naslajuju, i u njemu ce te vjecno boraviti." Eto, to je dzennet koji vam je darovan kao nagrada za ono sto ste radili, u njemu cete svakvrskog voca imati od kojeg cete jesti." (Ez Zuhruf, 68-73)

Allah dz.s. kaze: "I oni prvi - uvijek prvi! Oni ce Allahu bliski biti u dzennetskim bascama naslada, - bice mnogo od naroda drevnih, a malo od kasnijih -, na divanima izvezenim,332[31] jedni prema drugima na njima ce naslonjeni biti; sluzice ih vjecno mladi mladici, sa casama i ibricima i peharom punim pica iz izvora tekuceg333[32] - od koga ih glava nece boljeti i zbog koga nece pamet izgubiti334[33] - i vocem koje ce sami birati, i mesom pticijim kakvo budu zeljeli. U njma ce biti i hurije ociju krupnih, slicne biseru u skoljkama skrivenim, - kao nagrada za ono sto su cinili. U njima nece slusati prazne besjede ni govor grijesni, nego samo rijeci: "Mir, mir!" A oni sretni - ko su sretni?! bice meju lotosovim drvecem bez bodlji,335[34] i meju bananama plodovima nanizanim336[35] i u hladovini prostranoj, pored vode tekuce i usred voca svakovrsnog kojeg ce uvijek imati i koje nece zabranjeno biti, i na posteljama uzdignutim.337[36] Stavranjem novim Mi cemo hurije stvoriti i

326[25] El Feth, 351/6

327[26] El Musned, 192/2

328[27] Sahihul Dzami' 349/6

329[28] El gabir tj. koja zalazi prema zapadu

330[29] El Feth, 137/7 i Muslim, 2177

331[30] Essahfa u mnozini glasi essihaf tj. siroka posuda

332[31] Mevduna ili mensudza tj. iztkan, satkan, protkan zlatom

333[32] Tj. vino iz izvora tekuceg

334[33] Tj. nece im glave pucati od bolova i umovi im se nece mutiti

335[34] Tj. koji nece imati bodlje

336[35] Ettalh je ogromno drvo u Hidzazu, a to je mnozina od rijeci talha, kazu da je to banana, a Allah najbolje zna, Mendud - nagomilani plodovi

337[36] Tj. visoke, mekane i ugodne

Posjetite www.islamski.net

djericama ih uciniti milim muzevima njihovim,338[37] i godina istih339[38] - za one srecne; - bice ih mnogo od naroda drevnih, a mnogo i od kasnijih." 340[39](El Vakija, 10-40)

94 - Prenosi se od Dzabira bin Abdillaha r.a. da je rekao: "Cuo sam Resulullah s.a.v.s. da je rekao: "Zaista ce stanovnici dzenneta jesti i piti, ali nece pljuvati, nece mokriti i obavljati veliku nuzdu i nece se usecati." A ashabi su upitali: "A sta biva sa hranom?" A on je odgovorio: "Izlucivace se podrigivanjem341[40] i znojenjem, a znoj ce imati miris miska. A sa svakim ce uzdisajem Allaha slaviti i velicati." (hadis prenosi Muslim342[41])

Dzennetski satori, vrtovi i zemlje:

95 - Prenosi se od Ebi Musa El Esarija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista ce vjernik u dzennetu imati sator od suhog bisera, a njegova duzina bice sezdeset milja. Imace u njemu clanove porodice, koje ce morati posjecivati da bi ih mogao vidjeti." (Muttefekun alejhi343[42])

96 - Prenosi se od Enes bin Malika r.a. da je rekao: "Nastavljajuci svoj govor o Isri rekao je Resulullah s.a.v.s.: "Zatim sam sa Dzibrilom nastavio dalje dok nismo dosli do Sidretul muntehaa, presijavao se u bojama meni nepoznatim", pa je nastavio "zatim sam usao u dzennet, a u njemu kupole344[43] od bisera i zemlja od miska." (Muttefekun alejhi345[44])

97 - Prenosi se od Ebi Musa El Esarija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Dva su dzenneta u kojima je posuje i ostalo od srebra, a dva su dzenneta u kojima je posuje i ostalo od zlata. A u dzennetu Adn nista nece narode sprjecavati da vide svoga Gospodara osim ogrtaca gordosti na Njegovom licu." (Muttefekun alejhi346[45])

Osobine drveca u dzennetu:

98 - Prenosi se od Ebi Seid El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "A u dzennetu ima drvo ciji hlad ne moze jahac na rasnom konju347[46] precu za stotinu godina." (Muttefekun alejhi348[47])

99 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "U dzennetu nema ni jedno drvo a da mu stablo nije od zlata." (hadis prenosi Tirmizi349[48] i kaze daje hasen garib, a El Bani smatra da je sahih350[49])

Osobine dzennetske carsije:

100 - Prenosi se od Ennes bin Malika r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Zaista u dzennetu ima carsija u koju ce stanovnici dzenneta ici svakog petka, pa ce puhnuti sjeverni vjetar i rasuti po njihovim licima i odjeci, cim se povecati njihova druzina i ljepota. I vratice se svojim porodicama pa ce se jedni drugima uciniti jos ljepsim. A porodica ce im reci: "Tako nam Allaha vi ste se u meluvremenu proljepsali." A oni ce odogovarati: "I vi, takao nam Allaha izgledate ljepse." (hadis prenosi Muslim351[50])

Osobine dzennetskih dvoraca:

338[37] Tj. drage svojim muzevima

339[38] Tj. istog dana rojeni

340[39] Tj. skupina od prijasnijih i skupina od kasnijih

341[40] Ettetdesuu tj. disanje stomaka kod napunjenosti

342[41] Muslim, 2180

343[42] El Feth, 248/10 i Muslim, 2182

344[43] El dzenabizu - el kibab - el hijam tj. svod, kupola, sator

345[44] El Feth, 185/7 i Muslim, 149

346[45] El Feth, 206/17 i Muslim, 163

347[46] Tadmirus feres tj. konj posebno tovljen cetrdeset dana

348[47] El Feth, 215/14 i Muslim, 2176

349[48] Es Sunen, 3/10

350[49] Sahihul Dzami' 150/5

351[50] Muslim, 2178

Posjetite www.islamski.net

Allah dz.s. kaze: "Allah obecava vjernicama i vjernicama dzennetske basce kroz koje ce rijeke teci, u kojima ce vjecno boraviti, i divne dvorove u vrtovima edenskim. A i malo naklonosti Allahove vece je od svega toga; to ce, doista, uspjeh veliki biti!" (Tevba, 72)

101 - Prenosi se od Dzabir bin Abdillaha r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Usao sam u dzennet i vidio tamo dvorac od zlata. Upitao sam: "Za koga je ovaj dvorac?" Kazali su mi: "Za covjeka iz plemena Kurejs (tj. Omera)." I nije me nista sprijecilo da u njega ulem osim spoznaje koliko si ti ljubomoran, sine Hatabov." A Omer bin Hatab r.a. je na to rekao: "Zar na tebe ljubomoran, o Bozji poslanice?"^{352[51]} (Muttefekun alejhi^{353[52]})

Osobine dzennetskih rijeka:

Allah dz.s. kaze: "One koji budu vjerovali i dobra dijela cinili - Mi doista necemo dopustiti da propadne nagrada onome koji je dobra djela cinio - cekaju sigurno ednski vrtovi, kroz koje ce rijeke teci, u njima ce se narukvicama od zlata kititi i u zelena odijela od dibe i kadife^{354[53]} oblaciti, na divanima ce u njima naslonjeni biti. Divne li nagrade i krasna li boravista!"^{355[54]} (El Kehf, 30-31)

Allah Uzviseni, kaze: "Dzennet koji je obecan onima koji se Allaha boje u kome su rijeke od vode neustajale^{356[55]} i rijeke od mlijeka nepromijenjana ukusa, i rijeke od vina, prijatna onima koji piju, i rijeke od meda procije|enog i gdje ima voca svakovrsnog i oprosta od Gospodara njihova - zar je to isto sto i patnja koja ceka one koji ce u vatri vjecno boraviti, koji ce se uzavrelom vodom pojiti, koja ce im crijeva kidati!" (Muhammed, 15)

102 - Prenosi se od Enesa bin Malika r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Usao sam u dzennet, a kad tamo rijeka na cijim su obalam satori od bisera. Zahvatio sam rukom njene vode i utvrdio da mirise jace od miska pa sam upitao: "Sta je ovo, o Dzibrile?" A on je odgovorio: "Ovo je Kevser koji ti je Allah darovao." (hadis prenosi Ahmed^{357[56]} a El Bani ga smatra sahihom^{358[57]} a sadržan je u sahih hadisu^{359[58]})

Osobine hurija:

Allah dz.s. kaze: "Pored njih ce bit one koje ce preda se gledati,^{360[59]} ociju prekrasnih, kao da su one jaja pokrivena.^{361[60]}" (Es Safat, 48-49)

Allah Uzviseni, kaze: "Hurija u satorima skrivenih"^{362[61]} (Er Rahman, 72)

Allah dz.s. kaze: "Ovo je lijep spomen! A one koji se grijeha budu klonili ceka divno prebivaliste: ednski vrtovi, cijje ce kapije biti za njih otvorene, u kojima ce se odmarati, i raznovrsno voce i pice traziti. Pored njih bice hurije, istih godina koje ce preda se gledati. "To je ono sto vam se obecava za Dan u kome ce se racun polagati; to ce, doista, blagodat Nasa biti, koja nikada nece prestajati!"^{363[62]} (Sad, 49-54)

Allah dz.s. kaze: "U njima ce biti i hurije ociju krupnih, slicne biseru u skoljkama skrivenom." (El Vakia, 22-23)

103 - Prenosi se od Enes bin Malika r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Jutarnja ili popodneva aktivnost^{364[63]} na Bozijem putu je vrijednija od citavog dunjaluka i onoga sto je na njemu. Prostor duzine strijele^{365[64]} nekog od vas ili stopala u dzennetu bolji je od cijeloga dunjaluka

^{352[51]} Tj. a zar da budem na tebe ljubomoran, o Bozji poslanice

^{353[52]} El Feth, 75/16 i Muslim, 1862

^{354[53]} Essundus tj. odjeca poput kosulje od tanke i njezne pre|e, Istebrek tj. teski svileni brokat koji sija, a Allah najbolje zna

^{355[54]} Tj. lijepa li doma, mjesta ili odmorista

^{356[55]} El mau| asin tj. ustajala, smrdljiva voda, El mau gajru asin tj. tekuca voda

^{357[56]} El Musned, 103/3

^{358[57]} Sahihul Dzami' 141/3

^{359[58]} El Feth, 362/10

^{360[59]} Tj. cedne, koje nece nikoga gledati osim svojih muzeva

^{361[60]} Tj. njezne kao jaja sa kojih je skinuta ljuska

^{362[61]} Tj. zadržane u satorima od bisera bez zudnje za drugim muskarcima

^{363[62]} Tj. nema im kraja, niti ogranicenja, niti zavrsetka

^{364[63]} El Gadva je od el guduvv tj. izlazak (akcija) u bilo kom vaktu izme|u zore i podneva, a Er revha je od er revah tj. izlazak (akcija) u bilo kom vaktu izme|u podneva i zalaska sunca

^{365[64]} Tj. njegova duzina, a kaze se da je to prostor izme|u luka i hvatista luka

Posjetite www.islamski.net

i onoga sto je na njemu. Kad bi samo jedna zena iz dzenneta dosla na dunjaluk obasjala bi sve sto je na njemu. Ispunila bi dunjaluk svojim mirisom, a njena dijadema vrijednija je od dunjaluka i svega sto je na njemu.” (hadis prenosi Buharija366[65])

104 - Prenosi se od od Enes bin Malika r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: “Vjerniku ce su u dzennetu dati mnogostruka snaga u snosaju.” Pa su ga upitali: “O Bozji poslanice, hoce li to covjek biti u stanu izdrzati?” A on je odgovorio: “Da, bice mu data snaga koju ima stotinu ljudi.” (hadis prenosi Tirmizi367[66] a El Bani ga smatra sahihom368[67])

105 - Prenosi se od od Abdillaha bin Omera r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: “Zaista ce stanovnicima dzenneta njihove supruge pjevati najumilnijim glasom kakav niko nikad nije cuo. A njihova ce pjesma kazivati: “Mi smo ljepotice naravi divnih, i supruge naroda pocascenog, i iz ociju ce im radost sijati.”, “Mi smo vjecno mlade i ne umiremo, mi smo sigurne i ne bojimo se, stalno smo ovdje i nikud necemo putovati.” (hadis prenosi Et Taberani e El Evsatu a El Bani ga smatra sahihom369[68])

106 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je rekao: “Upitali smo Resulullaha s.a.v.s.: “Da li cemo stici do svojih zena u dzennetu?”370[69] A on je odgovorio: “Zaista ce covjek u jednom danu imati stotinu djevice.” (hadis prenosi Ebu Naim u Sifetul dzenneh i kaze Ed Dajai El Mukdesi da su prenosioci na sahihu, a s tim se slaze i El Bani371[70])

Trajnost dzennetskih blagodati:

Allah Blagi i Uzviseni, kaze: “A one koji vjeruju i cine dobra djela uvescemo, sigurno, u dzennetske basce, kroz koje ce rijeke teci; u njima ce vjecno i zauvijek ostati, a u njima ce ciste zene imati, i u debelu hladovinu cemo ih uvesti.” (En Nisa, 57)

107 - Prenosi se od Ebi Seida El Hudrija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: “Zaista ce Allah reci stanovnicima dzenneta: “O stanovnici dzenneta’, a oni ce reci: “Odazivamo Ti se Nas Gospodaru, sva je radost od Tebe i sve dobro je u Tvojim rukama”, pa ce ih On upitati: “Da li ste zadovoljni?” A oni ce odgovoriti: “Kako da ne budemo zadovoljni, o Gospodaru, kad si nam dao ono sto nisi dao nikom od Svojih stvorenja.” A On ce reci: “Zar vam nisam dao nesto jos vrijednije?” A oni ce upitati: “Gospodaru, sta je to sto je vrijednije od ovoga?” A On ce reci: “Darovao sam vam svoje zadovoljstvo i necu se rasrditi na vas vise nikada.” (Muttefekun alejhi372[71])

108 - Prenosi se od Ebi Seida i od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: “A Pozivac ce povikati: “Zaista cete vi biti uvijek zdravi, a nikad bolesni, zivjecete vjecno i necete umrijeti, bicete mladi i necete stariti i bicete radosni a necete tugovati.” A ovo je u skladu sa Allahovim dz.s. rijecima: “I njima ce se doviknuti: “Taj dzennet ste u nasljedstvo dobili za ono sto ste cinili!” (hadis prenosi Muslim373[72])

109 - Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: “Ko uje u dzennet bice srecan i nece tugovati, njegove haljine se nece pohabati niti ce mu mladost prolaziti.” (hadis prenosi Muslim374[73])

110 - Prenosi se od Zejd bin Erkama r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: “Zaista ce covjeku u dzennetu biti data snaga stotinu ljudi u jelu, picu, snosaju i jacini pozude”, a jedan je Zidov primjetio: “Ali onaj ko jede i pije ima potrebu.” A on je odgovorio: “Izlazice mu na znoj i putem podrigivanja.” (hadis prenosi Ed Darimi375[74] a El Bani ga smatra sahihom376[75])

Najveca pocat u dzennetu:

366[65] El Feth, 355/6

367[66] Es Sunen, 10/10

368[67] El Miskat, 90/3

369[68] Sahihul Dzami' 48/2

370[69] Ovim se aludira na spolne odnose

371[70] El Ehadisu Es Sunen, sahiha, hadis 367

372[71] El Feth, 212/14 i Muslim, 2176

373[72] Muslim, 2182

374[73] Muslim, 2181

375[74] Es Sunen, 334/2

376[75] El Miskat, 90/3

Allah dz.s. kaze: "Toga dana ce neka lica blistava biti, u Gospodar svoga ce gledati." (El Kijama, 22-23)

111 - Prenosi se od Suhejba bin Senan Er Rumija r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Kad stanovnici dzenneta uđu u dzennet Allah Blagi i Uzviseni, ce reci: "Zelite li da vam nesto povecam?" A oni ce reci: "Zar nam nisi lica nasa ubijelio, zar nas nisi uveo u dzennet i od vatre spasio?" I rekao je Poslanik s.a.v.s.: "A On ce otkriti zastor i nista od onoga sto im je dato nece biti draze od gledanja u njihovog Gospodara, Allaha dz.s." (hadis prenosi Muslim³⁷⁷[76] i dodato je u predaji: "Zatim je proucio ovaj ajet: "One koji cine dobra djela cekaju lijepa nagrada i vise od toga"³⁷⁸[77])

Razgovor stanovnika dzenneta o poricateljima:

Dok stanovnici dzenneta budu na svojim divanima, jedni prema drugima okrenuti i dok ih posluga bude sluzila sa najljepim jelima i picima, sjeti ce se jedan od njih svoga druga koji je poricao Sudnji dan i onoga njegovog izrugivanja sa prozivljenjem, polaganjem racuna, poricanja dzenneta i vatre i povikace Pozivac: "Vidite li ovoga?" A oni ce pogledati i vidjeti poricatelja u sred dzehennema. Pa ce reci njegov prijatelj iz dzenneta: "A skoro si me, tako mi Allaha, bio odvratio tj. da nije bilo Allahove milosti prema meni ti bi me unistio. A da sam te slijedio i ja bih završio u utrobi dzehennema kao i ti."

Allah dz.s. kaze: "A Allahovi iskreni robovi posebnu ce opskrbu imati, razno voće, i bice postovani u dzennetskim bascam naslada, na divanima, jedni prema drugima, bice posluženi picem iz izvora koji ce stalno teci - bistrim i prijatnim onima koji budu pili, od njega nece boljeti glava i zbog njega se nece pamet gubiti. Pored njih ce biti one koje ce preda se gledati, ociju prekrasnih, kao da su one jaja pokrivena. I ono ce jedan s drugim razgovarati, i jedan od njih ce reci: "Imao sam druga jednog koji je govorio: "Zar i ti vjerujes da cemo, kad poumiremo, i zemlja i kosti postanemo, doista, racun polagati?" "Hocete li da pogledate?" I on ce pogledati, i toga usred dzehennema ugledati. "Allaha mi", reci ce - "zamalo me nisi upropastio; da nije bilo milosti Gospodara moga, i ja bih se sada mucio." "A Mi, jel'de, vise necemo umirati? - jednom smo umrli - vise necemo biti mucni, to ce, zaista, uspjeh veliki biti!" Za ovako nesto neka se trude trudbenici!" (Es Saffat, 40-61)

³⁷⁷[76] Muslim, 163

³⁷⁸[77] Muslim, 163

ZA OVAKO NESTO NEKA SE TRUDE TRUDBENICI

Da, o Bozji robe, i neka se za to natjecu oni koji hoce da se natjecu. Za dzennet obecani neka klanjaju klanjaci, neka poste postaci, neka sadaku dijele oni koji je dijele i neka se suzdrze oni koji se boje svoga Gospodara. A dunjalucka je kuca, o Bozji robe, kuca obmane i prevare, i ta je kuca bezvrijedna. A ahiret je vjecan i on ce nas sve primiti. Je li ti sada jasno zbog cega je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Da znate ono sto ja znam malo bi ste se smijali, a puno bi ste plakali."³⁷⁹[1] Ako si pazljivo procitao ovu knjigu siguran sam da si shvatio. Pa zar neces, o Bozji robe, ostaviti put grijesenja i okrenut se Allahu, Blagom i Sveznajucem? Pokaj se i popravi, jer dok si ziv imas za to veliku mogucnost. Ti ne znas, o Bozji robe, da se moze desiti da omrknes a ne osvanes i da osvanes a ne omrkenes.

Prenosi se od Ebu Hurejre r.a. da je Resulullah s.a.v.s. rekao: "Allah dz.s. kaze: "Desi se da Moj rob u Mene posumnja, a Ja sam sa njim kad god me spomene. Tako mi Allaha, Ja se radujem pokajanju nekog od svojih robova koji nale svoju jahalicu u pustinji nakon sto je izgubi. Ko Mi se stopu priblizi, Ja cu Njemu za arsin, a ko se Meni bude približio za arsin, Ja cu njemu za hvat. Ko se Meni okrene korakom, Ja cu njemu pozuriti."³⁸⁰[2] "Reci: "O robovi Moji, koji ste se prema sebi ogrijesili, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah ce, sigurno, sve grijehе oprostiti; On, doista, mnogo prasta i On je milostiv. I povratite se Gospodaru svome i pokorite Mu se prije nego sto vam kazna dođe, - poslije vam niko neće u pomoc priskociti. I slijedite ono najljepse, ono sto vam Gospodar vas objavljuje, prije nego sto vam iznenada kazna dođe, za ciji dolazak necete znati, da covjek ne bi uzviknuo: "Tesko meni, koliko sam duznosti prema Allahu propustio, cak sam se i izrugivao!" ili da ne bi rekao: "Da me je Allah pravim putem uputio, sigurno bih se Njegove kazne sacuvao", ili da ne bi rekao kad dozivi patnju: "Da mi se samo vratiti - dobra djela bih cinio!" "Nikada! Dolazile su pouke Moje, pa si ih poricao i oholio se, i nevjernik se bio." (Ez Zumer, 53-59)

³⁷⁹[1] El Feth, 102/14

³⁸⁰[2] Muslim, 2102

IZVORI

- 1 - Kur'ani Kerim
 - 2 - Ahkamul dzenaiz, Muhammed Nasiruddin El Elbani, Bejrut, 1388. hidzretska, 1969. godine
 - 3 - El Ehadisu es sahiha, Muhammed Nasiruddin El Elbani, Tabatu, El mekteb el islamij
 - 4 - Et Tergib ve terhib, Ebu Muhammed Zekijuddin Abdulazim bin Abdil Kavijj El Munziri, Kahira, 1379. hidzretska, 1960. godine
 - 5 - Er ruh, Ebu Abdillah Semsudin bin Kajjim El Dzevzi, Bejrut, 1395. hidzretska, 1975. godina
 - 6 - El Mustedrek, Ebu Abdillah Muhammed bin Abdillah El Hakim En Nisaburi, Rijad
 - 7 - Tefsir Ibn Kesir, Bejrut, 1389. hidzretske, 1975. godine
 - 8 - Sunen Ibn Madzde Ebu Abdillah Muhammed bin Jezid El Kazvini, Kahira, 1372. hidzretska, 1952. godina
 - 9 - Sunen Ebi Davud Sulejman bin El Esas Es Sidzistani El Ezdi Tabatu daril fikr
 - 10 - Sunenu Daremi, Ebu Muhammed Abdillah bin Abdirrahman bin El Fadl bin Behram Ed Darimi, Tab'a daru ihjai es sunneti en nebevijjeti
 - 11 - Sahihul Dzami' es sagir, Dzelaluddin Abdurrahman bin ebi Bekr Es Sujuti, Tahkikul El Bani, 1388. hidzretska, 1969. godina
 - 12 - Sahihul Muslim, Ebu Husejn Muslim bin El Hadzdzadz El Kasiri En Nisaburi, Kahira, 1374. hidzretska, 1955. godina
 - 13 - Sahihu Muslim bi serhi En Nevevi, Kairo, Tab'a el mekteba el Misrija ve mektebetuha
 - 14 - Aridatul Ahvezi bi serh sahihi et Tirmizi, Bejrut, Tab'a darul Ilm lil dzemi'
 - 15 - Feth ul Bari bi seril Buhari, Kairo, 1378. hidzretska, 1959. godine
 - 16 - Musned el Imam Ahmed bin Hanbel, Bejrut, 1389. hidzretska, 1969. godina
 - 17 - Miskatu el Measbih Velijjuddin Muhammed bin Abdillah El Hatib El Umri Et Tebrizi, Damask, 1380. hidzretska, 1961. godina
-